

Informační noviny občanů statutárního města Brna
Září 2013 | Ročník 9 | www.brno.cz

Cesta za zdravím nemusí bolet

Podzimní počasí dokáže se zdravím pěkně „zamávat“. Není nad to je posilovat – dostatkem pohybu i odpočinku, vyváženou stravou, vyhýbáním se škodlivým vlivům, jako je kouření nebo konzumace alkoholu. Brno je členem sítě Zdravých měst, proto se o propagaci zdravého životního stylu stará. Každoročně například pořádá ve spolupráci s mnoha sdruženími a organizacemi velkou kampaň Brněnské dny pro zdraví, letos od 27. září do 6. října. Určena je všem generacím. Více informací najdete na straně 8, program je k dispozici na webu www.zdravemesto.brno.cz (zug), foto: KBZM

Brno zamířilo na Twitter

Novým informačním kanálem pro komunikaci s lidmi, který město Brno využívá, je sociální síť Twitter. Po zkušebním provozu na ni vstoupilo počátkem září. Prostřednictvím krátkých zpráv, tzv. tweetů, zveřejňuje aktuality související s činností magistrátu, příspěvkových organizací města a všeobecně s děním v Brně. Profil města se nachází na adrese www.brno.cz/twitter.

„Doufám, že lidé tuto službu přijmou jako užitečnou, praktickou věc přispívající k jejich každodenní informovanosti,“ vítá vstup na sociální síť primátor Roman Onderka.

Mezi zdroje brněnského profilu na Twitteru patří články na webu www.brno.cz – zejména sekce Co se děje v Brně, Aktualita a oznámení, Brněnský Metropolitan nebo Tiskový servis. Další tweety upozorní na záležitosti související s činností magistrátu, například na zasedání zastupitelstva, veřejné sbírky či nutnost výměny fidičských průkazů.

Tweety také připomenou novinky ze světa brněnských divadel, muzeí, zoo či hvězdárny, a to tak, že odkážou uživatele na články zveřejněné na webových stránkách těchto institucí. (šef)

BRNO V POHYBU

Rudoarmějce je zpět. Park se proměňuje

Nad parkem Koliště na Moravském náměstí, který prochází od loňského léta revitalizací, se od července už zase tyčí bronzová socha rudoarmějce.

Dílo sochaře Vincence Makovského bylo z pomníku Vítězství Rudé armády nad fašismem demontováno 11. října 2012 a převezeno do restaurátor-

ského ateliéru v Buřtěhradu. „V dílně zkontrolovali a odborně ošetřili dutiny v soše a spoje a také zacelili praskliny, které se tam objevily,“ vysvětlil Martin Zedníček z Odboru památkové péče Magistrátu města Brna a dodal, že náročně bylo očistit povrch sochy od souvislé vrstvy jakýchsi vosků a dalších

látek, jimiž byla socha v minulosti pravdělně „oživována“. Tento „make-up“ však současně sochu ochránil před nepříznivými vlivy brněnského prostředí a dodal jí patinu. Restaurátorské opravy sochy stály něco málo přes dva miliony korun.

Pomník byl odhalen 25. dubna 1955 u příležitosti 10. výročí osvobození Brna a od roku 1958 patří mezi chráněné nemovité kulturní památky. V roce 1993 byly z jeho podstavce odstraněny desky s textem rozkazu J. V. Stalina.

Revitalizace městských parků na Kolišti, tedy prostor za Janáčkovým divadlem a v okolí pomníku rudoarmějce, se letos v únoru na čtyři měsíce zastavila, neboť projekt bylo třeba – na základě nově zjištěných skutečností o špatném stavu objektu – doplnit o další práce, což znamenalo také navýšení finančních prostředků. Náklady tak vzrostly z původních cca 40 milionů korun na zhruba 44 milionů. Parky s novými sadovými úpravami, herními prvky pro děti či stezkami pro cyklisty by se měly veřejnosti otevřít v listopadu. (mak, šef), foto: M. Žáková

Za minulostí města? Směr Špilberk

Uprostřed září oslaví Muzeum města Brna 109. výročí založení. Do svého současného sídla, na hrad Špilberk, zve při této příležitosti návštěvníky s výjimečnou otevřeností: chce jim ukázat víc, než kdy mohli vidět.

S heslem Špilberk žije se 14. a 15. září hrad otevře v rozsahu, v jakém dosud ještě nikdy nebyl přístupný. Lze do něj vstoupit jak vchodem východním, přes zděný most, tak vchodem západním, přes opravený most dřevěný.

Lidé si prohlédnou nově zrekonstruované prostory jižního křídla, aktuální interaktivní výstavu Krystaliza her a všechny stálé expozice. Projdou se také historickými hradbami skrytými v jihozápadním bastionu, nahlédnou do renesančního salonku, vstoupí do barokní kaple, na východní baštu s nádherným výhledem na město a vystoupají na hradní věž či sejdou do kasemat.

„Po oba víkendové dny jsou navíc pro malé i velké návštěvníky připraveny nejen hry, soutěže, hudební a šermířská představení a divadelní výstupy, ale také různá malá překvapení, aby se pobavili a užili si Špilberk po celý den,“ sdělila Michaela Budíková z Muzea města Brna.

Hlavní vstup do areálu hradu budou představovat kasematy, kde je pokladna, ale návštěvníci se zakoupenou vstupenkou mohou vejít jak vjezdovou branou od ulice Gorazdovy, tak tzv. tunýlkem z ulice Husovy. Základní vstupné pro dospělé bude 150 korun, děti a rodiny mají slevu.

Špilberk ovšem žije nejen o speciálním víkend. Nová prázdninová prohlídková trasa s výkladem, která zájemce provedla především nově opraveným jižním křídlem, ale i nejstarší gotickou částí, renesančními salonky či barokní kaplí, se ukázala jako návštěvnícky mimořádně přitažlivá.

„Zájem o prohlídky s průvodcem byl tak velký, že trasu necháváme otevřenou i v dalších měsících,“ potvrdila Michaela Budíková. „Další novinkou je od září večerní okruh s průvodcem zvaný Špilberské rozhledy,“ uvedla Budíková. Na prohlídky je třeba se předem objednat na adrese kasematy@spilberk.cz.

Kateřina Šefčíková

AKTUÁLNĚ

Vzhůru na procházku městem. S průvodci

Babí léto už možná neposkytne mnoho příležitostí k pobytu u vody, zato k procházkám po městě nejspíš nespočet. Možnost propojit zábavu i poučení nabízí Turistické informační centrum města Brna, které připravilo na závěr turistické sezóny již tradiční podzimní komentované procházky.

S kvalifikovanými průvodci se mohou zájemci vydat na vycházky Starým Brnem včetně prohlídky baziliky Nanebevzetí Panny Marie (14. září) nebo Černými Poli (22. září). Dozví se mnoho zajímavého o architektuře, jejichž vily stojí v Pisárkách, například na ulicích Lipové, Kaplanově, Kalvodově či Hroznové (21. září), a také v centru města od Moravského po Konečného náměstí (5. října).

Neméně zajímavá bude prohlídka zaměřená na období třicetileté války (12. října). A 19. října bude na programu připomínka 130. výročí otevření prvního českého knihkupectví v Brně, které je spojeno se jmény Barvič a Novotný. Za procházku zaplatí dospělí 50 korun, děti, studenti, senioři a handicapovaní polovinu. Vstupenky lze zakoupit v pokladnách TIC v Labyrintu pod Zelným trhem a v Mincmistrovském sklepe na Dominikánském náměstí. (had), foto: M. Schmerková

UVNITŘ LISTU

S Milanem Uhdem nejen o divadle

3

Mimořádná soutěž o pobyt v Lipsku

9

Na čem pracují brněnští vědci?

12-13

Nedostali jste noviny Brněnský Metropolitan do své schránky? Volejte tel.: 224 816 821!

SLOVO PRIMÁTORA

ROMAN ONDERKA
primátor města
Brno (ČSSD)

V čištění přehrad se stále pokračuje

Čím žilo Brno v létě? Opravami komunikací, tramvajových tratí, železničního viaduktu u hlavního nádraží či nahrazováním parovodů horkovody. Uskutečnila se tu i řada kulturních a sportovních akcí, připomněli jsme si také s plnou parádou výročí úspěšné obrany Brna před Švédy za třicetileté války.

Z uplynulých letních měsíců bych ale rád zdůraznil dvě záležitosti – kvalitní vodu v Brněnské přehradě a dokončení velmi významné stavby, obří retenční nádrže u Jeneweinovy ulice na kmenové kanalizační stoce B.

Brno je jediným velkým městem v České republice, které má přehradu. Jenže koupát se v ní dříve dalo nejvýš do června; poté sinice způsobily, že si v nádrži zaplavali jen otrlí jedinci.

V roce 2009 byl zahájen program na zlepšení kvality vody v nádrži. Nyní nastupuje druhá etapa čištění pro léta 2013 až 2017, na které se opět finančně podílí Povoří Moravy, Jihomoravský kraj a město Brno.

Letošní příznivé výsledky laboratorních rozborů vody jsou jedna věc. Je však především na lidech, jak kvalitu vody v přehradě zohodnotí. A výsledek? V době tropických veder se „brněnské moře“ stalo centrem zájmu obyvatel i návštěvníků města.

Co se týče retenční nádrže na stokové síti v jižní části Brna, ta byla zprovozněna v závěru srpna a o její funkci se více dočtete na této straně. Zhruba půlmiliardová investice města umožní další rozvoj Brna, přípravu nových ploch pro objekty bydlení, služeb, dopravy i rekreace, ožívování brownfields pro podnikání a bydlení a stavění průmyslových zón.

▶ OTÁZKA PRO PRIMÁTORA ◀

Město Brno staví, modernizuje, může se pochlubit bohatou historií, kulturou či zábavou. Jaký názor ale máte na bezdomovce, kteří vysedávají či přespávají na lavičkách a tím obtěžují občany a naše město tak příliš nereprezentují? Typickým příkladem je prostor před hlavním nádražím nebo náměstí Svobody.

Ladislav Voda

Také Brno se potýká s problémem lidí, kteří nemají domov či možnost dlouhodobě využívat nějaké přístřeší. Lavičky ve městě mají jednoznačně sloužit nejširší veřejnosti. Nelze zde však stanovit nějakou maximální dobu pro jejich užívání. Je ale slušné nabídnout místo na lavičce i dalším osobám, pokud si potřebují odpočinout či si chtějí jen tak posedět. Žádné skupině obyvatel však nelze zakázat, aby lavičky používala.

Naprosto jiná situace nastane, pokud se někteří občané na ulici chovají v rozporu s veřejným pořádkem, například popíjí alkohol či ruší noční klid atd. Takové jednání je již postížitelé podle zákona o přestupcích, a proto doporučuji v těchto případech volat Městskou policii Brno, tedy linku 156.

Další dotazy na primátora pište na adresu tis@brno.cz a nezapomeňte připojit své jméno.

Retenční nádrž je hotová. Zadrží vodu i nečistoty

V závěru srpna skončila stavba obří podzemní retenční nádrže poblíž Jeneweinovy ulice u soutoku Svatky a Svatavského náhonu. Unikátní stavbu za 587 milionů korun hradilo město Brno.

Podzemní nádrž pojme až 8600 m³ kanalizačních vod. Pro srovnání – 50metrový krytý bazén za Lužánkami má objem 3200 m³ a koupaliště Riviera 8000 m³.

Kdo pojedede na kole či bruslích po stezce kolem Svatky, z nádrže spatří jen malý provozní objekt a technické zařízení umístěné nad jejím stropem. Před třemi roky, tedy před zahájením stavby, zde stála letitá nevhledná ubytovna pro stavbaře a několik starých garáží.

Dno nádrže se nachází ve 20metrové hloubce, stavbaři ji však zakládali až ve 30 metrech pod úrovní terénu. V této části Brna jsou totiž relativně nestabilní geologické podmínky. Na povrchu leží štěrpkopískové naplaveniny, pod nimi je

jíl. Kolem dolní třetiny nádrže se vyskytuje podzemní voda. Stavbaři však i tato úskalí zvládli.

Dva obří válce v podzemí

Odpadní vody z městské zástavby a dešťové vody ze střešních domů, ulic, náměstí a dalších ploch odvádí kanalizace do šesti kmenových kanalizačních stok. Ta s označením B, na níž se retenční nádrž nachází, má délku téměř 16 kilometrů a slouží přibližně čtvrtině Brna. Nádrž při deštích zadrží ve stoce masu vody a bezprostředně po odeznění srážek ji postupně dál pošle podzemím do Čistírně odpadních vod v Modřicích.

Nádrž je tvořena dvěma obřími válci o objemu 4000 a 4600 m³. Při velkých deštích se vnější a poté vnitřní válec zaplní; při rotaci vody zůstanou nečistoty na jejím dně.

Jen při největších deštích, podle dlouhodobých sledování v průměru sedmkrát ročně, se nádrž celá zaplní a jen část vody oteče do Svatky. Bude však již předčiš-

► Nádrž Jeneweinova za téměř 600 milionů korun byla slavnostně zprovozněna koncem srpna. Foto: Z. Kolařík

těná, nečistoty zůstanou nanejvýš pár hodin v nádrži, ze které postupně otečou do modřické čistírny. A stěny podzemní

stavby opláchne čistá voda, což předejde biologickým procesům doprovázeným nepříjemným zápachem. Ivo Klemes

Otevře se radnice, podzemí i kryty pod Špilberkem

► **Prohlédnout si reprezentační prostory brněnské Nové radnice či kryty pod Špilberkem (na snímku) anebo se vypravit do podzemí – tuto a další nezvyklé příležitosti přináší Dny evropského dědictví, k nimž se město Brno hlásí. Pobídkou k návštěvě památek je volný vstup nebo snížené vstupné.**

Návštěvníci jsou 8. září zváni na prohlídku Nové radnice s průvodcem (od 10 do 12 a od 13 do 17 hodin, vstup zdarma) a na věž Staré radnice s průvodcem (9.30 až 17.30 hodin, zdarma). Se slevou je možno vejít do podzemí – do Mincmistrovského sklepa na Dominikánském náměstí (9.30 až 18 hodin), do Kostnice pod sv. Jakubem (10 až 18 hodin) a s průvodcem také do krytů pod Špilberkem (od 10 do 12 a od 13 do 17 hodin, zdarma). Otevrou se i další jindy nepřístupné brněnské památky, přehled najdete na webu www.brno.cz. (šef), foto: Z. Kolařík

Přeskoč, přelez i podlez – park(our) to dovoluje

Škola efektivního pohybu či umění dostat se za použití pouze vlastního těla co nejlépe (včetně zdolávání překážek) z jednoho místa na druhé, tak lze charakterizovat aktivitu zvanou městský parkour, která spatřila světlo světa poprvé v 80. letech 20. století ve Francii a také u nás si získává stále více příznivců – zvláště mezi mladými lidmi.

Brňané budou mít nyní možnost zdokonalovat své parkourové dovednosti na novém, přímo k tomu určeném hřišti, které jako první v Brně a druhé v České republice vyrostlo v horní

části parku v Kartouzské ulici v Králově Poli. Prostor, kde se dají provozovat netradiční disciplíny, ale i fitness cvičení, je od okolní zástavby dobře oddělen vzrostlou zelení a stěnou stájí v areálu „veteriny“.

Na informačních tabulích, které jsou zde umístěny, najdou zájemci i popis cviků, a každého prvku je uveden stupeň jeho obtížnosti a prostřednictvím QR kódů je možné se připojit na internetové stránky s krátkými videoukázkami.

Na hřišti, vybudovaném za cca dva miliony korun, byly instalovány také

odolné dubové lavice a okolní zeď ozdobilo graffiti. Materiály (dřevo, plast, ocel), z nichž jsou herní a sportovní prvky vyrobeny, lze recyklovat a mají dlouhou životnost. Upravený areál poskytne útočiště nejen profesionálním traceurům (jak se ti, co parkour provozují, nazývají), ale i dalším cvičencům, včetně dětí.

Provoz na hřišti bude slavnostně zahájen 11. září v 15 hodin ukázkami městského parkouru a fitness cvičení s využitím instalovaných, na první pohled neobvyklých herních prvků. (mak)

Architekti nabídnou jiný pohled na město

Obyvatelé řady českých a moravských měst včetně Brna mohou nově objevovat městský prostor. Architekti a teoretici architektury s nimi vyrazí do ulic, kde je provedou po zajímavých stavbách současné architektury a upozorní na krajinné a urbanistické souvislosti či zvláštnosti.

Pestrý program nabídne veřejnosti již třetí ročník festivalu Den architektury, který se koná 5. a 6. října u příležitosti Mezinárodního dne architektury. Letos se zapojí asi 40 měst, akce se bude konat i na Slovensku a v Londýně. Zároveň v září a říjnu proběhne série vzdělávacích programů o současné architektuře s architekty pro školáky a studenty. „Snažíme se tak zprostředkovat povědomí o kvalitních stavbách a zvýšit cit-

livost vůči našemu nejbližšímu okolí,“ říká o poslání festivalu jeho zakladatelka a architektka Marcela Steinbachová.

Akce navazuje na předchozí dva ročníky, které navštívilo víc než šest tisíc lidí. Procházky jsou vedeny architekty, historiky či teoretiky architektury mladé a střední generace. Ti osobitým způsobem přiblíží lidem zajímavosti současné architektury, s možností vstoupit do vybraných interiérů.

Od centra Brna na periferii

V Brně čeká účastníky zajímavý program složený z pěti procházek, prvních čtyř sobotních, poslední nedělní. Na otázku, jak se „peče“ město a co jej dělá dobrým nebo špatným, odpoví architekti Roman Čerbák a Martin Klenovský při procházce po příkladech brněnského (ne)urbanismu od středověku po dnešek. Zájemce čeká také komentova-

ná prohlídka výstavy díla Růženy Žertové, autorky obchodních domů, obytných staveb i výjimečných svítidel a šperků, s architektkou Petrou Gajdovou.

Procházka Domy v moci s architektkou Bárou Šimonovou představí příběhy staveb v okolí Kounicovy ulice vyprávěné skrze historii, literaturu a film. V Turaňech se účastníci projdou kolem typických prvků periferní zástavby, součástí bude i návštěva domu pro sociologa na šachovnicovém poli. Poslední z brněnských procházek s redaktory časopisu ERA21 Osamu Okamura a Zuzanou Morávkovou pak představí Brno kavárenského – malé podniky s velkým kouzlem, často nízkorozpočtové s vlastnoručně vytvořenými interiéry, inspirativní místa, kde se lidé rádi potkávají. Přesné časy procházek a další informace najdete na webu www.denarchitektury.cz.

Dita Havlíčková

Putování za svatým Jakubem může začít i v Brně

Jako se potoky a říčky slévají jedny do druhých a nakonec v podobě veltek vtékají do moře, křížují Evropu svatojakubské cesty, které se nakonec „vlévají“ do hlavní poutnické trasy od francouzských Pyrenejí do španělského města Santiaga de Compostela. První značenou svatojakubskou cestou na Moravě je trasa z Brna do Mikulova, která navazuje na cestu vedoucí regionem Weinviertel v Dolním Rakousku.

Svatojakubská cesta z jihomoravské metropole na hranici s Rakouskem byla vyznačena už v roce 2011, kdy se také konal nultý ročník organizovaného pochodu. Pro letošek získal realizátor projektu, Centrála cestovního ruchu – Jižní Morava, dotaci na podporu pěší turistiky a připravil tak oficiální první ročník poutního pochodu z Brna až do rakouského Drasenhofenu. Uskuteční se od 19. do 22. září a účastníci za čtyři dny ujdou zhruba 70 kilometrů.

Občerství se tělo i duše

„Poutníci se za doprovodu faráře z farnosti u kostela sv. Jakuba vydají přes Olympii do Rajhradu, kde je v plánu návštěva kláštera, následuje setkání v Židlochovicích se zástupci obce, návštěva kostelů podél stezky a setkání se starosty, třetí den návštěva Mikulova a poslední den skupina dorazí do Drasenhofenu,“ popsala program akce Monika Hlávková z CCRJM.

Účastníci neplatí žádný poplatek a mohou se ke skupině přidat kdykoliv, na jeden i více dní. Prvních dvacet přihlášených poutníků bude mít ubytování a stravu zdarma díky dotaci z Fondu malých projektů jižní Morava – Dolní Rakousko. Kdo má zájem vyrazit, může kontaktovat organizátora pochodu na e-mailové adrese info@ccrjm.cz. Veškeré informace o svatojakubské cestě na jižní Moravě včetně kalendáře akcí najdete na webu www.jakubskacesta.cz. Zuzana Gregorová

Víte, že...

Název Svatojakubská cesta je odvozen od apoštola Jakuba Staršího, který je v Santiagu de Compostela pohřben. Symbolem poutníků směřujících do Santiaga je svatojakubská mušle. Rada Evropy v roce 1987 vyhlásila tuto trasu první Evropskou kulturní cestou a UNESCO ji v roce 1993 zařadilo do svého seznamu světového kulturního dědictví. Koncem 80. let zde bylo registrováno na pět tisíc poutníků ročně, v roce 2005 se jejich počet blížil sto tisícům.

Milan Uhde: Všechny cesty pokračují i za obzorem

Brněnský rodák Milan Uhde, spisovatel, dramatik, publicista, politik – a za normalizace disident –, je stále důležitou osobou kulturního a společenského dění v Brně i celé České republice. Byl zvolen předsedou Rady České televize, jako člen expertního týmu se podílel na výběru ředitele pražského Národního divadla, píše muzikály a divadelní hry nejen pro brněnská divadla, publikuje literárněvědné a jiné texty. O jeho popularitě svědčí i fakt, že když jsme se na zahrádce jedné z brněnských restaurací sešli k rozhovoru, několikrát nás přerušili kolemdouci, aby Milana Uhdeho pozdravili a vyjádřili mu své sympatie.

*Nedávno jste oslavil 77. narozeniny. A loni jste vydal knihu *Objevy pozdního čtenáře, kde „předruhé čtete“ své oblíbené autory počínaje Máchou a konče Havlem. V čem spočívá onen náhled pozdního čtenáře?**

Pozdní čtenář prodává tzv. druhé čtení, přičemž první čtení podstoupil na fakultě jako student, který důvěřivě vstřebával všecko, co mu jeho přednášející a vyučující řekli. A po patnácti dvaceti letech se jako zakázaný autor dostal do konfrontace s těmi původně přečtenými knihami a fakultními zážitky, když měl některé tyto knihy pod cizím jménem drammatizovat, upravovat je pro rozhlas, pro divadlo atd. a zjišťoval, že ty knihy jsou jiné. Nezměnily se však knihy, změnil se jejich čtenář. A záznam této změny jsem se pokusil zachytit ve své knize.

Věříte, že i méně teoreticky vybavený čtenář pocítí při četbě autorů, které jste do knihy vybral, že smysluplný život je možný a že tanci smrti se lze – s podstupením jistých rizik – vzepřít?

Jsem přesvědčen, že ano, protože především chci říci, že já sám nejsem nijak odborně přípravený čtenář. Čtu jednak kvůli zážitku a jednak za tím cílem, abych ten zážitek konfrontoval se svou vlastní zkušeností. Takhle to dělá tzv. obyčejný čtenář a já jsem obyčejný čtenář.

A čím jsem starší, tím méně věřím na tzv. vzpoury proti smrti. Mí milovaní autoři – aspoň jako zralí – se nevzpírali, pochopili, že smrt je součástí života, a chtěli se na ni připravit přírodními cestami. Tím, že žili naplno, že žili pravdivě, že žili tak, aby si život mohli vychutnávat. Já to přesně tak cítím a snažil jsem se to také vtělit do svého druhého setkání s knihami.

*Ke svým oblíbeným autorům jste se přihlásil i jako dramatik. Zaznamenal jste úspěch nových, řekněme expresivnějších nastudování *Balady pro banditu*?*

Ano, zaznamenal a chci zdůraznit, že jsem přešel Baladu pro banditu pokládat za nějaké výhradně své dílo. Zažil jsem velkou spoustu premiér i pouhých repríz, když jsem premiéru nestihl, a každé představení bylo jiné, každá premiéra byla jiná, ale vždy to byla Balada pro banditu. Pořád samozřejmě vzpomínám na provedení Zdeňka Pospíšila, na které jsem neměl prakticky vůbec žádný vliv, na zkoušky jsem nemohl a on se mě potom už na nic neptal, a přítom to bylo představení, které mně nesmírně vyhovovalo a plně odpovídalo mé představě. Ale i nová nastudování Balady – ať už v Brně, Ostravě i jinde – mají velkou sílu a působivost.

*S Milošem Štědrněm chystáte pro Divadlo Husa na provázku novou hru *Moc art aneb Všeho moc škodí. Budete se v ní také vážně „tančit se smrtí“, respektive s mocí?**

Myslím, že úplně vážně ne. Představení se bude skládat ze dvou malých her. První je krutá operní fraška na téma Mozartovy návštěvy v Brně, kde vyučoval hudbě a zpěvu okouzlující manželku svého přítele a mecenáše Hofdemela. Ta následkem vyučování otěhotněla a porodila synka, o kterém se manžel domníval, že je jeho. Pod dojmem zprávy o Mozartově smrti se paní Magdaléna v afektu manželovi přiznala, že dítě je Mozartovo. Manžel jí podřízl a sám se zabil. Paní se z toho ovšem dostala. A pointu k tomu tvoří i dobrozdání císařovo, že se paní Magdaléna Hofdemelová nikdy nezprovenčila svému muži, vždy byla věrná, její muž zemřel přirozenou smrtí, oba byli naprosto čestní občané a každý, kdo bude tvrdit něco jiného, bude císařem potrestán. Na toto téma jsem stvořil takové černé libreto a Miloš k tomu skládá hudbu.

Trojsouborové nebo dvojsouborové divadlo je přežitek.

A druhá část, kterou teď píšu, to je jiný mozarťovský příběh. O tom, jak pan Salieri se z hrobu vydá do světa, protože už nemůže snášet ty odporne pomluvy, že udělal něco zlého Mozartovi a že mu záviděl. Po neúspěchu své „mise“ se však zhnušen vrací zpátky do hrobu. Je to s Milošem takový náš další „zlomyslný“ mozarťovský pokus na téma, jak se historická pravda někdy marně snaží prosadit.

Vy sám jste stále v centru kulturního a společenského dění, mimo jiné také jako člen expertního týmu, který navrhl na post ředitele pražského Národního divadla Jana Buriana. Nepropadáte poslední dobou bezraději?

Bezraději nepropadám a doufám, že nikdy nepropadnu. Jsem přesvědčen, že všechny cesty pokračují i za obzorem. Že je nevidíme, neznamená, že tam nejsou. To, co jsme zažili, je argument pro to, abychom zajistili, že se to nebude opakovat. Zákon o příspěvkových organizacích je už 22 let nesnesitelným břemenem, protože činí za každý počin uměleckého útvaru zodpovědného ministra. Ten se pak do toho musí vměšovat, protože mu to zákon nařizuje. Je třeba, aby tento zákon zmizel a aby v čele kulturní instituce stála správní rada složená z odborníků, kteří se budou dohadovat se šéfem, ale nebude se s nimi dohadovat ministr. Ten, pokud to bude státní organizace, bude dbát o to, aby neutrácela víc peněz, než kolik dostala, a aby hospodařila dobře.

Režim příspěvkových organizací už nikde v Evropě není a je na čase, aby nebyl ani u nás. Všechny problémy se tím nevyřeší, ale ten hlavní ano. Ten, že úředníci nebudou zasahovat do procesů, kterým nemohou rozumět, i kdyby byli sebeinteligentnější.

Nevyřešené financování pražských divadel údajně spěje až k jakémusi revolučnímu řešení. Ani v Brně se dosud nepodařilo vybrat ředitele Národního divadla a umělci zpívají kanálům, kterým byla při rozdělování financí dána přednost. Je to předrevoluční stav?

Ta situace není zaviněna magistrátem ani žádnými úředníky a funkcionáři. Je způsobena tím, že trojsouborové nebo dvojsouborové divadlo je přežitek. To nikdo neumí řídit. Hledáme ředitele pro nefunkční strukturu, a proto ho hledáme tak těžko. Někdo rozumí činohře, ale nerozumí baletu a opeře a naopak, a teď se po něm chce, aby řediteloval všemu. Takže zákonitě se ozývají kandidáti, kteří znají jen ten svůj jeden obor. Když tedy ředitel není, tak se soubor musí rozdělit. Budeme tady mít Ja-

náčkovu operu a Mahenovu činohru – a nebude to mít žádné zastřešení.

Hledat ředitele znamená velké pochopení, velkou toleranci a odhodlání uskutečnit transformaci. Aby se s režimem příspěvkových organizací něco dělo, by měl po poslancích žádat magistrát. Nestáčí, když se toho dožadují jenom umělci, kteří „pořád něco chtějí“. Magistráty měst, kde národní divadla jsou, by měly říct poslancům, že ta divadla nemá kdo řídit, že to nefunguje, a požádat je, aby se zákonem něco udělali. To je první krok.

Co vás v poslední době na brněnském kulturním poli zaujalo a potěšilo?

Jsem divadelník, mám tedy radost z toho, že je tady několik divadel, která mají svou tvář. Jsou to především dvě, která jsou divadly mého srdce, tedy Burantéatr a Divadlo U stolu vedené Františkem Derflerem. Hrají pro menší počet diváků, ale nikdy jsem se tam nezklamal. Divák, který má rád zábaavu a má rád odlehčení, nechce se trápit žádnými složitými myšlenkami a má rád muziku, zajde si k Mošovi do Městského divadla. To je výborně řízené divadlo, které baví, které je vyprodáno, které má vysoce kvalitní soubor. Podobně tak dobře orientované divadlo v republice není. Dobře vím, proč se jako autor muzikálů tohoto divadla držím. Kdo chce mít kvalitně odvedený muzikál, jde právě sem. Jsem panu Mošovi za tu příležitost vděčný, i když pokladnu mu svými díly rozhodně nestrhám.

*A z jiné oblasti umění? Líbí se vám myšlenka letošní přehlídky *Sochy v ulicích*, kde se umělci nechali inspirovat významnými historickými okamžiky z Brna 20. století? Je to cesta ke zpřítomnění historie nenásilnou formou?*

Ano, myslím si, že při konfrontaci s ulicemi dobré existují, nedobré neobstojí. Je to jako s pouličním divadlem, které mám rád. Ulice je velmi dobré místo na prověřování hodnot.

Autorkou libreta k výstavě je mladá brněnská spisovatelka Kateřina Tučková. Vy jste se s mladými „aspiranty umění“ setkával jako pedagog. Čím vynikají dnešní studenti?

Dnešní mladá generace je nesmírně sebevědomá, svobodomyšlná, umí se ve svobodě pohybovat a svoboda je pro ni něčím samozřejmým. Já jsem pořád ještě ten, který by málem za svobodu někomu děkoval. Třeba za to, že je možné v Brně uskutečnit krásný divadelní festival. Ale není třeba děkovat. Jsou na to určité peníze, probíhají jednání a je na organizátorech, jak festival pojmu a koho pozvou. Mladí říkají, to je samozřejmé, že pozveme, koho chceme. Nebudeme péče zvat toho, koho nechceme. Ale moje generace pořád říká, to je báječné, že nám do toho nikdo nemluví, že můžeme pozvat, koho chceme... Že na nás nedohlíží žádný schvalovatel.

Je tady obrovská spousta talentů. Mluvíte o paní Tučkové. Já jsem četl její Žitkovské bohyně i román Vyhnaní Gerty Schnirch. To je velmi silná, skromná a vědomá autorka. Ona, a nejenom ona, je pro mě symbolem nádherné svobody. Za Gertu Schnirch jí mnozí nadávali a já jsem zjistil, že ona si z toho mnoho nedělá. To je krásné sebevědomí. Tučková je odpovědná autorka a já jsem ji četl s velikou chutí. Že byla požádána o scénář k výstavě *Sochy v ulicích*, považuju za chytrou volbu, protože je zřejmé, že to je dobře odvedená práce.

Náš rozhovor otevírá novou rubriku v inovované podobě Brněnského Metropolitanu. Máte čas do magistrátních novin nahlédnout?

Dnes je k dispozici velké množství tisku a to považuju za naprosto úžasné. Brněnský Metropolitan se mi zatím do rukou nedostal, ale pokusím se to napravit.

Markéta Žáková, foto: Z. Kolařík

Celý rozhovor najdete na webu metropolitan.brno.cz

JAK TO VIDÍ RADNÍ A ZASTUPITELÉ

JIŘÍ IDES
člen
Zastupitelstva
města Brna
(ČSSD)

Parkování v centru: řešením jsou parkovací domy

Problematikou nedostatku parkovacích míst se Brno zabývá již dlouhou dobu. Stejně jako všechna velká města musí hledat optimální

řešení dopravy a dostatečné kapacity parkování nejen v historickém centru města. Řešením jsou parkovací domy a funkční městský parkovací systém.

V současné době je dokončována hrubá stavba parkovacího domu Kopečná, který bude vybaven automatickým zakladačovým systémem a nabídne kapacitu 88 míst. Vzhledem k uskutečněnému záchrannému archeologickému výzkumu se sice prodlouží doba výstavby o 49 dní, i tak je ale termín zahájení zkušebního provozu – 19. listopadu – na dosah.

Na podzim letošního roku budou uvedeny do provozu také podzemní velkokapacitní garáže soukromého investora u Janáčkova divadla, které jistě ocení nejen návštěvníci operní a baletní scény.

V přípravě k realizaci je také projekt parkovacích domů Panenská a Besední/Veselá. Parkovací dům Panenská budou tvořit dva vícepodlažní bloky s kapacitou 361 vozidel. Součástí objektu bude veřejné WC, kavárna a střešní nájemní prostor. Dle optimistických odhadů by zde v prvním čtvrtletí roku 2014 mohly odstartovat stavební práce s předpokládaným termínem dokončení ve třetím čtvrtletí roku 2015.

Výstavba podzemních garáží Besední/Veselá představuje první etapu vybudování Janáčkova kulturního centra. Nabídne cca 191 míst pro osobní automobily a na ploše nad garážemi dočasně prostor veřejného náměstí s fontánou. Zahájení stavby se předpokládá ve druhém čtvrtletí roku 2014, první auta by zde mohla parkovat o dva roky později.

V průběhu dvou až tří let tak Brno nabídne motoristům, občanům i návštěvníkům jihomoravské metropole téměř tisícovku nových parkovacích míst v dostupné vzdálenosti od středu města. Tím to ale rozhodně nekončí. Již dnes se hle-

dají další možné lokality vhodné pro výstavbu parkovacích domů, a to jak v centru města, tak v bytové zástavbě či na sídlištích.

▣ Parkovací dům v Kopečné by měl být hotov v listopadu. Foto: Z. Kolařík

VIDĚNO Z DRUHÉ STRANY

Brno – cyklistů plno, stezek málo

JIŘÍ MIHOLA
člen Zastupitelstva
města Brna
(KDU-ČSL)

Cyklistika, jízda na in-line bruslích nebo na koloběžce či jogging patří k oblíbeným sportovním aktivitám mnoha Brňanů, řada z nich by kola či koloběžky využívala i k dopravě. Cyklostezek sice přibýlo, ke spokojenosti je však daleko. Dostat se na kole z jednoho konce města na druhý? Adrenalin, místy cesta o život.

Ač je zřejmé, že rozsah cyklostezek vzhledem k zájmu obyvatel není dostačující, je třeba uznat, že se leccos podařilo posunout dopředu. Ve správnou dobu si lze v Obřanech nebo na jihu Brna docela dobře zajezdit.

Kola, koloběžky či brusle by ale mnoho sportovních laděných Brňanů rádo využívalo také pro cestu do práce. Že by tato alternativa byla přínosem i pro město, přečpané automobily, nepochybuji.

Cyklista klíčující mezi auty nebo chodci na chodníku však není zrovna vítaným elementem dopravy. A když už se v záplavě dopravních prostředků dostane do centra, má jen

minimum možností, kam svého „oře“ umístit, aby mu nebyl vzápětí odcizen nebo nezavazl jiným. Navíc, kritických míst, kudy se buď projet nedá, nebo jen velmi obtížně, je mnoho a části zřetelně vyznačených stezek v centru, které však vedou odnikud nikam, spíše podráždí než potěší.

Podpora cyklot dopravy a cykloturistiky, lhostejno, zda se jedná o cyklostezky nebo cyklopruhu, však dlouhodobě vážne i mimo centrum, například v městské části Brno-sever. Vedení místní radnice na stránkách svého periodika poukázalo na to, že budování cyklistických stezek je především věcí magistrátu. Argumenty o (pro netrénované cyklisty) nepřilíš vhodném kopcovitém terénu a širokých silnicích však zřejmě budou pro nemálo těch, kteří míří do lesnatého brněnského okolí většinou na horských kolech, spíše úsměvné. Snad se zde i v dalších městských částech, kde cyklostezky nejsou, jednou dočkají.

V otázce cyklostezek však nemusíme jen závistivě pokukovat po zahraničí, i když je zřejmé, že situace cyklistů ve Vídni, Řeně a jinde je ve srovnání s českými městy hodně odlišná. Hledat inspiraci můžeme i u nás. Stačí se podívat na Pardubice nebo Hradec Králové, kde lze hovořit téměř o dynamickém rozvoji cyklot dopravy. Dočkáme se i v Brně?

Braňme městskou zeleň a klid vnitrobloků

MARTIN ANDER
člen Zastupitelstva
města Brna
(Strana zelených)

Vedení města nechalo zveřejnit návrh aktualizace Územního plánu města Brna. Přestože se změny mají dotknout života každého z nás, je tento výjimečně rozsáhlý dokument naprosto nepřehledný a nesrozumitelný. Vedení radnice navíc úplně rezignovalo na snahu srozumitelně vysvětlit, o co se vlastně jedná.

Není sporu o tom, že současný územní plán, který příští rok oslaví už své dvacáté narozeniny, modernizaci potřebuje jako sůl. Chybí v něm jasné vymezení prvků ochrany města před povodněmi, závazný plán cyklotras nebo třeba regulace výstavby velmi vysokých budov.

Spolu s užitečnými aktualizacemi však mají být nenápadně schváleny i mnohé odkládané kontroverzní záměry soukromých developerů. Například výstavba věžových domů v lokalitě Obzor na Lesné, rozsáhlé parkovací garáže pod parkem na Moravském náměstí nebo výstavba dalšího obřího hyper-

marketu v těsném sousedství Ivanovic. Nejnebezpečnější jsou pak změny, které mají umožnit zastavět dosud klidné vnitrobloky asfaltovými parkovišti a plochy zeleně novými supermarkety.

Vnitrobloky v centru města představují pro obyvatele oázy klidu, které jim částečně kompenzují hluk a znečištění, jež musejí snášet na rušných ulicích v okolí. V současnosti územní plán chrání vnitrobloky zákazem stavby parkovišť na povrchu (umožňuje výstavbu garáží pouze pod zemí). To se však má změnit a náhrada zeleně asfaltovými parkovišti má být povolena.

Také zelené parky a parčíky hrají v životě města důležitou roli. Kromě nabídky rekreačních aktivit přispívají ke snížení znečištění ovzduší, zadržují vodu a pohlcují hluk. Přesto vedení města navrhuje prolomit dosavadní ochranu zeleně a umožnit tu stavět obchody bez konkrétního omezení velikosti.

Návrhem uvolnit zákaz výstavby ve vnitroblocích a parcích vedení města ukazuje, že územní plán nedělá pro lidi, ale hlavně pro developery. Naštěstí jako občan máme právo se v průběhu podzimu k návrhu vyjadřovat a požadovat jeho změnu. Zabránit likvidaci zeleně a klidu vnitrobloků je tedy ještě možné. Opět se však potvrzuje, že Brnu chybí citlivý hlavní architekt.

Je nutné lépe vnímat zájmy občana

PAVEL BŘEZKA
člen Zastupitelstva
města Brna
(KSČM)

Zastupitelstvu města Brna jsou postupně předkládány návrhy prodeje bytových jednotek, jejichž nájemníci nepřijali opakované nabídky ke koupi, a to třetím osobám na základě nabídkových řízení.

Nejedná se o případy prodeje bytových domů, kde nájemník, který se nezáuční kupě nemovitosti, zůstává poměrně bezbranný v rukou nového vlastníka domu. V těch případech se stává, že si právo k takovému bytu zajistí jiný nájemník tím, že na něj složí podíl vedle podílu na byt jím užívaný.

Magistrát města Brna ani samosprávné orgány města se nestarají o to, jak s těmito nájemníky bude nový majitel podílu vztahujícího se k bytu zacházet. Jistě by se – při dobré vůli – daly pro takové situace nastavit podmínky pro důstojnější postavení nájemníka.

Prodeje „zbytkových“ bytů v domech, kde je většina bytů prodaná, jsou jinou záležitostí. Věřím, že pro úřady městských částí není po-

hodlné spravovat osamocené byty v domech, kde převažují soukromí vlastníci. Už proto, že rozhodování zejména ve vznikajících společenstvích vlastníků jednotek není dosud jednoznačně právně vymezeno a praxe je různá. Ale prodej obsazeného bytu nejvyšší nabídkou na základě nabídkového řízení považují za nedůstojný pro nájemníky, a dokonce i pro takto postupující veřejnou správu.

Ukazuje se totiž, že se nejedná o přímé získávání bytu k bydlení, ale o podnikatelský záměr skupování obsazených bytů jednotlivci. To se momentálně potvrzuje například v Židenicích. Jedna osoba se ucházela o prodej ve všech třech nabídkových řízeních a ve dvou případech uspěla s nejvyšší nabídkou. Místo toho, aby si vybrala jeden z obou bytů, vyjádřila se v tom smyslu, že se i nadále uchází o byt, u něhož v nabídkovém řízení skončila druhá. S usilovností prodeje těchto „osamocených“ bytů kontrastuje sveřepé odmítnutí vyhovět zdůvodněným žádostem o prodej v případě nájemníků jiných domů.

Město Brno bez rozpaků vystavuje některé své občany riziku únosnosti „podnikatelských zájmů“ nových majitelů bytů. Na druhé straně nenachází odvahu k tomu, aby sjednotilo bytovou politiku dosud určenou podle aktuálních reprezentací městských částí. Je nejvyšší čas si o tom promluvit.

Není funkce pro zastupitele příliš?

DALIMIL OSPALÝ
člen Zastupitelstva
města Brna
(TOP 09)

Město Brno má 100% podíl v osmi akciových společnostech. V jejich představenstvech a dozorčích radách je vytvořeno více než 100 funkčních míst.

Většina míst je obsazena městskými zastupiteli. V 80 % případů je to doménou brněnské koalice ODS a ČSSD. Polovina jejich zastupitelů vykonává svou činnost ve třech a více orgánech akciových společností, jako jsou např. Teplárny Brno, Dopravní podnik města Brna, SAKO Brno, Brněnské komunikace nebo Lesy města Brna.

Z odborného a časového hlediska vyvstává otázka, zda vůbec někdo může „sedět na tolika židlích“. Vymluva, že tak činite ve svém volnu, po večerech a o víkendech, nemůže obstát. Aby byla práce pro firmu a občany města Brna přínosem, musí jí každý člen představenstva dát prioritu a vykonávat ji v hlavním pracovním čase. Dalším negativem je, že ve firmě, kde představenstvo

nepracuje na plný úvazek, musíte vytvořit místa i pro ředitele a exekutivní členy managementu.

Vhodným řešením by bylo přejít na tzv. německý model. V představenstvu by pak působil management tvořený odborníky, kteří by měli na starost vlastní provoz městských firem. Zastupitelé, kteří dostali mandát od voličů, by obsazovali pouze dozorčí rady, ve kterých by spravovali městský majetek formou odpovědné kontroly managementu a rozhodováním ve strategických otázkách. Z finančního pohledu by město ušetřilo na odměnách původního představenstva složeného ze zastupitelů.

V optimalizaci postů v orgánech společností se dá pokračovat také slučováním městských firem. Příkladem může být nedaleká Vídeň, kde jedna městská firma Wiener Stadwerke poskytuje obyvatelům široký rozsah služeb v několika oblastech, na které Brno musí mít zřízeny čtyři akciové společnosti – v dopravě, pohřebních a hřbitovních službách, teplárenství a části i technických sítích.

Doufám, že se naše město v blízké budoucnosti také vydá tímto směrem, a chci věřit i tomu, že motivací kandidátů do Zastupitelstva města Brna primárně není a nebude obsazování placených postů v městských akciových společnostech.

Brněnské echo

- Radiomagazín města Brna
- Aktuální dění v jihomoravské metropoli
- Premiéra každou středu v 16.40 hodin na Hitrádiu Magic Brno (99,0 FM)
- Každé poslední pondělí v měsíci od 11 do 12 hodin speciální diskusní pořad

BRNĚNSKÝ METROPOLITAN

Příští číslo bude distribuováno 5. a 6. října 2013.

Brněnský Metropolitan čtete také na webové stránce metropolitan.brno.cz:

- delší verze článků
- více fotografií
- kompletní archiv
- aktuální číslo ke stažení

POMÁHAJÍ NEZIŠTNĚ

Muzeum dokumentuje a vypráví příběh Romů

Jich kultura má pro českou většinou společnost příchutí romantiky, nespoutanosti, vášnivosti – což ji na Romech přitahuje a paradoxně i vadí. Kulturu a dějiny Romů v nebyvalé šíři dokumentuje brněnské Muzeum romské kultury. Nejde však jen o pasivní paměťovou instituci, muzeum se věnuje i aktivní komunitní práci.

Jeho historie sahá do roku 1991, kdy bylo založeno z iniciativy romských intelektuálů jako nevládní nezisková organizace. Sama myšlenka romského muzea však vznikla již koncem 60. let. V závěru roku 2000 se instituce přestěhovala do nově opravené pětipodlažní budovy na Bratislavské 67 a od roku 2005 se stala státní příspěvkovou organizací.

Foto: Muzeum romské kultury

Muzeum spravuje fondy tradičních řemesel a profesí, typů obydlí, vybavení interiéru, oděvu a šperku, výtvarného umění, písemnictví, plakátů a pozvánek, audio-, foto- a videodokumentace, knihovny i ohlasů kultury Romů v kultuře majoritní. Všechny sbírkové fondy jsou k dispozici badatelům.

Pro děti a mládež z okolí je po několik dní v týdnu připraven Dětský muzejní klub; mohou využít animační programy k výstavám a již několik let doučování. Právě za tento projekt získala brněnská instituce koncem června ve Vídni Cenu Nadace Erste za přínos sociální integraci a finanční odměnu asi 400 tisíc korun.

„Většina rodičů si začíná uvědomovat, že vzdělání je klíčem k lepšímu zařazení jejich dětí do společnosti. Každý školní rok se můžeme věnovat asi 40 dětem, zájem je ale větší,“ přiblížila Jana Poláková, pověřená řízením muzea. „Podmínky docházky na doučování jsou přísné, kdo bez omluvy třikrát nepřijde, ztrácí možnost být doučován. 90 % dětí a rodičů s docházkou nemá problém. Školní výsledky dětí jsou díky doučování lepší.“

Aktivita však nemá dopad jen na známky. „Zlepšuje se komunikace ško-

ly a rodiny a děti si navykají na pravidelnost a povinnost, učí se řešit úkoly samostatně a spoléhat se na vlastní úsudek,“ popisuje Poláková. Odměnou za dobrou docházku a lepší výsledky ve škole jsou pak výlety, návštěvy divadelních představení či účast na táborech.

Zuzana Gregorová

Víte, že...

Muzeum romské kultury nabízí stáloú expozici *Příběh Romů a pořádá krátkodobé výstavy – do 22. září je tu otevřena výstava *Identita TA, jejíž tématem je žena, ať už jako objekt na obraze, nebo jako autorka výtvarného díla, a dále fotografická výstava *Umění zabíjet, která rekonstruuje vybrané masakry německého civilního obyvatelstva na českém území v roce 1945. Mimoto se v muzeu konají další veřejné akce – Brněnská muzejní noc, přednášky a besedy, módní přehlídky, koncerty či videoprojekce, křty knih a hudebních nosičů aj. Aktuální program najdete na webu www.rommuz.cz.***

URBAN CENTRUM BRNO | Stará radnice | Mečová 5 | Brno | otevřeno | pondělí - pátek | 10.00 - 12.00 | 13.00 - 18.00 | hodin | telefon | +420 542 210 297 | e-mail | urbancentrum@brno.cz | www.urbancentrum.brno.cz

Urban centrum zve zájemce o budoucí podobu Brna k návštěvě. Pravidelně obměňovaná expozice nabízí informace o připravovaných i realizovaných záměrech, které mění tvář města, včetně projektu Europoint Brno.

Videoaktuality

- Události a dění v Brně obrazem
- Aktuální reportáže zhlédnete v sekci Videoaktuality na www.brno.cz

Potřebujete peníze pro svoji obec či sdružení?

Hned ve dvou oblastech mají jihomoravské obce možnost získat mimořádné peníze do obecních či spolkových rozpočtů. Mohou totiž uspět v soutěži Starosta roku nebo mohou získat peníze z grantového programu ČSOB a Era na podporu regionů.

Uzávěrka žádostí o grant je 4. října a maximální výše příspěvku je 70 tisíc korun. O finanční podporu mohou požádat neziskové organizace, registrované jako občanské sdružení, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, účelová zařízení církví i obce, sdružení obcí a příspěvkové organizace. Podmínkou pro přidělení grantu je zapojení místní veřejnosti do příprav a uskutečnění projektu. Pojem „místní veřejnost“ přitom znamená zástupce nejrozličnějších věkových a sociálních skupin z dané oblasti.

„Z pohledu statistických čísel patří Jihomoravský kraj co se týká úspěšnosti v rámci takzvaných „Menších komunitních grantů“ programu ČSOB a Era pro podporu regionů mezi neúspěšnější kraje. Za poslední čtyři roky bylo do programu přihlášeno 156 projektů a z toho 20 z nich získalo finanční podporu v celkové částce přesahující 964 tisíc korun.“ vysvětlila Kateřina Lejčarová z ČSOB.

Formuláře, na kterých jediné můžete o grant požádat, najdete na adresách www.nadacevia.cz či na www.csob.cz. Konzultace k projektům poskytuje manažerka projektu Renáta Vondráková prostřednictvím e-mailu renata.vondrakova@nadacevia.cz.

V rámci tohoto programu letos rozdělí ČSOB a Era, které jej fi-

nancují, až milion korun. Program spravuje Nadace Via. Na jejích stránkách www.nadacevia.cz najdete mimo jiné i příklady úspěšných projektů.

Výsledky grantového řízení budou zveřejněny nejpozději 29. listopadu na internetových stránkách www.nadacevia.cz, www.csob.cz a www.erasvet.cz.

Celých 250 tisíc korun pro rozpočet své obce může také získat starosta či starosta obce do 2000 obyvatel, který uspěje v soutěži Starosta roku. Letos se o titul utká 77 reprezentantů vesnic z celé republiky. Jižní Morava má 13 „železek v ohni“. Z našeho regionu pochází také loňská vítězka Vlasta Mokrá, starostka Násedlovic. Vyhlášení letošního ročníku bude 22. října v Malostranské besedě v Praze. (prs)

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Kompletní péče pod jednou střechou

Kompletní péče o vozy ŠKODA všech věkových kategorií

Proč s přibývajícím rokem ubírat na kvalitě péče? V našem autorizovaném servisu najdete kompletní servis pro vozy ŠKODA všech věkových kategorií. Máme nejmodernější servisní vybavení a ovládáme aktuální technologické postupy předepsané výrobcem. Pro starší ročníky navíc garantujeme dostatek kvalitních dílů ze sortimentu ŠKODA a pro vozy starší 4 let výhodné ceny díky Šekové knížce plné slev.

Pro více informací nebo objednávku nás kontaktujte na telefonním čísle 543 424 211, na www.autonova.cz nebo na objednavky@autonova.cz

Váš autorizovaný servisní partner ŠKODA:

AUTONOVA BRNO s.r.o.
Masná 20
602 00 Brno

www.autonova.cz
Tel.: 543 424 211
info@autonova.cz

Zasklívací systém Alumenco

INTEGRA METAL SYSTEMS s.r.o. – Alumenco
193 00 Praha 9, Horní Počernice
tel.: 271 743 400
e-mail: info@aluminco.cz
www.aluminco.cz

LUCIE BÍLÁ

ĚERNO / BÍLÉ TURNÉ 2013

27.10. BRNO, KAJOT ARÉNA

WWW.LUCIEBILA2013.CZ
VSTUPENKY WWW.TICKET-ART.CZ

VÁCLAV NOID BÁRTA

13.12. BRNO KAJOT ARÉNA TOUR 2013

VELKOLEPÁ SHOW - 60 ÚČINKUJÍCÍCH

HOSTÉ: BÁRA BASIKOVÁ, GABRIELA DEMETEROVÁ, EMMA SMETANA, ONDŘEJ BRZBOHATÝ

NOVÉ CD V PRODEJI

WWW.NOID.CZ | VSTUPENKY: WWW.TICKET-ART.CZ

fantastický MORAVSKÝ PODZIM

Mezinárodní festival Brno International Music Festival

27/10 – 8/11/2013

Filharmonie Brno CZE
Boris Berezovskij RUS
Richard Novák CZE
Mario Brunello IT
Alexej Ljubimov RUS
Vladimir Tarasov RUS/LIT
Gábor Boldoczki HUN
Gergely Bogányi HUN
Dechové kvinteto Phoenix a hosté CZE
Valerij Gergijev RUS
London Symphony Orchestra GB
Kremerata Baltica LIT, LAT, EST, RUS
Apollon Musagète Quartett POL
Ensemble Lumineux CZE
TrondheimSolistene NOR
Graffovo kvarteto CZE
Amarcord DE
Štěpán Filípek CZE
Vilém Veverka CZE
Martin Kasík CZE
ISHA trio CZE
NOSPR POL

Světové hvězdy v Brně!

Předprodej již od 16. září!

Hlavní mediální partneri: Česká televize DNES Brno

Partneri: MINISTERSTVO KULTURY

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno, p.o. | n | n | o |

Filharmonie Brno Philharmonic

www.mhf-brno.cz | www.filharmonie-brno.cz

PRÉMIOVÉ KANCELÁŘE V ULICI MASNÁ OD 50 DO 8.000M² K PRONÁJMU

Kanceláře v CTZone Brno byly navrženy v duchu dynamického a rozvíjejícího se podnikatelského prostředí v Brně; spojují historickou a moderní stánku města v rozmanitém areálu připomínajícím park. Prostory jsou velmi flexibilní, přizpůsobí se požadavkům a firemním kulturám jak malých, začínajících podniků, tak i velkých společností. S plochou jednoho patra o 2.500m² je prostor pro expanzi prakticky neomezený. Nová budova nabízí technologicky vyspělé, energeticky úsporné interiéry osvětlené přirozeným denním světlem; prostor, kde se Vaším zaměstnancům bude příjemně pracovat, a Vy tak budete mít náklady pod kontrolou. CTZone je blízko historického jádra města Brna, přímo u tramvajových a autobusových zastávek, s dostatkem parkovacích míst pro nájemce i jejich návštěvy a pouhých pět minut jízdy od hlavních silničních tahů.

www.CTOffice.eu | +420 565 535 565

Kolega Jiří Kostečka Vám rád prostory osobně předvede:
jiri.kostecka@ctp.eu | +420 724 928 828

CTP | PREMIUM
BUSINESS PROPERTIES

Stavbu domu může zhatit vyšlapaná cesta

Vyvarujte se zbytečných chyb před stavbou rodinného domu i při stavbě samotné. O dost se prodraží. Pokud si například chcete pořídit stavební parcelu, předem si ověřte, jestli na ní není zaregistrovaná územní studie. Abyste pak nebyli překvapeni, až vám na dvorku začnou stavět silnici.

Na rčení postavit dům, zasadit strom a zplodit dítě je pro většinu lidí nejtěžší patrně ta první část. Pokud nemáte známé na správných místech nebo hromadu peněz, tak se z přípravy stavby nového bydla lehce sta-

teli parcely hrozilo kvůli rozhodnutí soudu zbourání hrubé stavby. Tuším, že se to stále řeší," popsal poradce ve stavební legislativě Jan Valeš.

„Obrana proti tomu je jediná. Nejlepší je pozemek označit cedulemi a třeba ho i oplotit. Pokud se tam někdo prostírá, pak je nejlepší nahlásit to na stavební úřad. Budete tak mít v ruce papír, že se snažíte ochránit svůj majetek a při případném soudním sporu máte eso v rukávu," nabízí řešení expert.

Další „základnost“, která může budoucí stavebníky potkat, se jmenuje územní studie. Je ne-

jekt nebo na jejich přání vytvoříme nový. Můžeme jim také poradit, jak dům na pozemku umístit, aby neměli například obyvatel pokoj s terasou na návětrnou stranu, kde stále fouká vítr," uvedla ředitelka společnosti BW – Reality Zuzana Janáková.

Jednou z nejčastějších chyb na stavbách je, že si lidé nepřemyslí detaily domu, například kudy povedou sítě, kde budou elektrické zásuvky, okna nebo jak bude vypadat kuchyně. Jasně by přitom měli mít už před zadáním projektu. Práce navíc později stavbu prodraží.

„U novostaveb by lidé měli myslet na umístění kuchyně, než se začnou dělat instalace. Největší chybou je opačný postup. Lidé by si měli dát pozor také na celkové uspořádání kuchyně. Ušetří to pak spoustu času a námahy," míní jednatel společnosti Alin – moderní byt Miroslav Šupík.

Pozor na dešťovou vodu

Ani po úspěšné kolaudaci domu ještě nemusí být všem trablům konec. „Mnoho lidí neví, že část dešťové vody by měli ze zákona likvidovat na svém pozemku.

Ať už formou zachytných nádrží, které se dají s čerpadlem použít jako studna, nebo s využitím vsakovacích jámek či rozvodem drenáže na pozemku," říká poradce ve stavební legislativě Jan Valeš.

„Měli by si dát také pozor, aby jim střecha nezasahovala na hranici sousedního pozemku. Pokud by voda z okapu stékala na vedlejší zahradu a souseď by to udal, tak musí majitel domu seříznout střechu," dodal.

Majitele novostavby by také neměli zapomínat na stavební úřad hlásit každou změnu vzhledu domu, jeho využití nebo přístavbu. „A pokud si chcete pořídit zahradní domek, měl by mít do 25 metrů čtverečních a stát dva metry od hranice pozemku. Jinak byste museli žádat o výjimku z odstupové vzdálenosti, což stojí pět tisíc korun, a navíc s tím musí souhlasit i váš souseď," uzavřel Jan Valeš. *Radek Šprinc*

bezpečná tím, že není zakreslená v územním plánu. „Když si třeba souseď usmyslí, že přes váš pozemek povede silnice, studii si zaregistruje a vy na to včas nepřijedete, máte velký problém. Pokud to odhalíte, nezbyde vám nic jiného, než si pořídit vlastní studii a silnici přemístit na půdu dalšího člověka, který o tom ale také nebude mít ani tušení," vysvětluje Jan Valeš.

Přemýšlejte s předstihem

Než se budíte do „boje“ s úřady kvůli stavebnímu povolení a dalším nezbytnostem, měli byste si dobře rozmyslet, jak by měl váš dům vypadat. „Klientům doporučujeme, aby si dům nejprve namalovali podle svých představ. My jim pak pomůžeme vybrat co nejvěrnější typizovaný pro-

ne noční můra. Vždyť jen stavební zákon má 197 paragrafů a čert aby se v něm vyznal...

„Jednou jsem to počítal. Když člověk pracuje od osmi do pěti a chce si oběhat veškerá povolení, tak si musí vzít minimálně osm dnů dovolené. Svěřil jsem to proto odborníkovi, který mi ušetřil čas a nakonec i peníze, říká Martin Kameník, který si na okraji Brna postavil dům před sedmi lety.

Zákeřná územní studie

Bez pomoci můžete snadno udělat botu už při nákupu pozemku. „Dejte si pozor, aby na pozemku nebyla vyšlapaná nebo vyjetá cesta. Pak je to účelová komunikace a snadno se může stát, že tam nepostavíte ani cihlu. Podobný případ se nedávno řešil. Maji-

NABÍZÍME nejvyšší zhodnocení Vašich úspor – roční úrok 22 %
Více na www.vyhodne-zhodnoceni.com případně na tel. 736 785 609.

VÝHRADNÍ PRODEJCE PRO JIŽNÍ MORAVU NABÍZÍ KVALITNÍ, LUXUSNÍ, MODERNÍ DOMKY, CHATKY, COKOLI ZE DŘEVA.
Na Vaše přání s dopravou na Váš pozemek, zahradu, louku, více na www.zakazkove-drevostavby.cz, případně na tel. 736 785 609.

NENÍ TŘEBA STAVEBNÍ POVOLENÍ

Chystáme bydlení **PRO SENIORY** v samostatně stojících domcích se zahrádkou poblíž Brna v krásné přírodě. Více na www.1penzion.cz nebo www.bydletezdarma.cz případně na tel. 736 785 609.

Trendy v koupelně: stěny ze skla a lité vany

Plánujete novou koupelnu? Zkusíte netradiční řešení, například v podobě stěn z mléčného skla.

Výrobci vybavení do koupelen stále přicházejí s novými vylepšeními. Můžete se inspirovat i méně obvyklými nápady, které koupelnu oživí, zlepší komfort nebo pomohou uspořít vodu.

Prosklená koupelna šetří místo

Netradiční a elegantní jsou prosklené stěny koupelny, jen s mléčným sklem namísto zdí. Toto řešení se hodí hlavně do menších bytů. Chcete-li zdůraznit efekt takové koupelny, použijte na sklo nálepky. Můžete si vybrat ze stovek vzorů.

Stále více se staví bezbariérové sprchové kouty bez vaniček. Lidé se jich dříve báli kvůli problémům s izolací. Nové stavební technologie, izolační materiály a spárovací hmoty ale zabrání jakémukoliv nežádoucímu prosakování vody. Můžete si vybrat z různých odtokových systémů s elegantními designovými mřížkami, podle velikosti odtokové plochy a průtoku armatury.

Termostat zajistí stálou teplotu

Novým trendem je takzvaný litý mramor. Vyrábí se smícháním syntetické pryskyřice s mletým dolomitem a odlitím této smě-

si do speciálních forem. Využívá se při výrobě umyvadel i van. Ve srovnání s tradiční keramikou je tenčí, příjemnější na dotek a především umožňuje daleko větší tvarové možnosti, které běžná keramika nedovolí.

Termostatické baterie šetří vodu i energii na její ohřátí. Vhodné jsou nejen do sprchového koutu, ale také k vaně nebo umyvadlu. Teplotu lze nastavit podle potřeby a díky termostatu zůstává stále stejná, i když proud vody zastavíme nebo změním jeho sílu. Termostat umí vyrovnat výkyvy tlaku v potrubí a pomáhá tak předejít nárazovým změnám teplot, když například pustíte zároveň vodu i z jiné baterie. Většina termostatických baterií má pojistku proti změně teploty, což zabraňuje

opáření dětí i náhodným změnám, když omylem zavádíme o pákovou baterii. *Pavel Stojar*

Jak uspořít vodu?

Spotřebu vody můžeme v porovnání s koupáním ve vaně snížit, pokud se budete sprchovat krátce. Pomohou úsporné sprchové hlavice a kvalitní pákové baterie s lehkým a plynulým chodem páky, které nastaví průtok vody tak, jak potřebujete. Takzvané ekobaterie mají omezovače průtoku, které zmenší průtok na pět až sedm litrů vody za minutu – běžně je to 12 litrů. Na umytí rukou tolik vody naprosto postačí.

poslední volné byty k prodeji

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

14.9.2013 11.00 - 16.00

www.byty-rehorova.cz

BYTOVÝ DŮM **BRNO ŘEHOŘOVA**

KOMFORT a.s. stavební firma

možnost družstevního bydlení

SIDO reality s.r.o.
developer

prodejní kancelář: Křenová 72, 602 00 Brno • tel. 602 167 046 • www.komfort.cz

Slavnosti zvou na burčák i Petru Janů

Podzimní slavnosti si na víkend 14. a 15. září přichystaly hned dvě brněnské městské části – v Králově Poli si na Erbovních slavnostech místní připomenou 105. výročí udělení městského znaku Královu Poli v roce 1908 a v Chrlčích přichozím nabídnou čerstvý burčák.

Erbovní slavnosti se budou konat po oba dny v parku na Slovanském náměstí a diváky čeká vystoupení žáků z královopolských základních škol, taneční školy Bartůňkových s mistry ČR ve stepu, přehlídka lidových muzik nebo večerní koncerty Petry Janů či skupiny Ready Kirken.

Lidé se mohou těšit také na dopolední trh s rozšířenou nabídkou ovoce, zeleniny a domácích produktů, výstavu sochaře, grafika a pedagoga Rudolfa Lorenze v budově radnice nebo prohlídku nedalekého areálu bývalého kartuziánského kláštera.

Ukázky své činnosti předvedou i královopolské dobrovolní hasiči, sportovní a skautské oddíly, železniční modeláři či sokolové. Šachový klub Duras připravuje simultánku mezinárodního mistra šachu Neklana Vyskočila, šermířská skupina Exulis chystá souboje gladiátorů. Zajištěny budou i stánky s občerstvením, skákací hrad a další atrakce pro děti. Podrobný program najdete na webu www.kralovopole.brno.cz.

Chrlčické Burčákové slavnosti jsou připravovány ve spolupráci se slovenskou obcí Krajné a 14. září v areálu tenisových kurtů dají kromě ochutnávek vinného moku prostor vystoupení dětí, mužského pěveckého sboru Zvonica a folklorního souboru Krajňanec. Program začíná ve 14 hodin. (zug)

Pomerančem proti „alzheimeru“. Aspoň symbolicky

Je to jedna z nejzáhadnějších nemocí a zároveň strašák, před kterým má respekt každý – Alzheimerova choroba. Pomerančový den je již tradiční osvětová akce, jejímž cílem je informovat veřejnost právě o této nemoci a o dostupné péči pro lidi trpící demencí.

Letos Pomerančový den v Brně proběhne 19. září a je součástí tzv. Pomerančového týdne, ve kterém se konají celorepublikové informační kampaně o poruchách paměti, a to u příležitosti Mezinárodního dne Alzheimerovy choroby, který připadá na 21. září.

Informační stánek bude 19. září umístěn od 8 do 16 hodin na Malinovského náměstí před Mahenovým divadlem. Akci pořádá brněnské středisko Diakonie Českobratrské církve evangelické, které působí jako kontaktní místo České Alzheimerovy společnosti pro Jihomoravský kraj.

Zájemci obdrží od pracovníků diakonie podrobnější informace o poruchách paměti, jejím bezplatném vyšetření i službách a možnostech pomoci pro lidi trpící poruchami paměti.

Součástí akce je také veřejná sbírka, kam je možné věnovat dobrovolný příspěvek. Každý, kdo přispěje nejméně 20 korunami, obdrží kromě informačních materiálů také keramickou placu připomínající pomeranč. Výtěžek sbírky bude věnován na podporu brněnského kontaktního místa. Více informací najdete na internetových stránkách www.brno.diakonie.cz. (had)

Víte, že...

Oranžová barva pomerančů vyvolává radostné, pozitivní myšlení, proto je celá kampaň o Alzheimerově chorobě nazvaná právě po tomto druhu ovoce.

Znát teorii a zkusit ji v praxi zdraví prospívá

O tom, že zdravý životní styl není jen klišé, chce i skeptiky přesvědčit 19. ročník Brněnských dnů pro zdraví. Od 27. září do 6. října pozve zájemce na 90 akcí, které mohou být pro mnohé nejen inspirací, ale i motivací na cestě za zdravím. Právě péče o zdraví a zdravý životní styl by měly být samozřejmou součástí života každého jedince již od útlého dětství.

Hlavní akcí kampaně je 29. září Festival zdraví a pohody na Brněnské přehradě u hotelu Santon. Jedná se o celodenní tematicky zaměřené trhy s luštěninami, olejinami, obilovinami, bylinami a farmaceutickými výrobky. V prostorách hotelu bude možné rovněž vyzkoušet různé pohybové a relaxační aktivity, jako jsou kondiční a rehabilitační cvičení, tai-či, jóga a meditační techniky.

Letošní „dny pro zdraví“ se budou věnovat také tomu, jak si udržovat psychické zdraví a pěstovat správný životní styl v zaměstnání, kde člověk tráví třetinu a často i větší část dne. Proto jsou

► **Pohybem proti stresu.** 5. října pořádá sportovní klub Black Ice jízdu městem na in-line bruslích. Foto: KBZM

připraveny akce, při kterých se účastníci naučí zvládat stres a relaxovat či se zdravěji stravovat v průběhu pracovní

doby. Zároveň si budou moci vyzkoušet např. cvičení na míčích pro odstranění bolestí zad a dozví se, jak by si měli

z fyziologického hlediska co nejlépe uspořádat pracovní prostředí.

Pro příznivce plavání bude otevřena řada brněnských krytých plaveckých bazénů včetně lázní na Rašínově ulici, kde si kromě plavání mohou protáhnout tělo v posilovně a věnovat se wellness aktivitám.

Ukázkové lekce jízdy na in-line bruslích pak nabídnou zájemcům o tento oblíbený sport příležitost, aby si osvojili a procvičili základní dovednosti.

I letos je připraven zajímavý program ušitý na míru seniorům – budou si moci nechat vyšetřit svoji paměť a zároveň ji trénovat, zacvičit si taoistické tai-či, vyzkoušet nordic walking nebo se vydat na některou z procházek do brněnského okolí.

Rodiče si jistě vyberou z bohaté nabídky přednášek věnovaných zdraví a bezpečí dětí. Dozví se, jak vybrat správnou dětskou obuv nebo jaký význam má vyjadřování emocí. Pozornost bude věnována i tématu kyberšikany.

Podrobný program kampaně najdete na internetových stránkách www.zdravemesto.brno.cz.

Ivana Draholová
Kancelář Brno – Zdravé město

Školní rok přivítal děti mnohde v novém

Prázdniny jsou časem vyčerpání a dovolených, ne však pro řemeslníky. A tak i letos řada školních zařízení ožila stavebním ruchem, aby se začátkem školního roku bylo vše připraveno.

Dokončení celkové rekonstrukce se v letních měsících dočkala černovická ZŠ Řehořova. Plně bezbariérová škola s více než padesátiletou tradicí se rozšířila o dostavbu podkrovní v pátém patře, kde žáci najdou nové učebny.

Koncem července byly zahájeny práce na rekonstrukci sportovního areálu Masarykovy základní školy v ulici Zemědělské. Vzniká zde atletická plocha a víceúčelové hřiště, které nahradí již nevyhovující sportoviště pro míčové hry. Areál za více než 9,5 milionu korun bude sloužit nejen školákům a předškolákům, ale i veřejnosti.

Další nové sportovní zázemí budou využívat také žáci ZŠ Úvoz. Škola, která od svého vzniku klade důraz na rozvoj sportovních dovedností dětí, se jen letos rozrostla o atletický ovál s běžeckou rovinou, hřiště na malou kopanou, dvě hřiště na volejbal, vrhačský sektor a dětské hřiště, vše plně bezbariérově s umělým povrchem.

A protože nejen sportem živ je člověk, potřebné modernizace za letos do-

čkala také školní kuchyně na Základní škole Gajdošova. Kapacitně nyní umožní přípravu jídel pro školáky, ale i cizí strávníky.

Rekonstrukce dalších školních objektů se plánují. ZŠ Bakalovo nabřeží nástavbou rozšíří své výukové prostory a administrativní zázemí. Zateplení, které přinese významnou úsporu energií i snížení vypouštěných znečišťujících látek, se dočká ZŠ Labská, Úvoz, Svazná, Vedlejší a Přemyslova náměstí.

Soňa Haluzová

Víte, že...

Všech 66 brněnských základních škol přivítalo počátkem školního roku 2013/2014 asi 26 tisíc školáků, z toho zhruba čtyři tisíce prvňáčků zasedlo do školních lavic 2. září poprvé. Největší zájem je tradičně o základní školy s vyššími studijními nároky, vyšší úspěšností přijetí na víceletá gymnázia, s jazykovou, matematickou a IT profilací, ale také dobrou dostupností a bezpečnou cestou do školy. Při rozhodování, jakou školu zvolit pro své dítě, hraje roli také kvalitní vnitřní vybavení a příjemný vzhled.

Festival předvede vědu jako dobrodružství a zábavu

Odborníci, akademici a badatelé z mnoha různých vědních oborů rozloží své „nádobíčko“ na Kraví hoře, aby prostřednictvím experimentů a exhibic předvedli návštěvníkům vědu jako zábavu.

Na dva dny – 13. a 14. září od 9 do 16 hodin – se park změní v pracoviště chemiků, biologů a fyziků, v dílnu elektrotechniků a působiště mnoha dalších specialistů, kteří své síly spojili na Festivalu vědy s RWE. V pátek budou hlavními návštěvníky žáci a studenti, v sobotu pak tradičně rodiny s dětmi. Vstup je volný.

Nad čím budou zájemci o vědu žasnout? Vysoké učení technické ukáže ve své chemické dílně klasické změny barev, faraonovy hady, sopečné hady i vypouštění džina z lahve. Mendelova univerzita překvapí ne-traditioním ovocem, biopalivou z řevy nebo zahradnickými produkty, jak je neznáme. Co znamená pH, jak se pozná čistá voda a půda a jak fungují lidské smysly – na tyto otázky zase odpoví vědci z Masarykovy univerzity.

Na dalším stanovišti předvedou hasiči cisternovou automobilovou stříkačku i správný postup hašení. Hry na taktickém simulátoru, testování fyzické zdatnosti či ukázky zbraní s odborným výkladem při-

► Foto: TIC Brno

pravuje Univerzita obrany. Dalšími zájmovostmi přispěje také Knihovna Jiřího Mahena, Dům dětí a mládeže Junior a Městská policie Brno.

Setkání se zábavnou vědou možná usměrní zájem dětí a mládeže správným směrem a třeba jim pomůže i při rozhodování o dalším studiu.

Na Festival vědy pak přirozeně naváže Noc vědců, která se bude konat 27. září od 18 hodin do půlnoci – v Brně v Technickém muzeu, na Mendelově univerzitě a na Fakultě chemické VUT. (šef)

Pro více informací

Program obou akcí najdete na webových stránkách www.festivalvedy.cz a www.noc-vedcu.cz.

ŽIJÍ MEZI NÁMI

Babylonfestu zmatení jazyků nehrozí

Že je Brno multikulturní město, by měl i letos potvrdit už šestý ročník festivalu Babylonfest – Dny národnostních menšin.

V průběhu pěti dnů od 17. do 21. září se na různých místech města odehrají zajímavé akce, které mají jeden společný cíl – přiblížit, jak v Brně žijí příslušníci různých národnostních menšin a etnik, co dělají a jakým způsobem si uchovávají svoji kulturu, jazyk, tradice a zvyky, ale také jak se podílejí na kulturním, společenském i hospodářském životě Brna.

Do projektu, který ve spolupráci s organizacemi brněnských národnostních menšin připravuje Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva města Brna a nad nímž i letos převzal záštitu primátor města Brna Roman Onderka, se tentokrát zapojí 10 národnostních menšin a 22 spolků, sdružení a souborů.

Již 17. září bude Babylonfest neformálně zahájen druhým sázením „stromů národů“ v parku za Lužánkami. V brněnské půdě tak zakoření slovenský národní strom lípa a bulharský národní strom dub. V pestrém programu

nebude chybět veřejná beseda o životě národnostních menšin v Brně, která se uskuteční 18. září v Kabaretu Špaček na Kopečném.

V tentýž den přivítá Knihovna Jiřího Mahena zájemce na literární dílně Proměny jazyka, zaměřené na tvorbu v prostředí národnostních menšin. Především mladé lidi, kteří inklinují k multizánrové hudbě, k různým stylům, směrům a způsobům provedení, 19. září jistě osloví program Podoby hudby aneb Řecká párty II v Metro Music Baru v paláci Alfa.

Zatančit si a ochutnat

Festival vyvrcholí 21. září na Moravském náměstí akcí Babylon pod Špilberkem. Soubory národnostních menšin, které projdou centrem města, se setkají na „Duhovém náměstí“ a poté vystoupí v programu Folklor minorit.

Pro tancechtivé zájemce bude připravena malá taneční škola a chybět nebude ani Babylon chutí v podobě malých ukázek z jídelníčku zúčastněných menšin, předvedou se i stará, tradiční a dnes mnohdy už zapomenutá řemesla.

Po dobu Babylonfestu, od úterý do pátku, budou zástupci národnostních menšin také besedovat se žáky na základních školách. Veřejnost seznámí se životem minorit výstava Homine sumus – jsme lidé, která bude instalována na Moravském náměstí a ve vybrané tramvaji.

Organizátoři letošního Babylonfestu věří, že bude opět setkáním inspirativních lidí a zdrojem nových a zajímavých informací o životě národnostních menšin v Brně. Další informace najdete na stránkách www.babylonfest.cz.

Vlastimil Fabišik

► **Soubory národnostních menšin, které projdou centrem města, se setkají na „Duhovém náměstí“.** Foto: archiv pořadatele

Města univerzit a veletrhů se přátelí už 40 let

Partnerství měst z různých koutů světa má poměrně dlouhou tradici a řadu výhod. Města si vzájemně pomáhají – vyměňují si zkušenosti třeba s dopravou či sociálními službami, spolupracují na projektech dotovaných Evropskou unií a pořádají vzájemné kulturní či sportovní akce. Pro Brno je jedním z neaktivnějších přátel německé Lipsko. Obě města mají mnoho společného. Poznejte, co je spojuje, a seznámte se s městem, jež skrývá v názvu nám blízkou lípu – národní strom mnoha slovanských národů. A na závěr můžete zkusit štěstí v soutěži o lákavý pobyt v Lipsku s noclehem a prohlídkou města.

▲ **Tradiční i nové.** Jedno z nejživějších měst Německa slučuje, podobně jako Brno, tradici a pokrok. Stýká se zde stará saská dobrosrdečnost a hi-tech byznys, klasická kultura i avantgarda. Staré měšťanské domy, historické pasáže, gotika, renesance, pozdní biedermeier a moderna na jednom kilometru čtverečním vyprávějí svou téměř tisíciletou historii. Foto: LTM – Bader

▲ **Bitva národů.** Francouzský císař a vojevůdce Napoleon zanechal výrazné stopy v dějinách Brna i Lipska. U obou měst svedl bitvy se svými protivníky, ovšem s rozdílným výsledkem. Od lipské „bitvy národů“, která fakticky znamenala konec Napoleonovy diktatury, letos uplyne 200 let. V průběhu roku jí v Lipsku připomene řada akcí, které 20. října vyvrcholí inscenovanou bitvou s 5000 účastníky. Foto: A. Schulzová/Westend-PR

▲ **Boj za svobodu a demokracii.** Letopočet 1989 se zapsal do světových dějin jako rok pádu komunismu v Evropě. Jak v Československu, tak v Německu měla revoluce poměrně klidný průběh – u nás nese přívlastek sametová, u západních sousedů mírová. Pád berlínské zdi předznamenal demonstrace v Lipsku, ta nejrozsáhlejší 9. října „vytáhla“ do ulic 70 tisíc lidí a dodnes si ji tu připomínají každoroční velkolepou Slavností světél. Foto: LTM – Brzoska

▲ **Malé Benátky.** Díky 550 mostům a více než 200 kilometrům tekoucí vody na území Lipska není toto označení zdaleka přehnané. Při plavbě na gondole po kanálu Karl-Heine nebo řece Weisse Elster objeví návštěvníci kouzlo zrekonstruovaných okolních průmyslových budov z 19. století. Dnes je nejrozvinutějším průmyslovým odvětvím v Lipsku výroba automobilů. Foto: LTM – Brzoska

▲ **Brno žije Lipskem.** Křest tramvaje v červené (brněnské) a žluté (lipské) barvě zahájil v lednu sérii akcí, které připomínají letošní 40. výročí partnerství Brna a Lipska. Přednášky střídají výstavy, ty zase kurzy vaření. V obou městech se konají koncerty, tu židovské, tam varhanní hudby. Lipští se dozví, co je hantec, Brněňští zasadili v ulici Lipské strom (uhodnete jaký?). Přehled všech akcí je k dispozici na webu www.brno.cz (na snímku výstava kreseb lipského malíře Wenera Tübkeho v Křížové chodbě Nové radnice). Foto: M. Schmerková

▲ **Veletrhy, obchody, setkání.** Hlavní podobnost mezi Brnem a Lipskem je v jejich funkci obchodních center a veletržních měst. Knižní veletrh nebo veletrh automobilů přináší Lipsku světový věhlas, stejně jako architektonicky fascinující výstaviště. Co se týče novin, bylo Lipsko vždy mezi prvními. V roce 1650 zde například vyšly první noviny na světě. Foto: LTM – Schmidt

▲ **Kreativita znamená i vědění.** Obě města spojuje přízvisko moderního centra vědy, výzkumu a vzdělávání. Lipská univerzita se pyšní 600letou historií. Studovali zde i básníci Lessing nebo Goethe a filozofové Leibnitz či Nietzsche, kteří ovlivnili myšlení a atmosféru města. Na Lipské univerzitě, dalších šesti vysokých školách a téměř dvaceti mimouniverzitních výzkumných pracovištích zde nyní badá několik tisíc vědců z celého světa. Foto: LTM – Schmidt

◀ **Po stopách not.** Lipská hudební tradice je opravdovým bohatstvím. Brno je spojeno především s Janáčkem, v Lipsku žilo a působilo nespočet světových skladatelů: Johann Sebastian Bach, Robert Schumann, Richard Wagner, Felix Mendelssohn Bartholdy nebo Gustav Mahler. Zažít dějiny města hudby mohou návštěvníci např. na speciální turistické trase. Foto: LTM – Beck

Fotostranu připravily Dita Havlíčková a Zuzana Gregorová

Mimořádná soutěž o pobyt v Lipsku

Soutěžní otázky

1. Ve kterém roce bylo uzavřeno městské partnerství mezi Brnem a Lipskem? A) 1999, B) 1963, C) 1973
2. Jak jsou od sebe obě města vzdálena? A) 610 km, B) 470 km, C) 390 km
3. Ve kterém roce mírově demonstrovali občané obou měst za svobodu a demokracii? A) 1989, B) 1992, C) 2002

Výhra pro jednoho šťastlivce

Pobyt pro dvě osoby v Lipsku (cesta po vlastní ose a na vlastní náklady)

- 2x noclehy se snídaní ve dvoulůžkovém pokoji v hotelu v centru města
- Leipzig Card na tři dny

- komentovaná prohlídka města
 - večere (menu o dvou chodech bez nápojů) v restauraci v centru města
 - celoroční platnost, rezervace nutná
- Cenu do soutěže věnovala společnost Leipzig Tourismus und Marketing GmbH.

Pište na adresu Brněnský Metropolitan, Magistrát města Brna, Husova 12, 601 67 Brno, e-mailem na adresu vasickova.jana@brno.cz nebo pošlete SMS zprávy se správnými odpověďmi na telefonní číslo 602 770 466. **Uzávěrka je 27. září.** Obálku prosím označte heslem Lipsko a nezapomeňte uvést svůj e-mail nebo telefon, případně adresu.

Přeložte z hantecu aneb Jak Lexa Ypsilantůj nebyl štond v noci chrupnit

Minule (v květnovém BM) začal Vasil Tesil vyprávět hantecový příběh dalšího ze slavných brněnských vězňů – knížete Alexandra Ypsilantiho.

JAK LEXA YPSILANTŮJ NEBYL ŠTOND V NOCI CHRUPNIT

Lexu mázli na Oltecu do kéro.
V cimře nad ním majó noční příšeru,
Lexa čuje bugr zvrchu,
vzteké bóří na tu mrchu:
„Chrupna v kélú, já se na to vyseru!“

Hópl z betle, fofrem valí nahoru,
u tech futer vodrygloval závoru.
V cimře nikdo, Lexa hlási:
„V raplhauzu skončím asi,
hráblo mně tu, už su v těžkém ponoru.“
(Vasil Tesil)

První překladatel pojal českou verzi tak, aby verše zněly stejně jako originál. Nevadí, že jazyk není všude úplně nejspisovnější.

Lexu dali v Starým městě pod zámek.
O patro výš mívá bubák dýchánek,
Lexa slyší, jak to řinčí,

na strašidlo zprudka křičí:
„Nemůžu spát, běda, já se na to teda...“

Skočil z peřin, vyběh' rychle vzhůru,
odemk' dveře, hledá tu zlou stvůru.
Pokoj prázdný, Lexa praví:
„Psychiatři at' mě spraví,
jsem to blázen, jdu si uplíst šnůru.“
(Překlad: Karel Michalica)

Po časové přetržce, v níž mimo jiné odrážel jarní ataku virů, oznámil Bob Šajtan radostně: „Hlásím se opětovně o získání vaší přízně.“

Ypsilanti, tvrdý, z Osmanie pán,
byl kdysi na Starém Brně v izolaci dán.
Tam týralo mu jeho duši a plundrovalo tělo,
kolik hrůz se v době noční
denně nad ním dělo.
I vám by jistě naskočily
na hlavě modré boule,
kdyby si nad hlavou vaší
někdo válel koule.

Vraždit! Mstít se! Šílený?
Vyběhl k púdě výš
a sekerou šel vyčistit tu Augiáše chýš.
Vyzrazil dveře z pantů ven...
Za nimi? Mír – a nic...

(Metropolitan by netisknul,
co vyřval z plných plic.)

Ha! Alzheimer či Parkinson?
Přišel snad o rozum!
Spasí ho prášky z Černovic
a nebo U Iva rum?
(Překlad: Bob Šajtan)

Stálý přispěvatel předeslal: „Nejdříve vám chci poděkovat za to, že jste čtenáře seznámili s osobností, o níž jsem dosud věděl jen tolik, že jde o balkánského šlechtice, který má v Brně poměrně známou ulici (při vystoupení ze šaliny na Poříčí ji nelze přehlédnout). Jeho příběh jsem přeložil takto:“

Když byl kníže Ypsilanti v boji jat,
v Brně musel v internaci pobývat.
Vzbuzen hlukem o půlnoci,
rozlít se: Kteří cvoci
kuželky se pokoušejí potmě hrát?

Po schodech jej vzhůru nesla chodidla,
chvilu přišel překvapení nabídl.
Oči třeští na byt prázdný:
Patřím snad už mezi blázny?
Ráno zvěděl, že tam bydlí strašidla.
(Překlad: Karel Henc)

Také další čtenářka se přihlásila po malé pauze – a právě včas:

V jednom domě v Křídlovické ulici
Ypsilanti zavřený je v světnici.
Noc je tichá – náhle slyší
buch, buch, buch!
Kníže křičí: Copak je to za rozruch?
Ticho! Nebo na tě vezmu palici!

Rudý vzteky rozhrnuje peřiny,
v patře ocitá se během vteřiny.
Dveře letí, kníže kouká do prázdna,
považuje sebe sama za blázna,
co má z útrap války těžké vidiny.
(Překlad: Opabinia)

Stálý autor vtipných příspěvků a milých obrázků věnoval získání novin speciální úsilí: „Do domu nám v Černých Polích tentokrát nepřišel Brněnský Metropolitan a já jsem neměl nějak cestu kolem magistrátu, až nakonec jsem zašel schválně a hned tvořil. Během léta se patrně k výtiskům nedostanu vůbec, tak honem – jestli to stihnu (ale neošidím!!!).“

Sedí kníže Ypsilanti zatčený
v domě, kde duch strašivá i přes stěny.

Vězeň slyší shora kravál,
strašidla se sotva nadál.
Spánek v háji, nadobro je zničený.

Z postele ven vyhnaly ho zlé běsy,
těžkým dveřím zlomil pevné závěsy.
Pokoj prázdný – ani hadr...
Zoufale lká Alexandr:
„Zbláznil jsem se, už jsem

v těžké depresi.“
(Překlad: Stanislav Havlík)

Zbrusu nová posila překladatelského týmu připsala: „Ráda čtu překlady z hantecu a vždycky obdivuju překladatele, jak jsou nápadiť, zvláště u delších textů. U článku o Lexovi, co nebyl štond v noci chrupnit, jsem si řekla, že to taky zkusím, a tak vám posílám svůj první pokus.“

Na Starém Brně Alexandr vězní,
v pokoji nad ním v noci cos běsní.
Nemůže Alexandr klidně spát,
běží hned nahoru rušiteli lát.

Otevře dveře – však co to?
V místnosti prázdnota – nic mimo to.
Na myslí tane teď cizinci –
můj život as skončí v blázinci.
(Překlad: Helena Lichová)

Jak Lexa Ypsilantůj vegetil na Oltecu

Příběh Alexandra Ypsilantiho však první strašidelnou nocí neskončil. Když mu místní vysvětlili, že spolu s ním bydlí v domě neviditelný duch, který rámuje výhradně mezi půlnoci a první hodinou ranní, kníže se s tím zakrátko smířil. Jen se mu stále stýskalo po domově v osmanské (turecké) říši.

Protože však byl Ypsilanti na Starém Brně oblíbený pro přátelské způsoby, rozhodli se starousedlíci, že mu udělají radost. Najali umělce, který pro něj vy-

tvořil nádhernou sochu – Turka jako živého. Seděl na zkřížených nohou, na hlavě měl turban a v ústech dýmku. Knížeti se socha tak zalíbila, že si ji nechal umístit nad vchodové dveře svého dočasného příbytku na Křídlovické 4. Od té chvíle stesk po domově pomínil a Lexovi se na Starém Brně začalo líbit.

Jak Lexa Ypsilantůj vegetil na Oltecu
Když byl Lexa zabremčené v Brnisku,
do putyky nesměl, ani na disku.

Bez glgaček, bez sexu
je to levý pro Lexu,
kdyby byla aspoň špínka
do pysku.

Grymlman mu jedná mázli nad bránu
sochu borca se šluknó a v turbanu.
Lexa zgóml toho Turka,
na fteku ho přešla chmurka:
„Je to špica, nafurt tady
zvostanu!“
(Vasil Tesil)

Od těch dob se domu neřeklo jinak než U Turečka. Socha nad vchodem zůstala i poté, co byl kníže Ypsilanti po třech letech vydaný zpátky do Turecka. Teprve když v roce 1934 dům zbořili, skončila socha v Muzeu města Brna, kde je dodnes.

Samotný Alexander Ypsilanti ale nakonec dopadl špatně. V roce 1805 (některé prameny uvádějí 1807) byl popraven, protože údajně podporoval protiturecké povstání Srbů v bělehradském pašalíku.

Na vaše překlady říkanky z hantecu do jazyka českého budeme čekat do 23. září 2013. E-maily směrujte na metropolitan@ceskydomov.cz. Dopisy posílejte na adresu vydavatele: Brněnský Metropolitan, Šilingrovo nám. 3, 601 00 Brno. Do předmětu či na obálku napište heslo Hantec.

Děkujeme za vaši přízeň a trpělivost při čekání na další pokračování rubriky.

Připravuje: Taťána Králová

PLÁNUJETE V BRNĚ REKLAMNÍ KAMPAŇ? INZERUJTE V MĚSÍČNÍKU BRNĚNSKÝ METROPOLITAN!

– náklad 180 000 výtisků

– distribuce zdarma do poštovních schránek

– další číslo vychází 5. října

S NÁMI
OSLOVÍTE
CELÉ BRNO!

Pro informace o inzerci kontaktujte: Havla Mouku, tel.: 730 195 077, havel.mouka@ceskydomov.cz,
Hanu Adamcovou, tel.: 734 580 086, hana.adamcova@ceskydomov.cz, Karla Marka, tel.: 606 740 730, karel.marek@ceskydomov.cz
nebo Alenu Michalčákovou, tel.: 734 580 083, alena.michalcakova@ceskydomov.cz

Brno krok za krokem – ulice Veveří, Minská a Horova

Dnešní cesta z centra města opět nebude krátká. Naopak. Nejprve vyrazíme vzhůru po Veveří. Mineme několik tramvajových zastávek, náměstí i parků, domy po obou stranách budou mít mezi tím dvojciferná až trojciferná čísla. U čísel 102 (vlevo 117) opustíme území městské části Brno-střed a vstoupíme do Žabovřesk. Stále rovnou za nosem projdeme Minskou ulicí a přes Burianovo náměstí budeme pokračovat na Horovu. O třetí jmenované ulici jsme v BM ještě nepsali, o prvních dvou již ano. Zkusíme se tedy zastavit na jiných místech než při předchozích výpravách.

Veveří

Jméno získala podle hradu Veveří. Vedly po ní totiž kroky poutníků, kteří se od dávných dob vydávali z Brna směrem k tomuto cíli. V 17. století se ulici říkalo Malá Nová. Počínaje rokem 1867 byla zapsaná německy jako Eichhorgasse (v překladu Veveří či Veverská). České jméno Veveří nese od roku 1918.

Veveří byla odjakživa jako výhledová z centra Brna směrem do Žabovřesk, Komína a Bystře jedinou z nejdůležitějších dopravních tepen. Roku 1901, rok po zavedení elektrických tramvají na území Brna, byla v úseku mezi Žerotínovým náměstím a Tivoli vystavěna tramvajová trať. V roce 1914 již vedla k areálu České techniky (dnes Stavební fakulta VUT), kde se nacházel lazaret, v roce 1915 až k dnešní ulici Tábor.

Na počátku ulice stával dům U Marovských, který v letech 1884–1952 sloužil jako první (do roku 1894 jediný) český divadlo v Brně. Dům byl na počátku 20. století zbořen, protože jej silně poškodily nálety na město v roce 1945. Připomíná jej kamenný památník.

V domě s číslem 6 býval nájemní dům T. Veselého. Secesní dům se středovým arkýřem a prosklenými markýzami vyloženými korunními římsami postavil v roce 1905 podle anonymního projektu Theodor Kletzl.

V tomto domě mívá bydliště Karel Absolon (1877–1960), proslulý jako „objevitel“ Věstonické venuše (pro zajímavost dodejme, že ve skutečnosti nalezl v roce 1925 tuto baculatou sošku tým Karla Absolona, samotný slavný archeolog nebyl objevu osobně přítomen).

Pod číslem 14 je podepsán jako tvůrce František Pawlů, známý zejména jako autor nedalekého komplexu Tivoli (do Veveří zasahuje čísla 71 a 73). Secesní čtrnáctka z období po roce 1900 vyniká bohatým barevným květinovým dekorem a okrasným zábradlím balkonu ve druhém patře. Korunní římsa je ozdobena zlacením a ornamenty.

Na protější straně se s číslem 15 rozkládá budova bývalého Biskupského semináře. Pochází z let 1857–8, jejím autorem je Josef Arnold. Stavba s rozlehlým osově komponovaným průčelím je jednou z mála ukávek brněnského novorománského romantismu. Nese nápis Seminarum puerorum diogesis brunensis.

Ve dvoře na rohu ulic Veveří a Pekárenské se před světlem ukrývá památný strom platan javorolistý. Patří mezi největší stromy svého druhu ve městě. Podle měření z roku 2004 byl obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí 470 cm.

V parku (Björnsonově sadu) mezi domy s čísly 68 a 70 je od roku 1993 umístěn památný balvan – pomník norskému literátovi Björnstjeru Björnsonovi (1832–1910). Tento spisovatel a básník proslul jako podporovatel české a slovenské samostatnosti. Památníkem je velký přírodní bludný balvan se vsazenou bronzovou deskou s nápisem. Jeho autory jsou Zdeněk Makovský a B. Čelikovský.

U čísla 108, v areálu bývalého Svatotomášského dvora, se dnes prohánějí jezdcí na koních. Zdejší jezdecký areál slouží Tělovýchovné jednotě Moravan Brno.

Na žabovřeském úseku stojí za pozornost dům s číslem 111 – moderní administrativní centrum Platinum z roku 2005 nabízí v sedmi nadzemních podlažích 10 500 metrů čtverečních kancelářských prostor. Za číslem 117 již začínají Žabovřesky. Z opačné strany vítá přicházející a přijíždějící cedule s označením Brno-střed.

Minská ulice

Na Veveří plynule navazuje hlavní tepna Žabovřesk – Minská ulice. Končí Burianovým náměstím, které je považováno za historické centrum celé městské části. Její počátky spadají do roku 1784, kdy se na rozparcelovaných pozemcích zrušeného kartuziánského kláštera v Králově Poli začali usazovat drobní zemědělci.

Dnešní Minská stojí na trase spojující dvě zaniklé obce – Manice a Vinohrádky. Na začátku dvacátého století vyrostlo po obou stranách ulice několik prvních domů městského typu.

Roku 1906 se ulice jmenovala Palackého. Po připojení k Brnu, v roce 1919, byla přejmenována na Rumunskou. Po druhé světové válce byla krátce nazvána po

britském polním maršálu Montgomerym. Od roku 1948 až dosud nese jméno podle Minsku, hlavního města Běloruska.

Začátek ulice vyznačuje u tramvajové zastávky Tábor mohutný kamenný patník, chráněný plůtkem z kovových prutů. Šedesáticentimetrový milník patří k tajemným památkám na minulost, o kterých nemáme písemně doložené jednoznačné informace. Je pravděpodobné, že ukazoval směr poutníkům, kteří se tudy ubírali po významné obchodní stezce k hradu Veveří.

Historie domu s číslem 19 začala před sto lety, dnem 25. října 1913. Tehdy si zednický mistr a podnikatel Bartoloměj Novák (nar. 1869) spolu s manželkou Perpetuou podal žádost o licenci na postavení kinematografu. Představenstvo Žabovřesk bylo napřed proti, jelikož „toto po stránce výchovné postrádá jakéhokoliv významu“. Po urgenci policejní expozitury v Králově Poli, kam tehdy Žabovřesky patřily, byla 10. prosince 1913 licence přece jen doporučena.

Projekt zhotovil architekt Bohumil Čermák. Projekt byl během stavby několikrát měněn, místo původní zadní projekce byla naplánována projekce přední (tak jak je to nyní). Hlediště mělo rozměr 23,3 x 7,75 m a v kinosále bylo 306 sedadel. Kolaudace se uskutečnila 28. května 1915, počet míst byl při ní zvýšen na 312.

Drogerie Teta VEVEŘÍ 33
S webovými kupony
SLEVVY 50 %
na značkové zboží
SLEDUJTE ŽLUTÉ LETÁKY TETA DROGERIE!

Pozor, k dostání rovněž v drogerii Teta, Pekařská 12

Druhého dne byl zahájen provoz kina, které dostalo název Bio Aladin. Jméno Lucerna nese biograf od 22. prosince 1917.

Minská ulice má konec na Burianově náměstí. Jeho dominantou je kaple zasvěcená patronou české země Václavovi, zvaná prostě „kaplička“. Na jejím místě původně stávala jen dřevěná zvonice na kamenné podezdívce. Údajně ji postavili obyvatelé osady Vinohrádky, kteří většinou přišli z kraje kolem Tábora. Od roku 1906 tu stojí nová kaple, jejímž autorem je stavitel Tomáš Němeček.

V parčíku najdeme také pomník válečným obětem, zhotovený z běžového mramoru.

Horova

Od kaple vede přímá cesta na Horovu ulici. Jméno dostala v roce 1946 podle českého básníka Josefa Hory (1891–1945).

Až do roku 1916 neměla tato trasa charakter ulice – tvořila osu vesnice Vinohrádky, jedné části se říkalo U školy. Od roku 1916 se na dva roky honosila jménem arcivé-

vody Karla Františka. Mezi dvěma válkami se jmenovala Masarykova, za války opět U školy (Bei der Schule). Dnes tu v čísle 28 najdeme sídlo ÚMČ Žabovřesky.

V domě s číslem 30 (dnes tiskárna) býval před rokem 1901 zájezdní hostinec A. Tomana. Budova se pyšní jedním zajímavým prvenstvím. V roce 1913 tu vznikl první soukromý hotel v Brně, všem dobře známý pod jménem Kozák.

V domě s číslem 77 je sídlo školy, té, jež kdysi dokonce dala jméno celé ulici. Škola byla smíšená, nejdříve pětiletá, od roku 1913 čtyřtřídní.

Na budově je umístěna pamětní deska se jmény čtyř zdejších rodáků, „ruských legionářů“, kteří zahynuli v letech 1918–1919.

Foto: Taťána Králová

Kooperativa pojišťovna, a.s, Vienna Insurance Group

Nově otevřená pobočka se nachází v části Žabovřesky na ulici Minská číslo 81

Jsme proto rádi, že vám i v této významné brněnské lokalitě můžeme nabídnout sjednání jakéhokoliv pojištění. Profesionálně vyškolený tým vám poradí a pomůže s výběrem vhodného produktu.

Přijďte se k nám podívat kdykoliv, otevřeno máme od pondělí do pátku od 8:00 do 17:00 hodin.

A pokud by se vám naše prostory zalíbily natolik, že byste v nich chtěli pracovat, můžete toho rovnou využít. Hledáme pojišťovací poradce na hlavní pracovní poměr i ke spolupráci na základě smlouvy o výhradním obchodním zastoupení.

Stačí se zeptat zde nebo poslat mail na vkalacek@koop.cz.

Nová kancelář, lepší dosah pro našeho klienta.

Lepší dosah, spokojenější klient.

Parkování zajištěno!

Kooperativa

VIENNA INSURANCE GROUP

Bádání ve vědeckých a výzkumných

Umístění vědeckých center, počet laboratoří, množství vědců, seznam výzkumných programů, výše celkových nákladů a dotací. Tyto informace ve většině zpráv o brněnské vědě a výzkumu nechybějí. Co se ale za čísla skrývá? Na čem konkrétním stovky odborníků ve stovkách laboratoří pracují? A co to lidstvu přinese? Vědecké týmy zkoumají například příčiny nehod a jak jim předcházet. Zjistily také, že zvýšená koncentrace oxidu uhličitého zřejmě zlepšuje hospodaření rostlin s vodou a tím jejich odolnost vůči suchu. Nebo měří krevní tlak a procento tuku a svalstva v těle náhodně vybraných Brňanů, aby navrhly vhodné preventivní programy pro minimalizaci rizikových faktorů onemocnění srdce a cév. Co dalšího se v brněnských „chrámech“ vědy děje?

ALISI: průzkum a proměna nanosvětla

Letos v květnu zahájily činnost Aplikační laboratoře pokročilých mikro- a nanotechnologií ALISI v Královopolské ulici. Toto vědecko-výzkumné centrum navazuje na brněnskou vědeckou tradici a věnuje se zejména vývoji diagnostických metod a pokročilých technologií. Spolupracuje také s průmyslovou sférou a dalšími vědeckými pracovišti.

O fungující spolupráci s průmyslovými podniky svědčí například úspěch přístroje vyvinutého týmem Ondřeje Čípa. Pro laiky trochu tajemný kalibrátor koncových měrek skrývá zařízení pro přesné měření, které využijí zejména hi-tech obory, například strojírenství nebo automobilový průmysl. Přístroj získal hned dvě ocenění – Zlatou medaili na loňském Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně a Cenu Siemens za inovaci roku 2012.

Rozpětí vědeckých směrů v ALISI je široké, od vývoje metod pro diagnostiku cévních stěn nebo lepší diagnostiku v onkologii přes elektronovou mikroskopii a litografii až ke studiu laserů. Některé závěry zdejších vědců dokázaly vzbudit velký ohlas v českých i světových médiích, například důkaz týmu Pavla Zemánka, že laserový svazek dokáže pohybovat částicemi i proti směru světla, který potvrdil existenci tažného paprsku.

Unikátní přístrojové vybavení v ALISI umožňuje posunout experimentální možnosti až k fyzikálním mezím a přivádí tak do Brna vědce i z dalších regionů Česka a potažmo celé střední Evropy. „Za všechny jmenujme třeba elektronový mikroskop Magellan nebo elektronový litograf. Chloubou našich laboratoří je i tomograf využívající magnetickou rezonanci s nejvyšším prostorovým rozlišením, jaké dosud měla česká věda k dispozici,“ popsal vedoucí výzkumu Pavel Zemánek.

Vědecké centrum ALISI bylo spolufinancováno z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Věda a výzkum pro inovace. Nevzniklo však na „zelené louce“. Laboratoře vybudoval Ústav přístrojové techniky Akademie věd ČR a ty tak personálně a vědeckým směřováním navazují na dlouholetou činnost této brněnské výzkumné instituce.

ALISI umožní další rozvoj historicky nejúspěšnějších výzkumných aktivit ústavu v oblasti laserových technologií, magnetické rezonanční tomografie a zejména elektronové mikroskopie, jejíž česká vědecká a průmyslová tradice se zrodila právě v Brně a pomohla

z tohoto města vytvořit jedno z hlavních světových center elektronové mikroskopie.

Více informací najdete na webu alisi.isibrno.cz.

Dopravní VaV centrum: moderní zázemí pro výzkum dopravy

Centrum dopravního výzkumu v Líšni je jedinou vědecko-výzkumnou veřejnou institucí v působnosti Ministerstva dopravy ČR. Bylo zřízeno v roce 1992 a základním posláním této odborně nezávislé organizace je především výzkumná, vývojová a expertní činnost s celostátní působností pro všechny obory dopravy, veřejný i komerční sektor.

Georadar slouží pro monitorování poruch pozemních komunikací a mostních konstrukcí. Foto: CDV

Instituce v současné době realizuje projekt Dopravní výzkumné a vývojové centrum (CDV PLUS), který odstartoval v roce 2011 a jehož cílem je vybudování výzkumné infrastruktury a sestavení vědeckých týmů, které se pokusí přenést výsledky výzkumů v dopravním sektoru do komerčního prostředí.

Vědci se věnují například hloubkové analýze dopravních nehod, která pomáhá pochopit jejich příčiny, reakce vozidla na náraz a přesný sled událostí či postup, jak účastníci provozu utrpěli zranění a k jakým dalším poškozením došlo. Cílem je zjištění skutečných, detailních příčin nehod a jejich postupné odstraňování.

Další tým řeší například bezpečnost v silničním provozu – jak budovat bezpečné silnice a kde případně hledat finanční zdroje, jak systematicky řešit nehodové lo-

kalitu nebo hodnotit efektivnost provádění bezpečnostního auditu.

Pozornost vědců je soustředěna rovněž na samotné komunikace. V laboratořích jsou například testovány současné i nové materiály používané při výstavbě a údržbě vozovek, mostů a tunelů.

Centrum dopravního výzkumu neopomíjí ani vliv dopravy na životní prostředí. Pozornost se soustředí na měření hluku z dopravy, analýzu znečištění ovzduší, podzemních i povrchových vod či půdy, využití alternativních paliv atd. A další část výzkumníků se zabývá sociologií mobility či studiemi trendů ve společnosti, které se výrazně podepisují na sociálním i prostorovém uspořádání světa.

Ve sklenicích lze sledovat vliv oxidu uhličitého či ozonu, teploty, sucha, UV záření a obsahu dusíku na rostliny. Foto: CzechGlobe

ve světě jsou schopny vyhodnocovat vzájemnou interakci nejvýše u dvou až tří faktorů.

Změna klimatu je složitý proces, související se zvyšujícím se množstvím skleníkových plynů v atmosféře. Vedle dlouhodobých trendů, kterými jsou právě nárůst koncentrace oxidu uhličitého a zvyšování teploty, se změna klimatu projevuje také zvýšenou četností extrémních jevů, jako jsou periody sucha, vlny veder v letních měsících nebo přívalem srážky.

Vědce zajímá například to, jak sucho nebo nedostatek dusíku ovlivní efekt zvýšené koncentrace oxidu uhličitého na fotosyntézu, růst a produkci rostlin. Vedle známých negativních vlivů sucha nebo vysokých teplot mohou některé interakce faktorů působit na rostliny i pozitivně. První výzkumy například naznačují, že zvýšená koncentrace oxidu uhličitého zlepšuje hospodaření rostlin s vodou a tím jejich odolnost vůči suchu. Na tuto odolnost má příznivý vliv také UV záření, které zvyšuje množství ochranných látek v listech.

Momentálně odborníci zkoumají dopady na dva hlavní druhy obilnin, a to ozimou pšenicí a jarní sladovnický ječmen, protože chtějí znát také dopady na kva-

litu zrna, a tedy kvalitu potravin. Očekává se například, že zvýšená koncentrace oxidu uhličitého povede k poklesu obsahu bílkovin v zrně s negativními důsledky pro kvalitu pečiva.

První výsledky výzkumu by měly být známy ke konci roku. Aby byly závěry jednoznačné a věrohodné, je nutné mít alespoň tříletou řadu měření a analýz.

Více informací najdete na webu www.czechglobe.cz.

ICRC: klíč k léčbě onemocnění srdce a mozku

Mezinárodní centrum klinického výzkumu (ICRC) při Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně je nové medicínské výzkumné centrum. Slavnostní otevření prvních provozů v nových budovách se konalo loni v říjnu, nyní probíhá výstavba dalších objektů.

Posláním centra je hledání nových metod, technologií a léčiv pro prevenci, diagnostiku a léčbu onemocnění mozku a srdce či neurologických a kardiovaskulárních onemocnění. Ta patří mezi nejčastější příčiny úmrtí nejen v České republice.

První budovy Mezinárodního centra klinického výzkumu v areálu Fakultní nemocnice u sv. Anny. Foto: ICRC

Elektronový litograf umožňuje rychlou expozici obrazových předloh ve velkém rozlišení do tenké vrstvy nanosené na podložce. Foto: ALISI

centrech nese ovoce

Centrum ICRC je financováno zejména ze strukturálních fondů Evropské unie a staví na dlouholeté úspěšné spolupráci s řadou zahraničních a českých akademických institucí a průmyslových společností. Nyní zde pracuje více než 250 odborníků působících v 17 mezinárodních vědeckých týmech.

Neurologické programy se věnují výzkumu například Alzheimerovy choroby, roztroušené sklerózy či cévních mozkových příhod. Jedním z praktických výstupů je projekt na zvýšení povědomí o „mrtvici“ u žáků základních a středních škol, aby dokázali včas rozpoznat příznaky a zavolat záchrannou službu.

B | R | N | O | žít brno... s vědci

Výzkum v oblasti kardiovaskulárních onemocnění se zaměřuje na vývoj mechanických srdečních pump, biologických chlopní podporujících srdeční činnost či nových technologií pro předcházení komplikacím srdečních arytmií.

Prevenici se věnuje i projekt KardioVize Bmo 2030, jehož cílem je zjištění aktuálních zdravotních rizik Brňanů a do roku 2030 jejich minimalizování. Děje se tak ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami, které rozesílají náhodně vybraným klientům pozvánky na vyšetření. Krevní tlak, množství vydechaného oxidu uhelnatého či procento tuků a svalstva v těle už tak byly změřeny více než osmi stovkám dobrovolníků. Získané výsledky pomohou navrhnout vhodné preventivní programy, jejichž cílem je minimalizovat rizikové faktory srdečně-cévních onemocnění. Samotné vyšetření je výhodné i pro vyzvané dobrovolníky – zdarma získají zhodnocení svého zdravotního stavu lékařem a nutriční terapeutkou včetně doporučení, co podniknout dále, a zvýhodněné možnosti cvičení.

Součástí ICRC je také jedno z nejmodernějších center v Evropě pro hodnocení poruch dýchání ve spánku, tzv. spánkové apnoe, a jejich vztahu k srdečním onemocněním. Rozvíjen je i program pro hodnocení rizika náhlé srdeční smrti.

Mapování vlastností cév pomocí celotělové impedanční pletysmografie. Foto: ICRC

Výzkum podporuje šest multioborových platforem, v jejichž rámci působí například odborníci na biochemii, molekulární biologii, organickou a medicínskou chemii, buněčnou biologii a tkáňové inženýrství.

Například experti z oblasti biomedicínského inženýrství se mimo jiné věnují vývoji technologie tzv. celotělové impedanční pletysmografie. Toto patentované zařízení slouží k měření vlastností kardiovaskulárního systému a činnosti srdce. Jako jediné na světě umožňuje mapovat vlastnosti cév současně po celém těle, a to pomocí slabého elektrického proudu, který prochází při vyšetření tělem pacienta. Díky následným včasným opatřením tak pomáhá předcházet vážným onemocněním, jako je třeba kornatění tepen a s ním spojené vysoké riziko infarktu či trombózy. Technologie je vyvíjena ve spolupráci s brněnským Ústavem přístrojové techniky Akademie věd ČR.

Více informací najdete na webu www.fnusa-icrc.org.

Ve Výzkumném centru informačních technologií bude umístěna část největšího českého superpočítače. Foto: VUT v Brně

RECETOX: vliv chemického znečištění na přírodu a zdraví

Jak mohou chemické látky ovlivňovat naše zdraví a prostředí kolem nás? Odpovědi na takové otázky pomáhá hledat Centrum pro výzkum toxických látek v prostředí (RECETOX) při Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity. Jde o vědecko-výzkumné pracoviště světové úrovně, které se dlouhodobě věnuje studiu vlastností a rizik spojených se znečištěním životního prostředí chemickými látkami.

Na informačním portálu www.genasis.cz centrum poskytuje spolehlivé informace o kontaminaci ovzduší, vody, půdy a dalších složek životního prostředí České republiky i jiných zemí. Další výzkum se zaměřuje na dopady znečištění na lidské zdraví, biologickou rozmanitost, organismy a ekosystémy a pomáhá hledat řešení zjištěných problémů.

Kořeny centra RECETOX sahají do roku 1983, kdy byla založena Katedra ochrany

cům špičkově vybavená pracoviště a rovněž hostí alespoň jednu mezinárodní akci měsíčně. Projekt CETOCOEN sem také přivedl významné zahraniční vědce, kteří v současnosti tvoří asi čtvrtinu pracovníků.

Na listopad je v plánu den otevřených dveří u příležitosti 30. výročí založení centra.

Více informací najdete na webu www.recetox.muni.cz.

IT4Innovations: superpočítač v honbě za kyberzločinci

V kampusu Fakulty informačních technologií VUT v Brně v Božetěchově ulici je téměř dokončena stavba Výzkumného centra informačních technologií, budovy plné nejmodernějších IT laboratoří, v níž bude umístěna také část technologie největšího českého superpočítače IT4Innovations.

Čeští i zahraniční vědci se tu budou zabývat mimo jiné bezpečnostním výzkumem (např. zpracování audiovizuálních dat, identifikace jazyka a mluvčích ze zvukových záznamů, detekce osob a objektů ve videosekvencích či snižování kybernetické kriminality) nebo 3D počítačovými modely lidských tkání a implantátů.

Výzkumné centrum informačních technologií je součástí národního superpočítačového centra IT4Innovations, které má centrálu na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava.

Stavba brněnského centra přijde na téměř 149 milionů korun, z toho 136 milionů je hrazeno z evropských strukturálních fondů, konkrétně z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace.

Více informací najdete na webu www.it4i.cz.

RECAMO: výzkum vzniku a léčby rakoviny

Regionální centrum aplikované molekulární onkologie RECAMO vzniklo na konci roku 2010 v Masarykově onkologickém ústavu, jehož součástí je základní a klinický výzkum na světové úrovni.

Centrum RECAMO tvoří multidisciplinární tým vědeckých pracovníků a lékařů, kteří získávají poznatky v oblastech nádorové biologie a převádějí je do praxe, tedy k pacientovi. Zabývají se výzkumem rakoviny a aplikovanou molekulární onkologií – sledují například progresi nádorů, metastázování, odolnost vůči léčbě a genetické poruchy u nádorů a vyvíjejí metody molekulárního zobrazování tkání a buněk a molekulární terapii a léčiva.

I ke vzniku centra RECAMO přispěla podpora z Evropského fondu pro regionální rozvoj (konkrétně Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace) a státního rozpočtu České republiky. Dotace umožnila vybudování špičkově vybaveného výzkumného střediska v rekonstruovaném Morávkově pavilonu na Žlutém kopci.

RECAMO je napojeno na klíčové evropské výzkumné infrastruktury prostřednictvím BBMRI (Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure), jejíž základ-

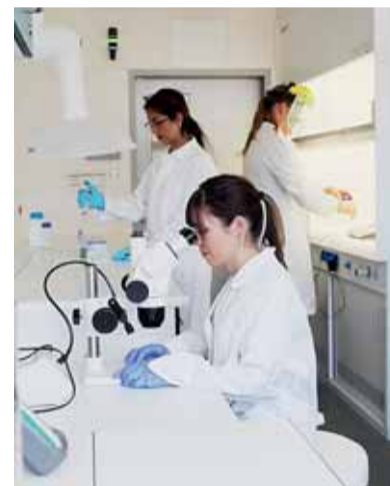
ní úlohou je zpřístupnit vysoce kvalitní biologický materiál pro biomedicínský výzkum a umožnit tak přenos poznatků do klinické praxe. Masarykův onkologický ústav se stal národním koordinátorem sítě biobank pro onkologický výzkum v České republice.

Dnes, necelé tři roky od zahájení projektu, má centrum na kontě řadu významných vědeckých publikací, úzce spolupracuje s řadou důležitých zahraničních pracovišť a s aplikační sférou, řeší inovativní klinická hodnocení onkologických onemocnění, pořádá hojně navštěvované edukační aktivity a etablovalo se ve výchově pregraduálních a postgraduálních studentů především brněnských univerzit.

Více informací najdete na webu www.recamo.cz.

SIX: od lepších radarů po „chytrá“ svítidla

Centrum SIX na Technické ulici založilo Vysoké učení technické v Brně díky podpoře z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Soustřeďuje se na aplikovaný výzkum v oblasti senzorických, informačních a komunikačních systémů a snaží se podpořit inovační potenciál firem, které mají zájem s ním spolupracovat.

V RECETOXu vědci zkoumají, jak mohou chemické látky ovlivňovat naše zdraví a prostředí kolem nás. Foto: RECETOX

Přispívá například k vývoji nového radarového systému firmy ERA. Ten by měl kompenzovat nevýhody nynějších řešení – dokáže sledovat malé, nízko letící, neoperující a nevysílající cíle. Podstatně také zvýší bezpečnost leteckého provozu.

Jelikož se jedná o zcela nový systém, bylo třeba realizovat řadu analýz, výpočtů a počítačových simulací různých vlivů na funkci systému (rozmístění vysílačů a přijímačů v terénu, vliv počasí a profilu terénu, možné úmyslné rušení). Následně byla navržena koncepce celého systému a začal návrh dílčích částí (antény, vysílač, přijímač, výpočetní algoritmy). Nyní probíhá výroba prvního prototypu systému, který bude v příštím roce podroben ostrým testům.

Společný projekt firem Miracle Group a Osvětlení Černoch a centra SIX zase mění svítidla veřejného osvětlení ve víceúčelové elektronické buňky. Použití moderních zdrojů světla a individuální řízení intenzity každého svítidla v závislosti na světelných podmínkách a čase uspoří významné množství energie. Každé svítidlo může být navíc vybaveno stavebnicovou komunikační jed-

notkou, která může být osazena moduly pro sběr dopravních dat, přehledovou kamerou, komunikátory s vozy MHD a detektory dopravních prostředků integrovaného záchranného systému.

A vědci ze SIX spolupracují také s automobilkami Volkswagen a Škoda, pro něž provádějí výzkum mechanismů bezdrátového šíření signálů, které jsou zásadní pro přenos multimediálních dat do zábavních systémů na zadní straně sedadel či signálů mezi senzory a řídicí jednotkou vozidla, pro výměnu dat mezi vozidly (šíření informací o dopravních nehodách, uzavírkách atd.) či pro nalezení zaparkovaného automobilu na rozlehlém parkovišti nebo v podzemních garážích. Aby mohly tyto systémy spolehlivě fungovat, je nezbytné dokonale znát vlastnosti prostředí, ve kterých se signály šíří, a analyzovat možná rizika a omezení rychlosti datových přenosů nebo přesnosti lokalizace.

Více informací najdete na webu www.six.feec.vutbr.cz.

CEITEC: prestižní grant na studium virů

Středoevropský technologický institut (CEITEC) je centrem vědecké excelence v oblasti věd o živé přírodě a pokročilých materiálech a technologiích, na jehož vybudování se podílelo šest nejvýznamnějších brněnských univerzit a výzkumných institucí. Celkový rozpočet projektu je 5,3 miliardy korun.

V červenci institut zaznamenal značný úspěch – mladý vědec Pavel Plevka získal prestižní evropský vědecký grant, udělovaný Evropskou výzkumnou radou. Je tak jediným vědcem působícím v České republice, který letos obdržel finanční podporu rady v kategorii Starting Grants.

Tyto granty rada uděluje nejtalentovanějším evropským vědcům na základě vědecké excelence jejich návrhu inovativního výzkumu. Ziskat je není jednoduché, obvykle má šanci pouze 10 % uchazečů z celého světa. Pavel Plevka uspěl s projektem Strukturální studie lidských pikornavirů a je teprve šestým držitelem grantu v Česku od roku 2007 a vůbec prvním působícím v Brně. Na svůj výzkum dostane během pěti let přibližně 52 milionů korun.

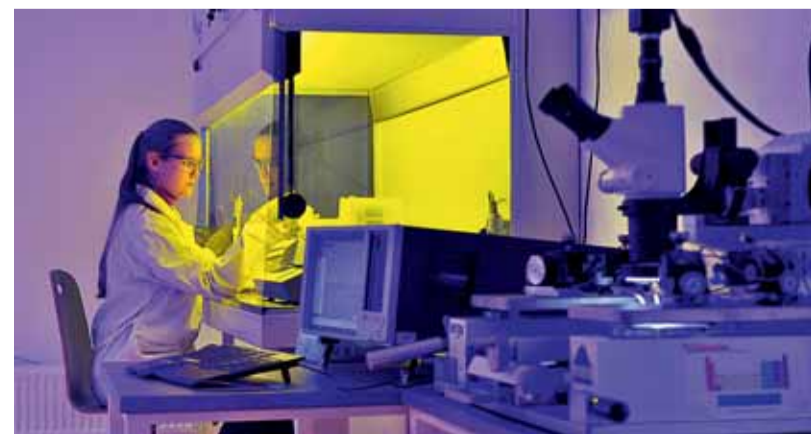
„Budeme studovat viry ze skupiny pikornavirů, které způsobují celou řadu lidských onemocnění od běžného nachlazení po život ohrožující záněty mozku. Zajímají nás struktury, které jsou důležité pro množení viru v infikovaných buňkách,“ vysvětlil Plevka.

V současné době neexistují žádná léčiva proti infekcím způsobeným pikornaviry. Cílem výzkumu bude strukturální analýza životního cyklu těchto virů – jeho objasnění může k vývoji nových léčiv přispět.

„Na našem výzkumném projektu je zajímavá kombinace strukturněbiologických metod, které použijeme ke studiu životního cyklu pikornavirů. Pro získání grantu bylo důležité také to, že budeme studovat viry způsobující lidská onemocnění a naše výsledky tak mohou přispět ke zvýšení kvality lidského života,“ popisuje mladý vědec.

Více informací najdete na webu www.ceitec.cz.

Dvoustranu připravila Kancelář strategie města MMB ve spolupráci s vědeckými a výzkumnými centry

CEITEC je špičkovým centrem věd o živé přírodě a pokročilých materiálech. Foto: CEITEC

LIBÍ/NELÍBÍ

► **A problém je vyřešen.** Nová rubrika *Libí/nelíbí* je prostorem pro vaše názory – ovšem vyjádřené hlavně obrazem. Fotografujte to, co se povedlo, i to, co by zasloužilo nápravu. Snímky mohou být seriální i vtipné, pracující s nadsázkou. Stejně jako momentka Ladislava Kolbaby, který zachytil časostroj na náměstí Svobody. Fotografie s popisky můžete posílat e-mailem na adresu tis@brno.cz.

DOPISY ČTENÁŘŮ

Chvála přehrady

Rád bych se svěřil ze svých dojmů při návštěvě naší přehrady. Kdo se octne při jarní procházce v oblasti Rakovce, nevyhází z údivu. Tato zvlášť v létě vyhledávaná končina se změnila k nepoznání – vstupy do vody jsou teď příjemné a bezpečné a kolem vody jsou vysázeny stromky: nádherná perspektiva pro rekreanty uložit se blaženě v jejich stínu. Vysázení stromů na pláži svědčí o tom, že péče o zdraví Brňanů není městu lhostejná. Při prohlídce přibřežního úseku od „Sokoláku“ k Osadě mě napadá, že by bylo záslužné i zde tu a tam zařídit příjemnější vstup do vody, jak je tomu na Rakovci nebo u vzdálenější nudistické pláže. I na louce nad restaurací Osada to volá po blahodárných stromech, s lavičkami by tu vznikl kouzelný lesopark s výhledem na Bystrc. Co se týká protějšího břehu – v tropických létech jsou trávníky na Kozí horce i na louce za Kotvou téměř bez lidí – pod vražedným slunkem vydrží snad jen sebevrah.

S turistikou je konec

Od zavedení dopravních pásem v Brně mají hlavně senioři řadu připomínek. Nedávno jsem si přisedl v parku ke známému. Na mou otázku po zdraví si nakvašeně posteskl: „To víš, už to není ono. S turistikou je už konec. Dávej pozor, co se mi nedávno stalo. Navštívil Pepka Vildomce po letech se chystám, má kdesi u Kanic zahrádku. Dali jsme si oheď sraz u Spáleníště – to je první zastávka za Velkou Klajdovkou, k ní to ještě mám jako důchodce zdarma. Na Staré osadě jsem nastoupil do autobusu č. 201 a požádal o jízdenku k zastávce U spáleníště, a to od Velké Klajdovky. Sluchu jsem nevěřil, když po mně řidič požadoval za pouhou jednu zastávku 27 Kč. Po vystoupení jsem před Pepkem zanařikal: Za to bych měl malý bochník chleba! Ukaž mi jízdenku! No jó, vždyť on ti započítal všechna pásma od Osady, vysvětlil mi kámoš.“ Domyslel jsem si, že řidič asi přeslechl jeho Až od Klajdovky! Já si však myslím, že slušný řidič, vidí-li před sebou cestujícího, kterému je evidentně přes osmdesát, se měl dovtípit, že má po Brně nárok jezdit zdarma. Věřím, že ne všem řidičům na lince Brno–Jedovnice chybí lidský vztah k seniorům.

Jan Roman

TENKRÁT V BRNĚ

Architektka Jurkoviče připomene křehké, ale pevné sklo

Počátek 20. století byl pro Brno obdobím národního kulturního rozkvětu, také díky iniciativě ředitele dívčího vzdělávacího ústavu Vesna Františka Mareše, který společně se svými přáteli – umělci – založil 14. ledna 1900 Klub přátel umění. Sjedení českých a moravských umělců do spolku znamenalo zintenzivnění národních kulturních činností nejen v Brně, ale i na celé Moravě a ve východních Čechách.

Na žádost Františka Mareše přišel za uměleckými zakázkami do Brna také slovenský architekt Dušan Samo Jurkovič (23. srpna 1868 – 21. prosince 1947), který zde i s rodinou žil a dvacet let zde projektoval své stavby. Řídil odtud také realizaci svých nejdůležitějších staveb (například lázeňský komplex v Luhačovicích nebo přestavba zámku v Novém Městě nad Metují) spadajících do vrcholného období jeho tvorby.

Bydlel v Žabovřeskách na Mojmirově ulici (dnes Jana Nečase), kde koupil roku 1905 rozsáhlý pozemek a kde kromě své vlastní vily plánoval postavit uměleckou kolonii jako jeho současník Josef Maria Olbrich v Darmstadtu nebo Josef Hoffmann na Hohe Warte ve Vídni.

Celý plán se mu nakonec realizovat nepodařilo, nicméně postavil si na

► **Pamětní deska** k počtě Jurkoviče dal podobu oceňovaný umělecký sklář Valér Kováč. Instalována byla na domě v Kounicově ulici. Foto: Z. Kolařík

okraji Brna vlastní vilu ve stylu vídeňské a britské moderny s prvky lidového umění. V roce 2006 – po stu letech od vzniku – ji od soukromého majitele zakoupil stát a svěřil ji do správy Moravské galerie v Brně a v letech 2009–2011 byla zrekonstruována.

Spolek Vesna byl v roce 1952 – po 82 letech od svého založení – násilně včleněn do Československého svazu žen, byl vyškrtnut z katastru nemovitostí a jeho budovy byly předány Osvětové besedě. Když se ovšem politická situa-

ce ve státě změnila, spolek díky nadšení bývalých členek a pamětníků svoji aktivitu roku 1991 obnovil a stále v Brně provozuje mnohostrannou kulturní, vzdělávací a osvětovou činnost.

Na své zakladatele a příznivce Vesna nezapomíná

V roce 2007 uspořádalo Moravské zemské muzeum ve spolupráci s Vesnou historickou výstavu „Dcerám českým... Brněnský ženský vzdělávací spolek Vesna v letech 1870–1920“ vybavenou

podrobným katalogem. Jsou zde zmíněny i jednotlivé osobnosti, které Vesnu finančně i jinak podporovaly a podílely se na jejich činnostech. Zasluzky těchto příznivců spolek připomíná při příležitosti výročí jejich narození.

Proto Vesna – tentokrát ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně – 28. srpna slavnostně odhalila Dušanu Jurkovičovi skleněnou pamětní desku na domě v Kounicově 12, kde měl tento slovenský architekt v letech 1899–1903 pronajatý svůj první brněnský byt.

Autory myšlenky na vytvoření desky byli architekt Zdeněk Müller, historička Milena Flodrová a umělecký sklář Valér Kováč, který ji také realizoval. Slavnostní akt připomněl 145. výročí Jurkovičova narození. Zájemci si poté prohlédli obě školní budovy Vesny na Jaselské 9 a Jurkovičovu jizbu – znovuobnovený pokoj školního penzionátu Vesny na Údolní 12, který jako svoji první brněnskou realizaci Jurkovič zařizoval nábytkem.

Alena Krkošková
kurátorka Jurkovičovy vily

Víte, že...

Stálou expozici v Jurkovičově vile doplňují aktuální výstavy. Až do 27. října mohou návštěvníci zhlédnout výstavu „Zdeněk Plesník a Miloslav Navrátil. Po stopách moderny“ o společné tvorbě těchto umělců – architektů a designérů.

PADLO NÁM DO OKA

Když horko leze na mozek, pomůže vějíř

Jak zabránit přehřátí mozku ve vlně veder, která v létě sužovala nejen Brno? Originální způsob vymyslelo Vysoké učení technické. 2. srpna rozdali jeho studenti tisícovku vějířů lidem procházejícím náměstím Svobody a okolními ulicemi. „Reakce byly milé, za studenty chodili i naši absolventi a říkali, co u nás studovali. Mladí brali vějíře i pro kamarády na koupaliště a ještě o týden později jsme potkávali slečny v tramvajích, které se ovívaly naším vějířem,“ poznamenala Kateřina Tušarová z VUT. Úkolem vějíře bylo nejen ochladit přehřáté hlavy, ale i ukázat, „jakým způsobem se tato univerzita chystá pečovat o chytré mozky v následujícím akademickém roce“. (zug), foto: VUT v Brně

SOUTĚŽ: Umění ve městě/Město v umění

Brno. Kdysi průmyslové, dnes pyšníci se spíše vědci. Vždy však umělecké. Znáte je? Zdejší básníky, malíře, prozaičky i dramatiky, sochaře, skladatele i hudebníky, herce, fotografy. Zatímco architekti modelují tvář města, umělci mu vtiskují duši. V nové soutěži vám některé z nich představíme – jejich tvorbu o Brně a pro Brno.

► **Soutěžní otázka:** Jak se jmenuje autor následujících veršů? Napovíme, že se jedná o jednoho z nejvýraznějších brněnských básníků 2. poloviny 20. století. Jeho tvorba navazuje na halasovskou linii moderní české lyriky a mezi jeho nejznámější sbírky patří *Pulsy* (1947), *Ortely a milosti* (1958) či *Šokovaná růže* (1969). Žil a tvořil

v domě v Mášově ulici, kde jej připomíná pamětní deska.

ŘÍMSKÉ NÁMĚSTÍ

Na Římském náměstí už chladně javor. Je cosi zlatistého v každém umírání. Sem tam slétno list a zkouší, kolik sáhů má do hloubky hrob léta.

Holubí stín jej přetne truchlou stuhou, ale nic nevěstí na prostranství tak malém, že by se dalo lehce přejít i drobným krokem dějin od prvních polibků ve skrytém zákoutí po osamělý klapot střevíčků, jež nyní znějí tímto prázdným sálem.

Správná odpověď z minulého čísla

V posledním dílu soutěže *Jak ulice ke svým jménům přišly* jsme se ptali na původní název ulice Údolní. Lidé ji znávali jako *Švábků*. Výherci: Marcela Šimová, Pavla Tomanová, Tomáš Sýkora, Olga Rygllová, Zdeněk Svoboda (propagační předměty města Brna). Gratulujeme.

► Ze zaslaných správných odpovědí vylosujeme tři výherce. **Ceny:** kniha Brno od Libora Sváčka, svinovací metr, termohrnek

► Pište na adresu Brněnský Metropolitan, Magistrát města Brna, Husova 12,

601 67 Brno, e-mailem na adresu vasickova.jana@brno.cz nebo pošlete SMS zprávy se správnou odpovědí na telefonní číslo 602 770 466. Uzávěrka je 27. září. Obálku prosím označte heslem *Umění ve městě* a nezapomeňte uvést svou adresu, případně telefon.

► **Římské náměstí**, dnes část Františkánské ulice. Foto: Archiv města Brna

KRÁTCE

■ **Evropský týden mobility.** Od 16. do 22. září se v rámci projektu Brno – Zdravé město uskuteční kampaň na podporu ekologicky šetrných způsobů dopravy. Pro děti i dospělé je připraveno více než 20 akcí, při kterých si zaspornují, dozví se zajímavosti o bezpečnosti v dopravě nebo budou moci navštívit místa veřejnosti běžně nepřístupná. Jedná se např. o prohlídku depa kolejových vozidel v Horních Heršpicích. Zajímavá bude i exkurze do laboratoří, ve kterých probíhá hodnocení vlivu dopravy na životní prostředí a zdraví člověka. Zájemci o tvorbu jízdních řádů městské hromadné dopravy mohou navštívit přednášku o systému časové provázanosti MHD. Děti si na nově zrekonstruovaném dopravním hřišti vyzkouší jízdu v elektrouatíčkách nebo na kole a pro všechny účastníky silničního provozu je určen seminář o bezpečnosti v dopravě včetně možnosti vyzkoušení „alkobrylí“ a speciálního řídicího trenážeru. Kompletní program kampaně najdete na webu www.zdravemesto.brno.cz.

■ **V MHD přibude minibus.** Deset celonízpodlažních minibusů Stratos LF38 obohatí vozový park Dopravního podniku města Brna. Vozidla dlouhá 7,5 metru pojmu až 16 sedících cestujících, 21 stojících a jeden kočárek nebo invalidní vozík, celková kapacita je tedy 38 osob. Prvních pět vozů dodá výrobce do poloviny prosince, druhá pětice začne jezdit od července 2014. „Minibusy plánujeme nasadit na méně exponované linky, kde již není žádoucí prodlužovat interval mezi spoji. Nejprve uvažujeme o obsazení linek 65 a 43, v budoucnu o linkách 59, 64 a 69,“ vysvětlil vedoucí dopravního odboru DPMB Jan Seitl.

■ **Náměstí ožíví bronzový Jošt.** Brno bude mít svoji jezdeckou sochu, jejímž autorem je na základě vítězného návrhu podaného ve výtvarné soutěži, vyhlášené v roce 2012, akademický malíř Jaroslav Róna. Socha za 6,9 milionu korun bude vytvořena jako alegorie Odvahy, na počest moravského markraběte Jošta Lucemburského. Bude vysoká asi 6,5 metru a odlita z bronzu. Město Brno tak definitivně ukončí rekonstrukci Moravského náměstí, kde jsou v podobě výtvarných děl zastoupeny již všechny tzv. platónské ctnosti. Termín dokončení díla je do 31. října 2015.

■ **Předprodej se přesunul.** Předprodej vstupenek Turistického informačního centra města Brna na Běhounské 17 se přestěhoval. Od 2. září jej lidé najdou na Radnické 2. Otevírací doba se nemění – ve všední dny lze vstupenky kupovat od 10 do 18 hodin.

■ **Na Novolišeňské dobře vaří.** Do soutěže O nejlepší školní oběd 2013 se přihlásilo 88 soutěžících z celé České republiky. Nejlepších deset školních jídel se utkalo ve finálovém kole 27. srpna v Praze. Úkolem soutěžících byla příprava kompletního poledního menu o třech chodech s důrazem na zdravé stravování, kvalitu a energetickou vyváženost. Nezbytnou surovinou hlavního chodu byla drůbež, cena jedné porce se musela vejít do limity 34 korun. Menu muselo odpovídat skutečné nabídce školní jídelny a patřit mezi oblíbené pokrmy strávníků. Nejlepší školní obědy připravují kuchaři ze školní jídelny Středního odborného učiliště U Krbu z Prahy 10. Třetí místo patří personálu školní jídelny Novolišeňská z Brna, který připravil kuřecí kroketu se sýrem, zeleninovou směsí a s brambory s petrželkou.

Evropská kreativní centra jsou pro Brno inspirací

TEREZA CHRÁSTOVÁ

Kancelář strategie města MMB
chrastova.tereza@brno.cz

Co spojuje Utrecht, Bredu, Rotterdam, Amsterdam a Lipsko? Ve všech těchto městech najdete opuštěné industriální prostory (brownfields), které byly přetvořeny na živá kreativní centra nabízející prostory a podporu pro lidi v tvůrčích profesích.

Úspěšnými proměnami se inspirovali studenti brněnských univerzit, kteří zmíněná města navštívili v rámci Meziuniverzitní studentské soutěže MUNISS. Svoje zkušenosti využili pro projekt brněnského kreativního centra a proměnu areálu bývalé káznice na Cejlu.

Brněnští vysokoškoláci se tak podívali například do areálu, který vznikl přestavbou a úpravou staré amsterodamské loděnice. Atraktivní místo už přilákalo řadu společností z oblasti kreativních průmyslů, sídlí zde třeba lokální pobočka hudební televizní stanice MTV. Uvnitř amsterodamského doku vznikla svěbytná čtvrť NDSM s jedinečnou atmosférou. Pracují zde vedle sebe architekti, grafič-

tí designéři, malíři nebo sochaři a mohou se tak snadno navzájem inspirovat či přímo spolupracovat. Kromě jejich ateliérů tu je ale třeba i skatepark.

Místní lidé po takovém místě toužili a také díky zápalu a odhodlání tamějších kreativců se celý projekt podařilo zrealizovat. Velkou roli hrála i podpora amsterodamské radnice. Výsledkem je, že celá část města viditelně ožila, vznikly zde restaurace, přidaly se i kancelářské budovy nebo studentská kolej zbudovaná z barevných kontejnerů.

V bývalé přádelně se „spřádá“ umění

Další dobrý příklad oživení opuštěných městských prostor viděli studenti v Lipsku. Areál bývalé přádelny Spinnerei se před deseti lety začal postupně měnit v centrum výtvarného umění, dnes tu sídlí jedna z nejdůležitějších německých galerií. Unikátní prostředí, ve kterém vedle sebe fungují galerie propojené s ateliéry umělců, přilákalo i pozornost světových kurátorů a sběratelů umění. A Lipsko se i díky tomu stalo místem atraktivním pro život.

Dnes se v areálu vedle galerií nachází i obchod s malířskými potřebami, kino, divadlo a kancelářské prostory. Dvakrát ročně se ve Spinnerei koná velká přehlídka všech galerií a umělci otevírají veřejnosti i své ateliéry. Akci je možné navštívit ve dnech 21. a 22. září.

Mladí lidé zkušenosti ze studijní cesty využili při práci na studii budoucího kreativního centra v Brně. Místem, kde by takové centrum mohlo vzniknout, je bývalá káznice mezi ulicemi Bratislavskou, Soudní a Cejlem. Jihomoravské inovační centrum v současnosti zpracovává pro Magistrát města Brna studii proveditelnosti záměru právě v této lokalitě.

Paralelně s tím jsou mapována kulturní a kreativní odvětví v Brně a Jihomoravském kraji. Poprvé v Česku se mapují tato odvětví tak podrobně, zapojen je i Institut umění ČR a Divadelní fakulta JAMU.

Na konci bychom měli vědět například to, kolik lidí a firem pracuje v kreativních odvětvích, tedy například ve vytváření a scénickém umění, hudbě, filmu, architektuře, reklamě nebo videohrách, jaký potenciál a příležitosti lidé v tvůrčích profesích mají a jak by veřejná správa mohla být nápomocná v jejich rozvoji.

Aktuální informace o projektu můžete sledovat na webu www.kreativnibrno.cz.

Připraveno ve spolupráci se Zdeňkou Kujovou, Helenou Továrkovou (obě Jihomoravské inovační centrum) a Jiřím Markem (MUNISS)

■ **Studenti v amsterodamské kreativní čtvrti NDSM.** Foto: T. Chrástová

Nová kanalizace si poradí i s hustou zástavbou

JAN KAUCKÝ

Odbor investiční MMB
kaucky.jan@brno.cz

Město Brno dlouhodobě připravovalo velký projekt spolufinancovaný z evropských fondů, a to dostavbu a rekonstrukci kanalizační sítě ve své aglomeraci. Budovat se začalo loni, hlavní stavební práce by měly být hotovy do Vánoc.

Na podzim roku 2011 bylo zahájeno výběrové řízení na zhotovitele stavby, ve kterém zvítězilo Sdružení pro dostavbu kanalizace v Brně, sestávající z firem IMOS Brno, OHL ŽS a Metrostav.

Stavět se začalo loni v březnu a o rozsahu prací svědčí fakt, že dílo sestává ze 13 staveb rozložených v celé aglomera-

ci města. Ty představují vybudování kanalizace v délce téměř 24 kilometrů – jedná se o oddělné odkanalizování Bohunic, Tuřan, Žebětína a Ivanovic a dále o dostavbu kmenových stok včetně doplnění retenčních nádrží k hlavním sběrným kmenovým stokám v městských částech Brno-jih, Brno-sever, Řečkovice a Maloměřice a Obrány.

Co nová kanalizační síť lidem přinese? Očekávaným efektem je podchyzení a řádná likvidace městských odpadních vod od obyvatel z cca 5200 nových přípojek v současné zástavbě. Dále by se mělo zlepšit řízení průtoků a zásadně minimalizovat přepady významně nařazených městských odpadních vod na přepadech odlehčovacích komor. Vzniknou také retenční (zádržné) nádrže, které při velkých deštích zachytí masu vody a umožní jim přes kmenové stoky postupně odtéct do centrální čistírně odpadních vod.

Momentálně probíhá výstavba plným tempem ve všech lokalitách, na stavbách pracuje denně kolem 500 pra-

covníků. Vybudovány jsou již téměř tři čtvrtiny veškerého objemu staveb.

Nejvíce práce je v Tuřanech

Výstavba devíti kmenových sběrných stok má na Brňany minimální dopad, neboť probíhá mimo koncentrovanou zástavbu. Výjimkou je kmenová stoka D, která zasahuje do ulic mezi Svitavským nábřezem a Vranovskou.

V městských částech, kde se realizuje výstavba kanalizace, je situace poněkud složitější. Postup prací je dán prostupností jednotlivých lokalit a ulic, přičemž principem je směr výstavby proti proudění vody (splásků v kanalizaci). Nastává také souběh prací i na obnově dalších podzemních vedení. Navíc je nutné zachovat alespoň minimální obslužnost území.

To vše přináší zvýšenou zátěž pro obyvatele v místech takto výrazně zkoncentrovaných činností zhotovitelů. Proto se všichni účastníci výstavby v rámci téměř denní komunikace jak s lidmi, tak i samosprávou snaží dopady zmírnit na

snitelnou mez a udržet plynulost postupu prací.

Nejvýraznější koordinace a rozsah činnosti je v Tuřanech, kde na výstavbu inženýrských sítí navazuje komplexní rekonstrukce všech povrchů. Ta je samostatnou investicí města Brna a bude dokončena v polovině roku 2014. Nicméně již od 1. srpna odtud byla odkloněna těžká tranzitní doprava, což Tuřanským odlehčilo.

Obdobná situace, ovšem v menším rozsahu, nastává i v Bohunicích. Rekonstrukce povrchů ulic zde ale již probíhá, a tak se obslužnost průběžně zlepšuje. V této městské části stejně jako v Žebětíně a Ivanovicích bude výstavba včetně obnovy povrchů dokončena v letošním roce.

Jednotlivé stavby by měly být předány do 30. ledna 2014, celé dílo do 16. února příštího roku. Hlavní stavební činnosti budou dokončeny zřejmě do letošních Vánoc. Celkové náklady činí více než 1,5 miliardy korun a jsou výraznou měrou spolufinancované z Operačního programu Životní prostředí.

Studenti soutěžili, kdo přijde s lepším nápadem

IVETA ŠTARHOVÁ

Kancelář strategie města MMB
starhova.iveta@brno.cz

V druhé půli června bylo ukončeno první kolo projektu MUNISS neboli Meziuniverzitní studentské soutěže. Součástí závěrečného workshopu bylo i slavnostní vyhlášení výsledků ve Sněmovním sále na Nové radnici.

Všechny týmy si odnesly malé dary a pro ty nejlepší je připravena dokonce finanční odměna. Pro týmy ovšem vyhlášením výsledků práce nekončí, aby si totiž odměnu zasloužily, musí studii pod vedením odborníků dopracovat do tzv. expertní analýzy, která je konečným výstupem projektu.

Meziuniverzitní studentská soutěž se snaží reagovat na dva související problémy. Prvním je nedostatek praktic-

kých zkušeností a znalostí studentů, které by později mohli uplatnit v praxi. Na druhé straně město Brno naráží při svém rozvoji na mnohé otázky, na které neexistuje jednoznačná odpověď.

Město Brno zastupované zejména Kancelář strategií města Magistrátu města Brna v projektu vystupuje jako zadavatel témat, která se přímo týkají problematických oblastí souvisejících s rozvojem města. Studenti v rámci prvního kola řešili témata týkající se například oživení městského centra, zvýšení počtu osob s trvalým pobytem nebo odpadového hospodářství.

Co se týče prvního tématu, totiž vidí studenti v tom, že je centrum plně aut (i parkujících) a že po pěší zóně jezdí tramvaje. Řešením by byl odklon některých tramvajových linek a výrazné omezení vjezdu automobilů. Dalším problémem je úbytek lidí a neefektivně využívaný veřejný prostor v centru a celkově nedostatečný mobiliář. Úpadek maloobchodu ve středu města způsobený nejen nástupem nákupních center by studenty řešili specializací sortimentu. K oživení a přilákání lidí do „srdece“ města by mohlo přispět také zřízení funkce city centre

manažera, který by mimo jiné pomáhal obchodníkům.

Blešími trhy proti odpadu

Počet osob s trvalým pobytem v Brně studenti navrhuji zvýšit pomocí řady výhod pro ty, kteří se zde k trvalému pobytu přihlásí. V úvahu přicházejí slevy na MHD, kulturní a sportovní akce či odpustění poplatků za odpady. Podle průzkumu se jako nejlákavější varianta ukazuje právě sleva na MHD.

V rámci odpadového hospodářství se studenti mimo jiné zaměřili na důležitost informovanosti občanů o třídění odpadu. Obtíž vidí mj. v komunikaci mezi veřejností a společností SAKO, která má komunální odpady v Brně na starosti. K lepší informovanosti by podle nich mohla přispět větší přehlednost stránek společnosti, vytvoření jejího profilu na sociálních sítích a také znovuzavedení bleších trhů. Účastníci soutěže MUNISS by třídění odpadů podpořili i pomocí sběrných tašek. Kreativitu a nekonvenční myšlení prokázali také při řešení ostatních témat.

Studentům byli během jejich práce nápomocni mimo jiné i odborníci z magistrátu, kteří se je snažili správně nasměrovat a od-

povědět jim na dotazy. Dostali také možnost zúčastnit se zahraniční cesty do partnerských měst Stuttgartu, Utrechtu nebo Poznaň. Zde absolvovali sérii prezentací, přednášek a prohlídek, které pro ně mohly být inspirací při vypracování studie.

Druhé kolo studentské soutěže bude probíhat v podzimním a jarním semestru akademického roku 2013/2014. Během podzimu se budou vybírat členové soutěžních týmů. Jelikož jsou do projektu zapojeny Masarykova univerzita, Mendelova univerzita v Brně a Vysoké učení technické v Brně, budou všechna družstva vytvořena jako meziuniverzitní. To by mělo podpořit schopnost studentů pracovat týmově, protože mnohdy právě ona absolventům chybí.

MUNISS je součástí projektu Partnership subjektů meziuniverzitní studentské sítě, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a rozpočtu České republiky a je zařazen v grantovém schématu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

S opravou domu či bytu pomůže město. Půjčkami

Město Brno poskytuje vlastníkům nemovitostí na území Brna půjčky s 3% úrokovou sazbou na opravu a modernizaci bytových a rodinných domů a bytových jednotek. Za tímto účelem vyhláší prostřednictvím Bytového odboru Magistrátu města Brna dvakrát ročně výběrové řízení.

Výběrové řízení je zveřejněno na úředních deskách města a městských částí a na internetové adrese www.brno.cz (Správa města > Magistrát města Brna > Úsek hospodářský > Bytový odbor > Půjčky z Fondu rozvoje bydlení města Brna).

O půjčku, která bude poskytována na jaře 2014, mohou vlastníci nemovitostí požádat v termínech od 1. září do 15. října 2013 a od 1. prosince 2013 do 15. ledna 2014. Žádosti na předepsaném formuláři jsou přijímány na bytovém odboru na Malinovského nám. 3 nebo na úřadě městské části, na jejímž území se opravovaná nemovitost nachází. Formuláře jsou k dispozici na všech úřadech, kde se žádosti podávají, a na uvedené internetové adrese.

K zajištění půjček z Fondu rozvoje bydlení nepožaduje město ručitele. Tyto půjčky jsou jistěny zřízením zástavního

práva k opravované nemovitosti ve prospěch města po dobu splacení.

Výběr žadatelů o půjčku provádí Komise bydlení Rady města Brna. O výsledku výběrového řízení jsou všichni žadatelé písemně vyrozuměni Bytovým odborem Magistrátu města Brna. Do výběrového řízení nejsou zařazováni žadatelé, kteří již k předmětné nemovitosti zřídili zástavní právo nebo jiný obdobný závazek.

Smlouvu o půjčce vyhotoví bytový odbor zdarma a poplatky za vedení účtu hradí město. Finanční prostředky čerpá žadatel dle konkrétních účelů na základě faktur nebo paragonů, a to po dobu šesti měsíců až jednoho roku od otevření účtu. Po uplynutí šesti měsíců od otevření účtu zahájí splacení formou měsíčních splátek.

Po úplném splacení půjčky připraví město podklady k provedení výmazu zástavního práva v katastru nemovitostí. Půjčku je možno žádat na více účelů v jednom termínu. Půjčku nelze získat opakovaně na jeden účel na stejnou nemovitost před splacením dříve poskytnuté půjčky na tento účel.

Bližší informace o půjčkách z Fondu rozvoje bydlení lze získat na Bytovém odboru MMB na Malinovského nám. 3, dveře č. 280 a 281, nebo na telefonních číslech 542 173 245 a 542 173 287.

Jiří Lahoda, Bytový odbor MMB

Účel půjčky	Lhůta splatnosti	Horní hranice půjčky
Obnova střechy	5 let	250 tis. Kč/rodinný dům 350 tis. Kč/bytový dům
Zřízení plynového, elektrického nebo jiného ekologického topení ve stávajícím bytě	5 let	60 tis. Kč/byt. jednotka
Měření a regulace tepla a teplé užitkové vody	5 let	15 tis. Kč/byt. jednotka
Odstranění zemní vlhkosti (dodatečné izolace apod.)	5 let	110 tis. Kč/dům
Zajištění statiky domu na základě znaleckého posudku statika	5 let	400 tis. Kč/dům
Obnova fasády, zateplení, včetně klempířských prvků, výměna oken a venkovních dveří, oprava balkonu, lodžie	5 let	120 tis. Kč/byt. jednotka
Vybudování WC, koupelny nebo sprchového koutu ve stávajícím bytě nebo obnova bytového jádra	5 let	80 tis. Kč/byt. jednotka
Rekonstrukce ZTI, elektroinstalace	5 let	80 tis. Kč/byt. jednotka
Vybudování nové samostatné bytové jednotky v nástavbě nebo půdní vestavbě (max. 2 nové byty v jednom domě)	8 let	400 tis. Kč/byt. jednotka
Vybudování nové přípojky ZTI	5 let	50 tis. Kč/dům
Ekologický ohřev užitkové vody (sluneční kolektory, čerpadlo, rozvody)	5 let	100 tis. Kč/BJ v byt. domě 200 tis. Kč/rodinný dům
Modernizace staršího výtahu dle inspekční prohlídky	5 let	50 tis. Kč/byt. jednotka

KONTAKTY A ÚŘEDNÍ HODINY
MAGISTRÁTU MĚSTA BRNA

Statutární město Brno

Magistrát města Brna
Dominikánské nám. 1
601 67 Brno

Telefonní provolba: 542 171 111
Informační středisko (Malinovského nám. 3): 542 173 590
Podatelna (Malinovského nám. 3, Dominikánské nám. 1): 542 173 013
E-mail: informace@brno.cz
Web: www.brno.cz

Úřední hodiny
Magistrátu města Brna
PO 8–17 hodin
ST 8–17 hodin
PÁ 8–12 hodin

Odbor správních činností MMB

(Husova 3, Husova 5 – občanské průkazy, cestovní doklady, ohlašovna trvalého pobytu)
PO 8–17 hodin
ÚT 8–12 hodin
ST 8–17 hodin
ČT 8–12 hodin
PÁ 8–12 hodin

Odbor dopravněsprávních činností MMB

(Kounicova 67 – řidičské průkazy, evidence vozidel, sankční řízení v dopravě, autoškoly)
PO 8–17 hodin
ÚT 8–12 hodin
ST 8–17 hodin
ČT 8–12 hodin
PÁ 8–12 hodin

Přijďte diskutovat o cenové mapě

Majetkový odbor Magistrátu města Brna zve odborníky, veřejnost a ostatní zájemce na rozpravu k připravované aktualizaci cenové mapy stavebních pozemků města Brna. Rozprava se koná 11. září v 15 hodin v Urban centru na Staré radnici (Mečová 5).

Výměny řidičských průkazů vydaných od 1. ledna 2001 do 30. dubna 2004 provádí Magistrát města Brna na pracovišti registru řidičů na Kounicově 67, v pondělí a středy od 8 do 17 hodin, v úterý, čtvrtky a pátky od 8 do 12 hodin. Je třeba na místě vyplnit žádost a předložit občanský průkaz, řidičský průkaz, aktuální fotografii se současnou podobou a případně posudek lékaře, pokud je potřeba nově zapsat nebo vymazat brýle.

B | R | N | O | Prodej objektu ve Starém Lískovci

Statutární město Brno vyhláší nabídkové řízení na prodej objektu Kroupova č. or. 108/U Hřiště č. or. 2, č. p. 270 v Brně, k. ú. Starý Lískovec.

Jedná se o rohový zděný objekt na pozemku p. č. 207/1 a pozemek p. č. 207/1 o výměře 207 m² v k. ú. Starý Lískovec.

Minimální kupní cena nemovitostí činí 2 700 000 Kč za podmínky splatnosti před podpisem kupní smlouvy.

Na Majetkovém odboru Magistrátu města Brna, Malinovského nám. 3, dveře č. 212, nebo na internetových stránkách www.brno.cz v části Nabídka majetku města lze získat memorandum s dalšími informacemi a podmínkami k předložení nabídek. Zájemci předají svou nabídku osobně na Majetkový odbor MMB, Malinovského nám. 3, 2. patro, dveře č. 216 nebo 217, dne 2. října 2013 od 9 do 15 hodin, dne 4. října od 9 do 12 hodin nebo dne 7. října od 9 do 15 hodin. Mimo uvedené termíny není předání nabídky možné. K později doručeným nabídkám nebude přihlíženo.

Jako projev vážného zájmu o koupi předmětných nemovitostí je požadováno složení kauce ve výši 300 000 Kč a uzavření smlouvy o složení a užití kauce. Prohlídka nemovitostí se koná dne 24. září ve 13 hodin na místě samém. Případné další informace podá Lenka Ingrová (tel. č.: 542 173 041, e-mail: ingrova.lenka@brno.cz) nebo Martina Němcová (tel. č.: 542 173 085, e-mail: nemcova.martina@brno.cz).

Majetkový odbor MMB

Městské dotace podpoří prevenci, sport i sociální služby

Jako každoročně je možné Magistrátu města Brna předložit žádosti o poskytnutí dotace typu B z rozpočtu města na rok 2014 v těchto oblastech:

- dotace na projekty a na provozní náklady v oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže
- dotace na projekty a na provozní náklady v oblasti tělovýchovných a sportovních aktivit
- dotace na projekty a na provozní náklady (celoroční činnost) v oblasti kultury
- dotace na podporu projektů ekologické výchovy
- dotace nestátním neziskovým organizacím na sociální služby – program I
- dotace nestátním neziskovým organizacím, které vhodným způsobem navazují na sociální služby nebo je doplňují – program II
- dotace organizacím působícím v oblasti národnostních menšin a v oblasti etnik
- dotace na projekty v oblasti prevence kriminality, s výjimkou příspěvkových organizací města Brna a městských částí, kterým budou přiděleny finanční prostředky v souladu s rozpočtovou skladbou
- dotace na projekty protidrogové politiky, které jsou součástí Městského programu prevence kriminality ve městě Brně
- dotace na činnosti doplňující zdravotnické služby na území města Brna
- dotace na činnosti v oblasti podpory rodiny
- dotace na zachování a obnovu kulturních památek s výjimkou příspěvkových organizací města Brna a městských částí, kterým budou přiděleny finanční prostředky v souladu s rozpočtovou skladbou

Dotace se poskytují právnickým i fyzickým osobám dle schválených Zásad a Pravidel pro poskytování dotací z rozpočtu města Brna. Tyto zásady a pravidla

dla si žadatelé mohou vyzvednout na věcně příslušných odborech, kde obdrží další informace k podání vlastní žádosti. Příslušné podklady jsou také zveřejněny na internetových stránkách www.brno.cz.

Věcně příslušné odbory pro oblast: a+b) Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Dominikánské nám. 3
tel. č.: 542 172 112
e-mail: fikesova.bela@brno.cz
tel. č.: 542 172 107
e-mail: polak.marek@brno.cz
tel. č.: 542 172 113
e-mail: gallova.dana@brno.cz
tel. č.: 542 172 167
e-mail: synkova.margita@brno.cz

c) Odbor kultury

Dominikánské nám. 3
tel. č.: 542 172 075
e-mail: pecinova.bronislava@brno.cz

d) Odbor životního prostředí

Kounicova 67
tel. č.: 542 174 565
e-mail: tomasova.danuse@brno.cz
tel. č.: 542 174 501

e-i) Odbor sociální péče

Malinovského nám. 3
tel. č.: 542 173 125
e-mail: janik.radim@brno.cz
tel. č.: 542 173 120
e-mail: vrspir.milos@brno.cz
tel. č.: 542 173 123
e-mail: jaburek.stanislav@brno.cz
tel. č.: 542 173 124
e-mail: stepankova.lenka@brno.cz
tel. č.: 542 173 238
e-mail: stary.petr@brno.cz

j+k) Odbor zdraví

Dominikánské nám. 3
tel. č.: 542 172 437
e-mail: koudelkova.iva@brno.cz
tel. č.: 542 172 435
e-mail: dudkova.katerina@brno.cz

l) Odbor památkové péče

Husova 12
tel. č.: 542 172 117
e-mail: szaboova.marie@brno.cz

Důležité

Formuláře je možné si vyzvednout na věcně příslušných odborech magistrátu od 16. září nebo je najdete na internetových stránkách www.brno.cz. Vyplněné formuláře žádosti společně se zpracovanými projekty a požadovanými přílohami je nutno podat na věcně příslušné odbory nejpozději do 31. října. V oblasti kultury se žádosti podávají od 9. října do 29. listopadu.

B | R | N | O

Prodej pozemků v Bohunicích

Statutární město Brno vyhláší nabídkové řízení na prodej pozemků v k. ú. Bohunice při ulici Jihlavské.

Jedná se o pozemky p. č. 1275 – zahrada o výměře 2212 m² a p. č. 1277 – zahrada o výměře 2067 m² v k. ú. Bohunice při ulici Jihlavské. Dle platného Územního plánu města Brna jsou pozemky součástí stabilizovaných funkčních ploch všeobecného bydlení. Každý pozemek je předmětem samostatného nabídkového řízení.

Minimální kupní cena pozemků:
• p. č. 1275 – zahrada o výměře 2212 m² činí 4 718 000 Kč
• p. č. 1277 – zahrada o výměře 2067 m² činí 4 290 000 Kč

za podmínky splatnosti před podpisem kupní smlouvy.

Na Majetkovém odboru Magistrátu města Brna, Malinovského nám. 3, dveře č. 212, nebo na internetových stránkách www.brno.cz v části Nabídka majetku města lze získat memorandum s dalšími informacemi a podmínkami k předložení nabídek.

Zájemci předají své nabídky osobně na Majetkový odbor MMB, Malinovského nám. 3, 2. patro, dveře č. 216 nebo 217, dne 2. října 2013 od 9 do 15 hodin, dne 4. října od 9 do 12 hodin nebo dne 7. října od 9 do 15 hodin. Mimo uvedené termíny není předání nabídek možné. K později doručeným nabídkám nebude přihlíženo.

Jako projev vážného zájmu o koupi předmětných nemovitostí je požadováno, pro každou nemovitost samostatně, složení kauce ve výši 400 000 Kč a uzavření smlouvy o složení a užití kauce.

Případné další informace podá Lenka Ingrová (tel. č.: 542 173 041, e-mail: ingrova.lenka@brno.cz) nebo Martina Němcová (tel. č.: 542 173 085, e-mail: nemcova.martina@brno.cz).

Majetkový odbor MMB

Přichází čas na očkování proti chřipce

Každý rok u nás zemřou na chřipku až dva tisíce lidí, což jsou dvě procenta z celkového počtu všech zemřelých. Chránit se proti ní lze očkovaním. Češi mu však moc nevěří. Poradíme vám, zda do něj investovat.

Začátek podzimu je ideální dobou na očkování proti chřipce. Aby bylo účinné, musí ho člověk podstoupit ještě před vypuknutím epidemie.

„Ideální období pro očkování je od začátku září do poloviny října, kdy je organismus odpovídající po létě a pak má ještě dostatečný čas pro tvorbu protilátek, než samotná chřipková epidemie vypukne,“ potvrdila zdravotní sestra Anna Kyzlinková.

Každá polokoule má jinou vakcínu

Každý rok se na trhu objeví několik druhů vakcín. V Česku jsou k dispozici štěpené a subjednotkové, rozdíl mezi nimi je v technologii výroby. „Dostupné očkovací látky obsahují obvykle tři kmeny chřipkových virů – dva subtypy chřipky A a jeden subtyp chřipky B, které způsobily v předchozí chřipkové sezóně nejvyšší nemocnost. Výběr je prováděn Světovou zdravotnickou organizací pro jižní a severní polokouli zvlášť,“ řekla Libuše Borská z ministerstva zdravotnictví.

Některé vakcíny jsou nízkoolerogické, jiné jsou vhodné pro starší osoby a další zase pro děti. Všechny jsou ale na předpis nebo je má k dispozici lékař

přímo v ordinaci, který také pacientovi doporučí tu nejvhodnější.

Češi se očkování obávají

Češi patří v Evropě mezi nejméně proočkované národy proti této nemoci. Souvisí to i s tím, že chřipkové viry neustále mutují a vakcíny se vyrábějí na základě odhadů Světové zdravotnické organizace, které typy budou aktivní v nadcházející sezóně.

„Hodně lidí se toho očkování bojí, nechťejí zbytečně zatěžovat organismus. Většinou na podzim očkováme 200 až 250 lidí, což je asi deset procent z celkového počtu našich pacientů,“ řekla praktická lékařka Štěpánka Polcarová. „Počet očkovaných ale mírně stoupá. Ti, kteří s tím už mají zkušenost, pak chodí pravidelně,“ dodala.

O očkování se lidé začali více zajímat před čtyřmi lety, kdy celý

svět zachvátila panika z takzvané prasečí chřipky.

Pravidla diktují pojišťovny

Očkování proti chřipce provádí každý praktický lékař nebo více než dvacet specializovaných center v České republice. Ceny vakcín se pohybují zhruba od 200 do 400 korun. Pokud patříte mezi ty, kteří sebe a své děti dají raději očkovat, dobře si prostudujte nabídku své zdravotní pojišťovny. Všechny nabízejí v rámci svých preventivních programů příspěvky v různé výši pro děti i dospělé. Některé jsou štedřejší, jiné méně, u všech však platí, že budete muset pečlivě dokazovat vynaložené prostředky. Samozřejmostí je proto mělo být uschování všech dokladů o zaplacení při nákupu očkovacích látek.

„Z veřejného zdravotního pojištění je vakcína hrazena osobám starším 65 let a dále osobám

s vybranými zdravotními indikacemi. U některých vakcín však, s ohledem na nastavení jejich ceny, nelze vyloučit minimální doplatek,“ upřesnila Libuše Borská.

Očkuje se jednorázově do svalů ramene, vakcíny jsou vhodné i pro děti. „Očkovat lze děti od půl roku věku, ale obecně se očkuje až ve třech letech, kdy je ukončeno základní očkování,“ vysvětluje Anna Kyzlinková.

Účinnost očkování

Protilátky se tvoří dva až tři týdny po očkování, kdy hladina protilátek dosáhne 70 až 90 procent, za několik měsíců klesá. Lidé očkovaní většinou snáší velmi dobře, někdy se mohou objevit bolesti v místě vpichu, otoky nebo zarudnutí, vzácněji zvýšená teplota a malátnost. Tyto nežádoucí příznaky přetrvávají většinou krátkou dobu. Očkování ale nelze provést při horečce.

Podle Státního zdravotního ústavu pokrývají dostupné vakcíny očekávanou chřipku z více než 75 procent. „Očkování proti chřipce chrání před touto infekcí, nicméně starší osoby a osoby s chronickým onemocněním mohou tvořit nižší hladiny protilátek než zdraví mladí dospělí. Přesto u těchto osob snižuje očkování výrazně riziko komplikací, hospitalizací a úmrtí,“ podotkla Libuše Borská.

Některé lidi, kteří se naočkovat nechali, si však stěžují, že chřipku stejně dostali. Odborníci ale tvrdí, že si zřejmě toto onemocnění spletli s nachlazením nebo virózou, proti kterým očkování neexistuje. Zuzana Křestanová

WELLNESS A FITNESS V SRDCI BRNA

JÓGA **KAŽDÝ ČTVRTEK**
OD 16.30 HOD.

ZÁKLADNÍ MYŠLENKOU JÓGY JE POZNÁNÍ SEBE SAMA, HARMONIE TĚLA I DUCHA, POCIT UKLIDNĚNÍ, ŠTĚSTÍ A RADOSTI.

PŘIJĚTE SI PROTÁHNOUT A UVOLNIT CELÉ TĚLO.

FITNESS CENTRUM

BEST WESTERN PREMIER Hotel International Brno, Husova 16, 659 21 Brno
www.fitnesscentrumbrno.cz, Tel.: +420 542 122 333

Severská chůze posiluje organismus

Opravdový boom zažívá v posledních letech nordic walking, tedy severská chůze. Na pohled jednoduchý sport však má i svá úskalí. Poradíme vám jak na to, aby z příjemné procházky nebyl zlý sen, který vaše tělo naopak poškodí.

Novým trendem v turistice je nordic walking – severská chůze. Od té obvyklé se liší hlavně „lyžařskými“ hůlkami. „Nejde jen o pouhou chůzi, ale o komplexní kondiční cvičení, jehož součástí je posilování a protahování,“ připomenula instruktorka severské chůze Alena Knapová. Každý si může zvolit své tempo – od rekreačních procházek až po běh s holemi. Důležité je osvojit si správnou techniku, aby použití hůlek mělo kladný efekt. Většinou stačí krátká lekce, při níž se každý naučí základy tohoto pohybu.

Velkou výhodou severské chůze je nenáročný přirozený pohyb, při němž se aktivuje svalstvo zad a horních končetin, což vede ke správnému držení těla. Při lehké zátěži tato chůze uvolňuje hrudní a bederní oblast i krční páteř. „Při chůzi s holemi také stoupá tepová frekvence až o 50 procent více než při běžné chůzi, což pomáhá jako alternativní metoda při rehabilitaci pacientů s nemocemi dýchacích cest a srdce,“ zdůraznila Alena Knapová. „Zároveň tato chůze

výrazně napomáhá při snižování nadváhy,“ dodala.

Chůze samozřejmě zvyšuje pružnost svalů a při používání hůlek odlehčuje klouby, protože hůlky změkčují nárazy paty na zem.

Ještě než vyjdete do terénu, nechte si poradit při výběru holí. Musí mít správnou výšku. Jinak by se mohly některé partie těla zbytečně přetěžovat. Rozhodně nepodceňujte techniku chůze. Zvládnutí techniky znamená, že nepřetěžujete kolena ani hrud a bedra. A požívejte vždy hole určené na tento druh chůze. Pořídit se dají od 250 korun. Zcela nevhodné jsou klasické turistické hole, které mají jinou konstrukci než hole pro severskou chůzi. René Stejskal

Chcete shodit? Nejezte vepřové, ale ryby

Nejlepší cestou, jak shodit přebytečné kilogramy, je úprava jídelníčku v kombinaci s pohybem. Pak může být efekt

trvalý. U různých diet se totiž většinou po čase dostaví jo-jo efekt a tuky se do těla rychle vracejí.

Podle odborníků je základem vyvarovat se smažených jídel – řízků a hranolek. Nahradí je rýže, brambory, dušené maso anebo maso připravené bez pomoci fritovacího hrnce. Před vepřovým by mělo dostat přednost kuřecí nebo hovězí maso a také

ryby. Klasickou přílohou by u většiny jídel měla nahradit zelenina.

Nutriční poradkyně Karin Kuchařková sestavuje klientům individuální jídelníček. „Z úpravy jídelníčku nemusí mít nikdo strach. Určitě si člověk může na Vánoce dát smaženého kapra. Počítáme také s tím, že se zúčastní například rodinných oslav, kde jej čeká smažený řízek. Tyto pokrmy ale nemohou být stálou součástí jídelníčku,“ upozornila Karin Kuchařková.

Zaměřte se i na pečivo. Obyčejné rohlíky obsahují hodně cukru. Zkuste tmavé žitné nebo sójové pečivo. A namísto běžného chleba vyzkoušejte žitný nebo moskevský chléb.

„Snižování hmotnosti má samozřejmě zdravotní pozitivita. Všem štíhlejším lidem se sníží hladina cukru a cholesterolu v krvi, takže často mohou vysadit léky, které předtím brali,“ dodala Karin Kuchařková. (res)

Zdravé koření od Boskovic v Brně v každé kuchyni...

Představujeme vám Davida Juráka, tak trochu jiného kuchaře a hlavně milovníka dobrého jídla a výrobce českého koření, který vám ukáže jak v kuchyni zacházet s bylinkami a kořením. Dnešní vaření strávíte **S DAVÍDKEM V KUCHYNI!** Rád vařím s bylinkami a říkají o mě, že jsem výborný kuchař. Dlouho jsem hledal koření bez soli a glutamátů, ale moc jsem ho u nás nenašel. Tak jsem si ho začal míchat sám. Výsledkem je mé **DAVÍDKOVO KOŘENÍ**. Je zcela bez soli, žádný glutamát, z částí u nás pěstované, z částí vykupované a zbytek z dovozu. Mému koření se dostalo také několika ocenění. Jako první koření u nás získalo Českou Chut'ovku, Chut' jižní Moravy a letos jsme sním vyhráli i finále Grilmanié. A na to jsem opravdu hrdý. Určitě mě znáte z Brněnských farmářských trhů. Chci vám ukázat, že vařit lze chutně a zdravě i bez soli. Prozradím Vám, jak správně používat bylinky, jaká jsou pravidla pro míchání směsí koření, dozvíte se spoustu zajímavostí o jednotlivých bylinkách a koření. Přeji Vám, aby se bylinkaření ve Vaší kuchyni pro Vás stalo radostí a zábavou.

Mých sedm rad jak používat bylinky a koření v kuchyni:

1. Dobrá znalost jednotlivých druhů koření a bylinek.
2. Pro dosažení skvělé chuti trénujte dobrý čich a vytříbený jazyk.
3. Je důležité, abyste si vypěstovali cit pro optimální množství.
4. Ke každému jídlu přísluší jedno hlavní koření, ostatní druhy jen doplňují a zjemňují.
5. Nebojte se experimentovat.
6. Používejte vždy jen čerstvé nebo dobře usušené bylinky.
7. Pravidlo nejdůležitější – musí vás to bavit

Pokud Vás mé povídání oslovilo, chcete mě koření ochutnat, přivonět a zakoupit najdete nás v Brně na farmářských trzích podle vůně v Medláncích, Bystřici, Na Kotlářské, Židenicích, Slatině, Na Římském náměstí a Lišni (termíny najdete na našich webových stránkách). Navíc během měsíce září otvíráme v centru Brna další z našich značkových prodejen. Najdete tam přes 100 druhů koření, které je stále čerstvé (nemíchám skladem) a vše bez glutamátů a soli, silné vůně a chuti. Jelikož jsem i bylinkář najdete u nás také zde přes 50 léčivých bylinných kúr naší značky Doktor Čaj určené pro všechny lidské neduhy a zdravotní potíže. V republice jsou jen čtyři města kde máme značkovou prodejnu a Brno bude právě jedno z nich. Proto Vás zvu a přijďte ochutnat rozdíl... O velkolepém otevření naší nové prodejny v Brně se více již brzy dozvíte na našem webu.

V dalším pokračování si povíme více o MAJORÁNCE, jejím netradičním použití v kuchyni, v léčitelství a jejím pěstování. Více informací, tipů, triků, receptů a rad najdete také na www.davidkovokoreni.cz a www.doktorcaj.cz

Váš Davidek

Davidkovo koření

TIP na netradiční český řízek s italskou chutí: ŘÍZKY V TATARCE

Potřebujeme:

Kuřecí prsí nebo stehenní řízky, tatarka, vejce, mouka, mléko, strouhanka, sůl, Davidkovu kořenící směs – Italské bylinky, bazalku či oregano, špetku soli.

Postup:

Kuřecí řízky neklepeme, jen lehce nasolíme. Smícháme mléko, vajíčko, mouku, tatarku a kořenící směs či bylinky. Maso vložíme do připravené směsi a necháme uležet v chladu nejlépe do druhého dne. Obalíme ve strouhance a smažíme na kvalitním slunečnicovém oleji či sádle. Podáváme s bramborovou kaší nebo těstovinovým salátem. I český řízek může skvěle chutnat po italsku.

Chystáte se v zimě na hory? Pozor na podvodníky

Léto sice ještě nekončí, ale už nyní je nejvyšší čas myslet na zimní dovolenou na horách. Před koupí zájezdu by si lyžaři měli pečlivě rozmyslet, komu své peníze svěří. Pozornost je třeba věnovat pojištění cestovních kancelář, podmínkám reklamaci a storno poplatkům.

Proč je důležité zjistit, zda je cestovní kancelář pojištěna proti úpadku? Dokdy můžete uplatnit reklamaci? Odpovídá provozovatel za vaše poškozené věci? Odpovědi na tyto a další otázky se dozvíte v následujících řádkách.

Pojištění proti úpadku je povinné

Při nákupu zimní dovolené by měli lidé v první řadě žádat u prodejce zájezdů předložení certifikátu od pojišťovny o pojištění

proti úpadku. Cestovní kanceláře mají povinnost doklad o pojištění předkládat spolu s cestovní smlouvou. Často také mají tento certifikát vystavený na viditelných místech v provozovnách nebo na internetových stránkách.

Cestovní smlouva o zájezdu, jehož součástí je ubytování, musí obsahovat jeho polohu, kategorii, stupeň vybavenosti a další údaje. „Doporučuji klientům, aby při uzavírání cestovní smlouvy trvali na doplnění bodů zájezdu, které považují pro sebe za důležité a za které si případně i připlatili. Mezi ně například patří pokoj s výhledem na horské svahy, úroveň sociálního zařízení, popis stravování nebo to, že součástí ceny zájezdu je vstup do sauny, bazénu a podobně. Pouze při takovéto specifikaci se vyhnou budoucím dohadům, co bylo v ceně zájezdu zahrnuto, a co nikoli,“

vsvětil Pavel Fráňa z advokátní kanceláře Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři.

Reklamaci je třeba uplatnit do tří měsíců

Při nesplnění slíbených služeb, například neodpovídající kvalitě ubytování či služeb, je klient povinen uplatnit reklamaci bez zbytečného odkladu, nejpozději však do tří měsíců od skončení zájezdu, jinak právo na náhradu zaniká.

Cestovní kancelář odpovídá za porušení závazku vyplývajícího z uzavřené cestovní smlouvy bez ohledu na to, zda měla závazky splnit osobně či prostřednictvím jiných dodavatelů. Cestovní smlouvy dále musí obsahovat výši odstupného, které je klient povinen uhradit při odstoupení od smlouvy.

„Výše odstupného a podmínky jsou vždy součástí smluvního ujednání, a proto v určitých případech mohou dosahovat až sta procent. V případě, že se klient nemůže zájezdu zúčastnit, může před jeho zahájením cestovní kancelář písemně oznámit,

že místo něj služby využije někdo jiný. V určitých případech cestovní smlouva obsahuje podmínky a lhůtu, dokdy lze takové oznámení provést,“ řekl Pavel Fráňa.

Cedulka „za odložené věci nerušíme“ nic neřeší

Provozovatel, který poskytuje ubytovací služby, odpovídá za škody na věcech, například za ztrátu lyží, které hosté vnesou do hotelu a uloží je do prostoru k tomu vyhrazenému. „Těto odpovědnosti se provozovatel nezpřístupí ani jednostranným prohlášením, například „Za odložené věci nerušíme“. Právo na náhradu škody je pak nutné uplatnit bez zbytečného odkladu, nejpozději 15 dní po dni, kdy se poškozený o škodě dozvěděl,“ dodal Pavel Fráňa.

Za svěření dětí odpovídá instruktor

Lyžařský instruktor má odpovědnost za svěření dítěte. Těto odpovědnosti se zpronevňuje v případě, že prokáže, že poškození věci nebo zranění dítěte nezavinil. Finanční kompenzace je pak často vyplacena z pojistky lyžařské školy, pro kterou lyžařský instruktor pracuje a která je právě pro tyto případy pojištěna.

„Typickým příkladem, kdy je možné požadovat finanční kompenzaci, je situace, kdy instruktor svěření dítěte neuhlídá a to se na sjezdovce poraní. Naopak instruktor neodpovídá za kvalitu lyžařského vybavení. Pokud tedy dojde k úrazu například kvůli špatnému seřízení lyží, odpovědnost nese rodič,“ doplnil Pavel Fráňa.

Petra Ďurčíková

ESO Nejlepší Thajsko

Největší výběr pobytových a poznávacích zájezdů do jihovýchodní Asie na českém trhu.

CESTUJTE S PROFESIONÁLY!

Sleva až 12 % za včasný nákup
(při rezervaci do 30. 9. v ESO travel Brno)

ESO travel, Josefská 9, BRNO, tel.: 533 400 045, mobil: 777 363 630, email: brno@esotravel.cz

Krátkodobé pojištění ochrání byt při dovolené

S novinkou přišla letos pojišťovna Kooperativa. Klienti si u firmy mohou pojistit domácnost pouze v době dovolené. Krátkodobou pojistku si zájemce musí sjednat s cestovním pojištěním. Pojistná částka je od 200 do 500 tisíc korun. Za deset dnů dovolené pak zájemci zaplatí od 180 korun. Pojištění obsahuje obvyklá rizika,

která mohou nastat v době, kdy je byt opuštěný. Například riziko krádeže, vandalizmu, požáru nebo vytopení sousedy. Lze ho sjednat na přepážkách, po telefonu i on-line. Pojišťovna navíc rozšířila svoje portfolio také o dvojnásobné plnění u úrazového pojištění v případě úrazu při dopravní nehodě. (rš)

OREA Hotel 9 skal v srdci Vysočiny

- prožijte barevný podzim v překrásném prostředí Českomoravské Vysočiny
- přijďte se podívat na nostalgickou Vysočinu v době adventu
- zažijte tradiční Vánoce v zasněžené krajině hlubokých lesů
- vstupte do nového roku 2014 s bohatým občerstvením, příjemnou hudbou a barevným ohňostrojem
- využijte i naší Milovské restaurace k osvětlení během vašich výletů
- v každém období jsme vítáni, těšíme se na vás

aktuální nabídka pobytových balíčků:
www.orea.cz/9skal
tel.: 566 585 541
recepce@9skal.oreahotels.cz

www.orea.cz
infolinka 800 12 00 12

SC 3312847

Podzim v Laa

Podzim ... wellness ... odpočinek ... uvolnění ...
dopřejte si podzimní dovolenou v hotelu a termálních lázních Laa!

3 noci od €348 za osobu včetně polopenze

HIGHLIGHTS:

- celodenní volný vstup do oddělených hotelových lázní
- celodenní volný vstup do velkorysých lázní Therme Laa

Nabídka je platná při příjezdu od 15. 9. do 28. 11. 2013, dle kapacit hotelu. Omezený počet pokojů. Při rezervaci Vás prosíme o uvedení hesla „Brněnský Metropolitan“!

hotel & spa

Volejte nebo pište –
u nás se domluvíte česky!

Therme Laa – Hotel & Spa***
Thermenplatz 3
A-2136 Laa a.d. Thaya
Tel. +43 (0) 2522/84 700 733
hotel.reservierung@therme-laa.at
www.therme-laa.at/cs

Ein Resort der VAMED Vitality World

SC 3316547

NÁRODNÍ DIVADLO BRNO
OPERA V JANÁČKOVĚ DIVADLE

BLUDNÝ HOLANĎAN

RICHARD WAGNER
(1813–1883)

dirigenti: Jakub Klecker a Pavel Šnajdr, režie: Roman Polák

PREMIÉRA 27. 9. 2013 v Janáčkově divadle
REPRÍZY: 29. 9., 19. 10., 29. 10., 19. 11., 6. 12., 12. 4. a 2. 5.

www.ndbrno.cz

Národní divadlo Brno, www.ndbrno.cz, tel.: 542 158 120

JANÁČKOVO DIVADLO

10. 9. 19.00 LABUTÍ JEZERO, balet
13. 9. 19.00 CARMEN, opera
14. 9. 19.00 LUCIDOR A ARABELLA, balet
17. 9. 19.00 LUCIDOR A ARABELLA, balet
20. 9. 19.00 NEBEZPEČNÉ ZNÁMOSTI, balet
21. 9. 19.00 DON GIOVANNI, opera
27. 9. 19.00 BLUDNÝ HOLANĎAN, opera
29. 9. 19.00 BLUDNÝ HOLANĎAN, opera

MAHENOVO DIVADLO

9. 9. 19.00 KRÁLOVA ŘEČ, činohra
10. 9. 19.00 KRÁLOVA ŘEČ, činohra
11. 9. 19.00 SCAPINOVA ŠIBALSTVÍ, činohra
13. 9. 19.00 LIŠKA BYSTROUŠKA, činohra
15. 9. 19.00 JISTÉ, PANE MINISTRE, činohra
Hostující soubor: Divadlo na Vinohradech, Praha
16. 9. 19.00 IDEÁLNÍ MANŽEL, činohra
17. 9. 19.00 ROMEO A JULIE, činohra
18. 9. 10.00 ROMEO A JULIE, činohra
19. 9. 19.00 REVIZOR, činohra

21. 9. 17.00 A pak už tam nezbyl ani jeden aneb DESET MALÝCH ČERNOUŠKŮ, činohra
24. 9. 19.00 MANDRAGORA, činohra
25. 9. 19.00 LAKOMEC, činohra
26. 9. 19.00 JAK JE DŮLEŽITÉ MÍTÍ FILIPA, činohra
27. 9. 17.00 APARTMÁ V HOTELU PLAZA, činohra
28. 9. 19.00 KRÁLOVA ŘEČ, činohra
29. 9. 17.00 CYRANO Z BERGERAKU, činohra
30. 9. 10.00 CYRANO Z BERGERAKU, činohra

**MALÁ SCÉNA
MAHENOVA DIVADLA**

14. 9. 15.00 ČERT A KÁČA, činohra
21. 9. 15.00 ZLATOVĚŠKA, činohra
28. 9. 14.00 ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA, činohra
28. 9. 16.00 ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA, činohra

DIVADLO REDUTA

14. 9. 15.00 POHÁDKA O MALÉM MOZARTOVI A VELKÉM DRAKOVI, činohra

15. 9. 15.00 KVAK A ŽBLUŇK, činohra
15. 9. 20.00 LISTOVÁNÍ: JÁ SE NEBOJÍM, činohra
16. 9. 19.00 INDICKÁ BANKA, činohra
Sébastien Thiéry
Hostující soubor: Divadlo Bez zábradlí, Praha
17. 9. 19.00 EUROPEANA, činohra
18. 9. 19.00 KORESPONDENCE V+W, činohra
19. 9. 19.00 NA ÚTĚKU, činohra
Pierre Palmade a Christophe Duthuron
Hostující soubor: Divadlo Ungelt, Praha
21. 9. 15.00 JAK DOSTAT MAMINKU DO POLEPŠOVNY, činohra
23. 9. 19.00 KALIBUV ZLOČIN, činohra
Karel Václav Rais
Hostující soubor: Slovacké divadlo Uherské Hradiště
24. 9. 19.00 PÁNSKÁ JÍZDA, činohra
26. 9. 19.00 JULES A JIM, činohra
29. 9. 19.00 VALMONT, činohra
30. 9. 19.00 NENÁPADNÝ PŮVAB BURŽOAZIE, činohra

Divadlo Bolka Polívky
Jakubské nám. 5 / Brno

27. 9. 2013 v 19.00

MILOSTNÝ TROJÚHELNÍK

Hrají:
Pavel Liška
Josef Polášek
Martin Zbrožek

Improvizační večer
tří výrazných osobností,
který můžete ovlivnit i vy.

www.divadlobolkaopolivky.cz

Divadlo Bolka Polívky, www.divadlobolkaopolivky.cz, tel.: 542 214 903

Jakubské náměstí 5

18. 9. 19.00 BUTCH CASSIDY A SUNDANCE KID (western z Bohnic) SVĚTOVÁ PREMIÉRA autor a režie: L. Balák a kolektiv hrají: B. Poláková, T. Matonoha, J. Polášek
19. 9. 19.00 BUTCH CASSIDY A SUNDANCE KID (western z Bohnic) autor a režie: L. Balák a kolektiv hrají: B. Poláková, T. Matonoha, J. Polášek
20. 9. 19.00 KLÁRA A BÁRA / Studio DVA autor a režie: P. Hartl hrají: I. Chýlková, E. Holubová, J. Holík / R. Štabrnák, M. Maděrič
23. 9. 19.00 BEZ PŘEDSUDKŮ / Divadlo Kalich autoři: D. Ruiz, F. Bettanini & N. Pistoia, P. Ammendola, režie: R. Štolpa hrají: J. Paulová, P. Zedníček

26. 9. 19.00 DROBEČKY Z PERNÍKU / Divadlo A. Dvořáka Příbram autor: N. Simon, režie: M. Schejbal hrají: S. Stašová, A. Daňková, Č. Geboušský, H. Karochová, E. Čekan, V. Závěský

27. 9. 19.00 MILOSTNÝ TROJÚHELNÍK hrají: P. Liška, J. Polášek, M. Zbrožek
30. 9. 19.00 BIOSTORY / Divadlo MALÉHRÝ námět, scénář: D. Zbytovská hrají: D. Zbytovská, B. Seidlová, N. Zbytovská

Filharmonie Brno Philharmonic

Nejezdíte do světa, svět přijede díky Filharmonii Brno za vámi! Filharmonie Brno připravila do nové sezony několik novinek a v rámci festivalu Moravský podzim (27. 10. – 8. 11.) přiveze do Brna dokonce Londýnský symfonický orchestr a světovou dirigentkou špičku Valerije Gergijeva! Podzim v Brně bude tak díky festivalu nejen Moravský, ale i norský, český, ruský, polský, italský, britský, ale především... fantastický! Těšit se můžete také na zbrusu nové cykly **Jazz & World music** (začíná 17. 9.) a **Czech Ensemble Baroque** (začíná 19. 9.). Nechte se svést krásou hudby a navštivte v 58. sezóně Filharmonii Brno!

17. 9. v 19:30, Besední dům
NIZAR ROHANA TRIO (Palestina / Francie)
Mistr hry na arabskou loutnu se svým nejnovějším souborem.
Nizar Rohana oud, Wassim Halal perkuse, Matyas Szandai kontrabas.
19. 9. v 19:30, Besední dům
COMBATTIMENTO / Claudio Monteverdi
Madrigaly válečné a milostné aj.
Stanislava Mihalcová, Piotr Olech, Markéta Cukrová, Jaroslav Březina, Tomáš Kořínek ad.
Czech Ensemble Baroque Orchestra, dirigent Roman Válek.
1. 10. v 19:30, Besední dům
Večer dechového tria (k 30. výročí souboru)
Jiří Družický – Divertissement in C (realizace E. Drápela) / Wolfgang Amadeus Mozart – Divertimento B dur KV 439b (229b) / Ludwig van Beethoven – Variace na téma „La ci darem la mano“ z Mozartovy opery Don Giovanni / Darius Milhaud – Suite d'après Corrette / Evžen Zámečník – Tři grotesky (1. provedení v Brně) / Francis Poulenc – Sextet pro klavír a dechové nástroje.
Filharmonické dechové trio, spoluúčinkují Dana Drápelová – klavír, Petr Pomkla – flétna, Milan Mrazík – lesní roh.
Z MORAVSKÉHO PODZIMU VYBÍRÁME: 27. 10. v 19:30, Janáčkovovo divadlo
Vítězslava Kaprálová – Vojská sinfonietta op. 11 / Ferenc Liszt – Klavírní koncert č. 2 A dur / Maurice Ravel – Klavírní koncert D dur pro levou ruku / Leoš Janáček – Sinfonietta.
Boris Berezovskij – klavír. Filharmonie Brno, dirigent Aleksandar Marković.
8. 11. v 19:30, Janáčkovovo divadlo
Hector Berlioz – Waverley, předehra op. 1 / Hector Berlioz – Les Nuits d'été op. 7 / Hector Berlioz – Fantastická symfonie op. 14.
Karen Cargill – mezzosoprán. London Symphony Orchestra, dirigent Valerij Gergijev.

Láska prochází ušima

Filharmonie Brno Philharmonic

Moravské zemské muzeum, www.mzm.cz, tel.: 533 435 220

Otevírací doba: út: 9:00–15:00 h, st–pá: 9:00–17:00 h, so, ne: 13:00–18:00 h, svátky (pouze ty, které připadnou na út–ne): 13:00–18:00 h, po: zavřeno.

MUZEJNÍ PODZIM
Program: dopolední program je koncipovaný pro školy, odpolední pro veřejnost
18. 9. – Ukázková hodina pro učitele – v rámci projektu Škola v muzeu
16:00 h výuková hodina pro ZŠ – Velká Morava pro ZŠ, Středověk pro ZŠ
17:00 h výuková hodina pro SŠ – Vrcholný středověk pro SŠ
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
25. 9. – Palác šlechtičen – premiéra výstavy Cyril a Metoděj. Doba, život, dílo.
10:00 h a 17:00 h – komentovaná prohlídka výstavy Cyril a Metoděj. Doba, život, dílo
18:00 h – přednáška Doc. PhDr. Ludka Galušky, CSc. – odborníka na Velkou

Moravu a kurátora výstavy Cyril a Metoděj. Doba, život, dílo.
Koblišná 1, Brno
2. 10. – Dietrichsteinský palác
10:00 h a 17:00 h – komentovaná prohlídka výstavy Normalizaci navzdory/Občanský odpor proti komunistické totalitě
18:00 h – přednáška k výstavě 400 let Bible kralické
Po celý den možnost prohlídky stálých expozic.
Zelný trh 8, Brno
9. 10. – Biskupský dvůr
10:00 h a 17:00 h – komentovaná prohlídka stálé expozice Fauna Moravy + prohlídka Mendeliana
Muzejní 1, Brno
16. 10. – Pavilon Anthrops
10:00 h a 17:00 h – komentovaná prohlídka výstavy Dobrodružná Afrika očima cestovatelů
18:00 h – Africká kulturní mozaika – přednáška Mgr. Jany Jirouškové, CSc.,

kurátorka afrických sbírek v Národním muzeu – Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických sbírek.
Po celý den možnost prohlídky stálých expozic.
Pisárská 5, Brno
23. 10. – Památník Leoše Janáčka
10:00 h a 17:00 h – komentovaná prohlídka stálé expozice Život a dílo Leoše Janáčka
18:00 h – přednáška PhDr. Jiřího Zahradky, Ph.D., k výstavě Čestmír Kafka: Hmoty (poslední cyklus)
Smetanova 14, Brno
DIETRICHSTEINSKÝ PALÁC
Zelný trh 8, Brno, tel.: 533 435 280
Stálé expozice:
Zaniklý život na Moravě. Pravěk Moravy, Velká Morava, Morava ve středověku, Svět nerostů, Památník prof. Karla Absolona

Výstavy:
Bystřec/Založení, život a zánik středověké vsi. 24. 4. – 31. 12.
Normalizaci navzdory/Občanský odpor proti komunistické totalitě. 5. 6. – 10. 11.
400 let Bible kralické 28. 9. – 10. 10.
Praha-Prag 20. 9. – 30. 10.
Kamenná duha 14. 2. 2012 – 2014, vstup volný
BISKUPSKÝ DVŮR
Muzejní ulice 1, Brno, (vstup ze Zelného trhu a Kapucinského nám.), tel.: 533 435 282. Vstupenky do Biskupského dvora jsou v prodeji v Dietrichsteinském paláci.
Stálé expozice:
Fauna Moravy, Akvárium sladkovodních ryb
Po dobu přípravy projektu Mendeliumum – Atraktivní svět genetiky, je stálá expozice Dějiny peněz na Moravě dočasně uzavřena.

Modely hub J. Ruliška – **HOUBAŘSKÁ PORADNA**
Otevírací doba: po: 9:00–12:00 a 13:00–18:00 h, út: 9:00–12:00 a 13:00–16:00 h
Výstavy:
Botanika známá neznámá 17. 4. – 22. 9.
MENDELIANUM
Muzejní 1, Brno, (vstup ze Zelného trhu a Kapucinského nám.), tel.: 549 211 703, www.mendelianum.cz, www.mzm.cz.
PALÁC ŠLECHTIČEN
Koblišná 1, Brno, tel.: 542 422 361
Výstava:
Cyril a Metoděj. Doba, život, dílo. 28. 3. – 22. 9.
PAVILON ANTHROPOS
Pisárská 5, Brno, tel.: 515 919 760
Otevírací doba: út–pá: 9:00–18:00 h, so, ne:

10:00–18:00 h, svátky (pouze ty, které připadnou na út–ne) 10:00–18:00 h, po: zavřeno.
Stálé expozice:
Morava lovců a sběračů, Nejstarší umění Evropy, Paleolitické technologie, Genetika ve vývoji člověka, Příběh lidského rodu, Primáti naše rodina
Nová stálá expozice
Zdeněk Burian: Viděl světy dávno minulé...
Výstava:
Dobrodružná Afrika očima cestovatelů 22. 5. 2013 – 28. 2. 2014
PAMÁTNÍK LEOŠE JANÁČKA
Smetanova 14, Brno, tel.: 515 919 808
Stálá expozice:
Janáčkův domek s původní dispozicí vnitřního prostoru a kompletně dochovaná Janáčkovy pracovna.
Výstava:
Čestmír Kafka 27. 9. – 10. 11.

400 let Bible kralické

mimořádné vystavení originálu Bible kralické z roku 1613, Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno, 28. září – 13. října 2013, po – pá 9 – 18, so – ne 13 – 18
www.mzm.cz

MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

Výstava Krása motocyklů spojí svět motorů a známek

Kdo někdy nezatožil, aby se alespoň na chvíli vrátily doby, kdy svět býval o kus větší a úspěchany moderní věk dosud jen nesměle vykukoval za horizontem.

Tehdy první odvážlivci, plni rytířské odvahy a pýchy, nasedali na rachotící stro-

je, seznamující svět s vůní páleného benzínu.

► Motocykl Čechie v kovové a vpravo v papírové podobě. Foto: archiv pořadatele

Československo dlouhá desetiletí třímalo žezlo světové motocyklové velmoci a stejným vřehlasem vždy slyňala i česká značková tvorba. Není divu, že si získala početnou obec stoupců. Motivů zachycených na známkách bylo nespočetně, o to více překvapí, že je na nich jen málo kreseb jednotlivých vozidel vyrobených domácími továrnami a dílnami. Nežádá tedy najdeme zpodobnění legendárních českých motorek na známkách z exotických krajín.

Těž cizokrajné poštovní známky proto upoutají pohled na netradiční výstavě motocyklových veteránů a zmíněných oblíbených poštovních cenin, nazvané Krása motocyklů. Nabídne srovnání originálů s jejich notně zmenšenou výtvarnou podobou a zajisté dokáže zaujmout všechny, jež okouzila krása dávné techniky i um tvůrců výtvarných miniatur.

Komorní výstavu pořádá na řeckovické radnici na Palackého náměstí Klub filatelistů Alfonse Muchy. Otevře ji 13. září v 17 hodin vernisáž. Zejména

sběratelé uvítají možnost získat příležitostně razítko, neboť Česká pošta zde nabídne služby své mimořádné přepážky s vybraným filatelistickým zbožím. Razítko pak bude k dispozici až do konce výstavy na poště č. 21 v Kolaříkově ulici.

Dveře výstavních místností zůstanou otevřeny do 22. září, návštěvníci sem mohou vstoupit ve všední dny od 14 do 18 hodin, o víkendech od 9 do 12 a od 14 do 18 hodin.

Ladislav Filipi

MČ Brno-Řečkovice a Mokrý Hora

Původní verzi článku čtěte na webu metropolitan.brno.cz.

DIVADELNÍ PREMIÉRY – ZÁŘÍ

Miloš Macourek, Adolf Born: Mach a Šebestová
Premiéra 27. 9. 2013 v 18.00 hod., Divadlo Radost

V jevištní úpravě známé knižky příběhů Macha a Šebestové, žáků 3.B, nebudou chybět ani spolužáci Kropáček, Pažout a Horáček, paní Kadrožková, pes Jonatán, paní učitelka a mnozí další. A diváci samozřejmě uvidí, jak to bylo s kouzelným utrženým sluchátkem, boj s Kropáčkovou angínou i příhody na dobrodružném výletě.

Tom Hadley, Robert Cary, Robbie Roth: Flashdance

Premiéra 27. 9. 2013 v 19.00 hod., Městské divadlo Brno – hudební scéna

Romantický příběh o osmnáctileté dívce Alex Owensově, která přes den pracuje jako svářečka a v noci se věnuje tomu, co jí opravdu naplňuje, tedy tanci, a touží se dostat na taneční konzervatoř. Příběh lásky, touhy a splněných snů napsaný podle filmového scénáře, se známými melodiemi a plný energických choreografií nabídne Městské divadlo Brno českému divákovi v evropské premiéře v překladu Jiřího Joska.

Richard Wagner: Bludný Holanďan

Premiéra 27. 9. 2013 v 19.00 hod., Národní divadlo Brno – Janáčkovo divadlo

K napsání opery o prokleté lodi inspirovala Wagnera kniha Heinricha Herina Z paměti svobodného pána Schnabelewopského, v níž je vzpomenuť i ona námořnická pověst o bludném Holanďanovi a také osobní zkušenost z plavby na škuneru Thetis, během které se loď dostala do středu několikadenní bouře. Traduje se, že děsivý zážitek inspiroval Wagnera k předehře opery. V Bludném Holanďanovi skladatel definitivně vykročil na cestu prokomponování hudebního dramatu, tolik typického pro jeho další tvorbu. (java)

O čem vyprávěl slavný drak

K rodinnému stříbru každého pořádného města patří pověsti. Ty brněnské si našly už hodně zpracovatelů.

Za první republiky to byl Leopold Masur (v němčině), těsně po válce Bohumír J. Popelář, v 80. a 90. letech hlavně Marta Šrámková s Oldřichem Sirovátkou a Marta Macků. A po roce 2000 se s knihami pověstí roztrhl pytel – vydali je Michela Radvanová, Aleš Marek (i v hantecu), Roman Juránek (o strašidlech) a na stránkách Brněnského Metropolitánu vycházel v letech 2008–2013 cyklus pověstí Antonína Daňka a jeho syna Vratislava.

Už v roce 1994 se objevila kniha Vyprávění Brněnského draka od Jaroslava

Štěpaníka. Nyní tomuto zkušenému autorovi monumentálního díla o brněnských unikátech a prvenstvích Neobyčejné Brno (v nakladatelství Littera vydal Karel Kovařík, 2011) vyšlo ve stejném nakladatelství dračí vyprávění podruhé, a to v rozšířené podobě: přibylo 15 kapitol i nové kongeniální ilustrace Václava Houfa.

Čtenáři si tak mohou vychutnat půstovku pověstí a vyprávění o Brně a okolí v průběhu několika staletí, jak je ze svého

nadhledu v průjezdu Staré radnice viděl slavný brněnský plaz a „pro pobavení i poučení současníků věrně zaznamenal“ autor knihy.

Oba vypravěči věru nešetří humorem a originalitou a dokážou mnohé záležitosti včetně nedávných vidět v nečekaných souvislostech. Věděli jste například, že díky dobyvatelům z různých koutů světa, kteří přispěli do naší krevní směsice, jsme „nejryzejšími Evropany v celém schengenském prostoru“? (mž)

Poprvé do školy? Honem do knihovny

Začátek školní docházky se pro každé dítě pojí s nezapomenutelnými zážitky. Podobně nezapomenutelné mohou být ale i okamžiky, kdy se malý školák stává čtenářem knihovny neboli pomyslným „rytířem knih“.

Se začátkem nového školního roku se v Knihovně Jiřího Mahena v Brně rozběhl již 11. ročník projektu Poprvé do školy – Poprvé do knihovny, který je zaměřen především na podporu čtenářství u dětí prvních tříd.

Snahou je ukázat, že knihovna může být dobrým přítelem na cestě ke čtenářství, která s nástupem do školy začíná. Formou zábavných pořadů, divadelních

vystoupení, výtvarných dílen, soutěží a dalších aktivit chce knihovna vytvořit pevnou vazbu začínajících čtenářů ke knihám a čtení.

A co pro ně připravila v letošním roce? Registrace zdarma čeká všechny prvňáčky od 1. září do 31. října. Od 9. září do 16. října potrvá výtvarná soutěž Kouzelná píšťalka, pořádaná u příležitosti 90. výročí narození ilustrátorky Heleny Zmatlíkové. Soutěž je určena pro čtenáře od 6 do 10 let, jejich rodiče i školní kolektivy a její pravidla lze nalézt ve všech pobočkách knihovny. A 2. a 3. října se uskuteční slavnostní pasování prvňáčků na rytíře knih a čte-

náře knihovny, a to v centru na Kobližné, v Jundrově, Maloměřicích, Bohunicích, Tuřanech a na dalších pobočkách. Program najdete na webu www.kjm.cz.

Projekt se koná pod záštitou primátora města Brna Romana Onderky. Je složen ze dvou částí: zmíněné podzimní a jarní. Jarní část, Klíčování, je určena celým třídám prvňáčků, které přichází do knihovny v rámci školní výuky, aby ukázaly, jak zvládly svůj první školní rok. Zábavnou formou prokazuje, že znají písmenka a rozumí jejich významu. Na závěr programu získá každý prvňáček svůj vlastní klíč od království knížek. (had)

Voliéra No. 1: Oděvy pestré jako peří ptáků

Devatenáctkrát jiný pohled na oděvní siluetu v současné české módě nabízí nová výstava Moravské galerie Voliéra No. 1, jež začíná v Uměleckoprůmyslovém muzeu 27. září.

► Foto: Moravská galerie v Brně

Necelá dvacítká jmen – začínajících módních designérů i renomovaných autorů – se inspirovala ptací voliérou s pestrobarevným ptactvem a každý z tvůrců se po svém vyjadřuje k podobě a tvarům dnešních oděvů.

„K vidění budou dámské či unisexové modely, mnohdy inspirované dřívějšími styly, například 20. či 50. léty,“ přiblížila autorka výstavy Olo Křížová. „První část expozice bude jakýmsi průřezem tvorbou oděvních designérů, přehledkou jejich reálného tvoření, která nebyla navržena přímo pro tuto výstavu. Naopak v prostoru Camera představíme výsledky tvůrčího workshopu Silueta versus dekor, kde designéři připravovali modely už pro Voliéru. Pracovali s nejrůznějšími materiály – od vlny, hedvábí, bavlny přes moderní hi-tech materiály po technický textil,“ vysvětlila Křížová.

Voliéra No. 1 ukáže práce například Hany Frišonové, Martina Havla, Zdenky Imrezeové, Pavla Ivančice, Jindry Jansové a mnoha dalších výtvarníků. Po „čísle 1“ by měly pravidelně přicházet

další Voliéry: „Chceme ve dvouletých intervalech prezentovat současný design na poli muzea umění, zkrátka přivést do galerie živé a současné umění a design,“ řekla mluvčí Moravské galerie v Brně Martina Vašková. „I v budoucnu se bude vždy jednat o užité umění, to znamená nábytek, oblečení, obuv, porcelán a podobně.“

Kateřina Šeřčíková

Důležité

Výstava Voliéra No. 1 – Oděvní silueta v současné české módní tvorbě 27. září 2013 – 18. května 2014 (část výstavy představující výsledky tvůrčího workshopu bude ukončena 19. ledna derníerou s módní přehlídkou)
Uměleckoprůmyslové muzeum, Husova 14
Otevřeno st, pá, so, ne 10–18 hodin, čt 10–19 hodin (úť pouze pro objednané skupiny), vstupné 80/40 Kč, rodinné vstupné 170 Kč www.moravska-galerie.cz

STŘÍPKY

► **Kniha o tunelu.** Téměř přesně před rokem (koncem srpna 2012) byla zprovozněna další část velkého městského okruhu včetně Královopolského tunelu. Zájemcům o unikátní dopravní stavbu je určena kniha Královopolský tunel Brno, vydaná nakladatelstvím Doplněk. Jednotlivé kapitoly se věnují procesu ražby tubusů, instalace ostění či výstavbě a výbavě technologického centra. Nechybí detailní popis geologických a geotechnických poměrů a architektonického řešení stavby a pro zajímavost medailon svaté Barbory, patronky havířů i tunelářů, jejíž soška je osazena na středovém pilíři žabovřeského portálu. Texty doplňuje mnoho fotografií, schémat a grafů.

► **Týden kávy.** Třetí ročník kávou provoněného festivalu se koná od 1. do 7. října u příležitosti Mezinárodního dne kávy (připadá na 1. října). Brno se svou vysokou koncentrací kaváren chce tento den oslavit a představit lidem příběh nápoje z plodů kávovníku. Festival bude mít tradičně dvojitý program – odborný a kulturní v režii zúčastněných kaváren – v plánu je např. trh kávy, den domácí přípravy kávy nebo soutěž. Více informací najdete na webu www.tydenkavy.cz.

► **Nejstarší fotografie Brna.** V červenci se v Moravském zemském muzeu konal křest knihy historických snímků s názvem Nejstarší fotografie – Brno, druhého dílu ze série Město – lidé – události. Knihu vydalo nakladatelství Josef Filip. Čtenáři zde najdou snímky důležitých ulic a náměstí ve středu města, včetně záběrů již neexistujících zajímavých budov. Výběr je doplněn úplným panoramatem sestaveným z 13 na sebe navazujících fotografií pořízených kolem roku 1867 z věže kostela sv. Jakuba.

► **Výstavy kaktusů a sukulentů.** Výstava Pohádkové krajinky ze sukulentních rostlin se koná od 27. září do 6. října denně od 10 do 18 hodin v Zahradním centru Čtyřlístek na Bystrcké (vedle OBI). K vidění bude kolem dvou set exponátů tvořených společenstvími sukulentních rostlin v miskách z přírodního kamene nebo v keramických objektech všemožných tvarů. Ozdobou podzimní výstavy budou květy živých kamenů mnoha druhů, tygřích tlamiček a dalších kosmatcovitých sukulentů z Jižní Afriky. Za kaktusy a jinými sukulenty bude možné se vypravit i do botanické zahrady na Kotlářské od 6. do 13. září. Výstava je prodejní a lze při ní zhlédnout všechny skleníky i venkovní zahradu.

► **César se vrací.** Na knížku humorných příhod, které zažil nevidomý spisovatel Jiří Maršálek se svým vodícím psem Césarem, navazuje další díl. Jeho křest je připraven na 24. září v 16 hodin v Knihovně Jiřího Mahena v Kobližné. Jde už o sedmou knihu tohoto autora.

► **Barvy podzimu.** Botanická zahrada a arboretum Mendelovy univerzity v Brně pořádá od 27. do 30. září tradiční výstavu Barvy podzimu. Ve výstavní hale správní budovy návštěvníci zhlédnou expozici s podzimní tematikou, velká část areálu zahrady poslouží k procházce a obdivu počátku zbarvování stromů a keřů i kvetoucích travin. 28. září od 13 do 16 hodin výstavu doplní setkání milovníků afrických fialek neboli saintpaulii spojené s výstavou výpěstků včetně poradenství ohledně pěstování rostlin, jejich chorob a škůdců.

Veteránský mistr Evropy trénuje ve sklepech

Z červnového mistrovství Evropy v silovém trojboji přivezl osmapadesátiletý Karel Schoř na jih Moravy dvě první a jedno čtvrté místo. A zároveň vytvořil světový rekord v mrtvém tahu, když zvedl 252,5 kilogramu.

Pohořelický rodák závodí na vrcholné úrovni v 58 letech, tedy ve věku, kdy už většina lidí sportuje leda u televizoru. Navíc má pro silový trojboj (dřep s činkou, zdvih činky vleže na lavičce – benčpres a zvedání zátky do výše pasu – mrtvý tah) zásadní handicap. Od narození má kratší a v kotníku nepohyblivou pravou nohu. Navíc ji má výrazně slabší a se zdeformovaným chodidlem. Na rozdíl od svých soupeřů se tedy musí daleko víc soustředit na to, aby vůbec udržel rovnováhu... Přesto závodí mezi zdravými. A vítězí. Přitom trénuje v Pohořelicích ve sklepech u kamaráda Tondy Pavelky.

Loni uspěl na mistrovství světa v Berlíně, když mezi veterány obsadil v mrtvém tahu třetí místo. Letos jednoznačně dominoval své kategorii na mistrovství Evropy v červnu v Praze. Vyhral dřep s činkou a mrtvý tah (výkony 200 kg respektive 252,5 kg, což byl zároveň světový rekord) a za 145 kilogramů bral ještě čtvrté místo v benčpresu.

Vyhral jste dvě ze tří soutěží na mistrovství Evropy, jaké máte ještě pro letošek sportovní plány? Na podzim bude mistrovství světa...

To bude. Koná se na konci října v Praze, takže je to finančně podstatně méně náročné než loňský Berlín. Tím pádem se určitě zúčastním. Bude zde klasický silový trojboj, kdy se všechny tři disciplíny počítají dohromady a ještě samostatná soutěž v benčpresu. Chtěl bych se zúčastnit obou.

Loni jste na „světě“ získal jedno třetí místo, na „Evropě“ to letos byla dvě první místa. Jak vidíte své šance pro podzimní MS?

Půjdu do kategorie do 90 kilo ve věkovém rozpětí 55–60 let, což mi vyhovuje víc, než do 95 kilo ve věku 50–60 let jak tomu bylo na Evropě. Když se mi nepokazí zdraví, tak bych měl přivést medaili. A rád bych zkusil posunout světový rekord v mrtvém tahu.

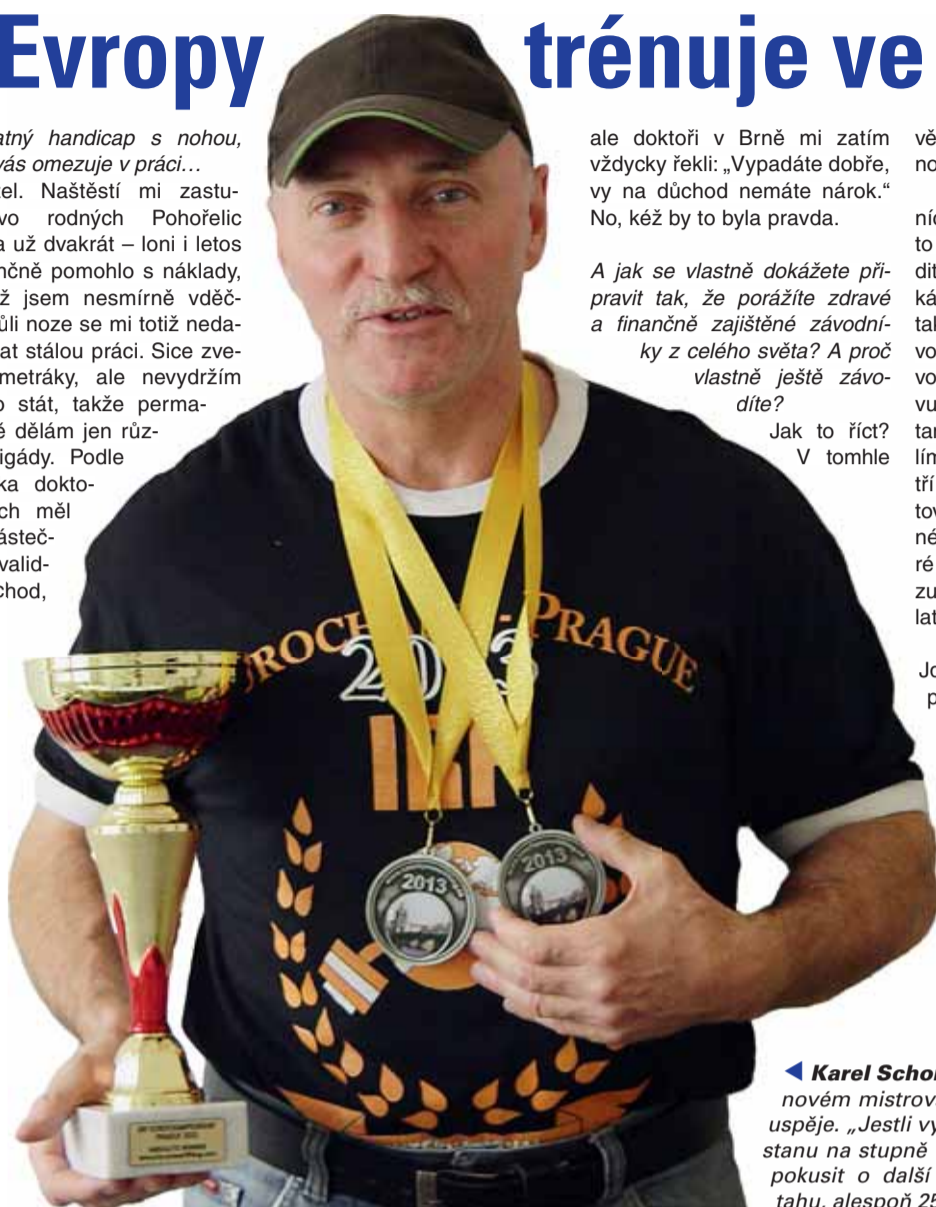
Vy závodíte ve verzi silového trojboje, která se označuje jako RAW. Co to znamená?

V RAW nesmíte mít na sobě stahovací dres ani žádné bandáže na kloubech. Bandáže vám totiž pomohou k nějakému kilu navíc a takový třívrstvý stahovací dres může vašemu výkonu přidat až 60 kilo.

Příprava vrcholového sportovce vyžaduje peníze. Ale vy máte

podstatný handicap s nohou, který vás omezuje v práci...

Bohužel. Naštěstí mi zastupitelstvo rodných Pohořelic u Brna už dvakrát – loni i letos – finančně pomohlo s náklady, za což jsem nesmírně vděčný. Kvůli noze se mi totiž nedáří získat stálou práci. Sice zvedám metrky, ale nevydržím dlouho stát, takže permanentně dělám jen různé brigády. Podle několika doktorů bych měl mít částečný invalidní důchod,

ale doktoři v Brně mi zatím vždycky řekli: „Vypadáte dobře, vy na důchod nemáte nárok.“ No, kéž by to byla pravda.

A jak se vlastně dokážete připravit tak, že porážíte zdravé a finančně zajištěné závodníky z celého světa? A proč vlastně ještě závodíte?

Jak to říct?

V tomhle

věku už žádný sport nejde snadno, to máme všichni stejné.

Jenže já – na rozdíl od ostatních – cvičit musím. Když se na to vykašlu, budu do roka chodit o holích. Ale když už makám, a ještě mě to navíc baví, tak proč bych nekusil jít na závody. Víím, že nemám na výživové doplňky a speciální stravu, tak si alespoň koupím vitamín C. A o to víc si promyslím, jak bude vypadat každý ze tří tréninků v týdnu. Podle sportovních doktorů prý není možné, abych dělal ty výkony, které dělám. Tak musím vzít rozum do hrsti, to se nedá nic dělat (smích).

Víte, o medaile moc nejde. Jde mi o to, abych věděl, že se pořád ještě vyrovnám ostatním.

Takže do kdy ještě chcete závodit?

Dokud to půjde. Kromě zdraví mě může zastavit ještě srážka s tramvají nebo s blbcem. Ale těm se snažím vyhýbat.

Přemysl Souček

◀ Karel Schoř z Pohořelic doufá, že na říjnovém mistrovství světa v silovém trojboji uspěje. „Jestli vydrží zdraví, věřím, že se dostanu na stupně vítězů. A chtěl bych se také pokusit o další světový rekord v mrtvém tahu, alespoň 255 kilo,“ přibližuje své plány.

TICKET ART PRODUCTION

originální - jedinečný - nezaměnitelný

ČÍNSKÝ NÁRODNÍ CIRKUS

SHANGHAI NIGHTS

čínský zázrak mezi včerejškem a dneškem

20.3. BRNO, HALA VODOVA

WWW.CINSKY-NARODNI-CIRKUS.CZ předprodej: TICKET ART

Pod záštitou hejtmána Jihomoravského kraje JUDr. Michala Hejtmáka, přemýšlel statutárního města Brna Bc. Romana Ondříčky, MBA a předsedy Českého olympijského výboru Ing. Jiřího Kejvala. Tato akce finančně podporuje statutární město Brno Jihomoravský kraj | SK TART Moravská Slavia Brno | ČSMAG

GRAND PRIX

v moderní gymnastice

BRNO 2013

tart cup

4. - 6. října 2013
Městská hala Vodova Brno
www.brnograndprix.cz

Logo sponzorů: Jihomoravský kraj, Moravská Slavia Brno, Tart, UNB, Pils One, Spolupráce, BEC, A+PLUS, Liberta Ferragamo, Atlantika, adidas, METROPOLITAN, SK TART, ČSMAG, SKODA OCTAVIA.

Bikeři budou opět dobývat Špilberk

Na závěr bikové sezóny budou závodit nejlepší cyklisté na horských kolech již tradičně v jihomoravské metropoli. Atraktivní závod v centru města, náročná trať se strmým stoupáním na hrad Špilberk a s krkolomnými sjezdy slibuje opět nevedsní zážitky.

Letošní jubilejní 5. ročník Pell's MTB kriterium se jede 22. září na trati v centru Brna. Náročnost a rozmanitost trasy je zachována, stejně jako start a cíl na Dominikánském náměstí. Závodníci čeká okruh s převýšením 90–100 metrů v oblasti okolo hradu Špilberku, přičemž cyklističtí fanoušci se mohou těšit opět na to nejlepší, co český bikový peloton nabízí. „Na startu letos uvidíme Cinka, Boudného, Spěšného a další závodníky zvučných jmen,“ upřesnil ředitel závodu Lubomír Vidlák.

Start hlavního závodu na čas jedna hodina + jedno kolo je plánován ve 14.30 hodin, předtím se pojedou kvalifikace a také závody dětí. Konečnou podobu

trati a další informace najdete na webových stránkách www.mtbkriterium.cz.

Bohatý doprovodný program nabídne také letos nejen sport, ale i poučení

a zábavu. Přípraveny budou atrakce pro děti, na Husově ulici bude přistavena pivní tramvaj a svou osvětovou činnost zde představí i nezisková organizace Na-

dační fond Martina Foukala. Jeho cílem je zlepšení preventivní zdravotní péče u sportovců, a to zejména u mládeže. Prostřednictvím kampaní chce oslovovat hlavně rodiče a trenéry dětí. „Srdce bije všem. Někomu možná na poplach,“ je hlavní idea, která doprovází veškerou činnost nadačního fondu. Zásadním posláním je upozornění na nutnost pravidelných sportovních prohlídek u všech aktivních dětí a dospívajících.

Soňa Haluzová

▶ V závodu Pell's MTB kriterium budou opět startovat muži i ženy v několika kategoriích a také děti. Foto: MMB

Víte, že...

Martin Foukal se narodil v roce 1991. Student vysoké školy a nadějný fotbalista týmu FC Zbrojovka Brno zemřel náhle na srdeční selhání v dubnu 2012. Nadační fond Martina Foukala založili jeho rodiče, manželé Foukalovi. Cílem fondu je poukázat na důležitost pravidelných preventivních zdravotních prohlídek mladých sportovců. Více na www.fondmartinafoukala.cz.

Na automotodromu zazáří česká okruhová elita

Jen co utichlo burácení rychlých kol při Velké ceně silničních motocyklů, chys-

tá se na Masarykově okruhu od 13. do 16. září další divácky atraktivní akce.

Masaryk Racing Days je zábavný víkend pro rodiny spojený se závody mezinárodního mistrovství České republiky automobilů.

Návštěvníci se mohou těšit na závažný boj okruhové elity o tituly českých mistrů. Kromě závodů je čeká doprovodný program, například přehlídka historických formulí a jejich předváděcí jízda, závody motokár pro veřejnost, škola smyku, dráha pro RC modely s instruktorem a řada dalších atrakcí. Po pilotním ročníku v roce 2012 Masaryk Racing Days trvale nahrazují v kalendáři Automotodromu Brno Podzimní cenu.

Na dráze se divákům představí kompletní česká okruhová elita ve vozech jako Ferrari 430 GT3, Lamborghini Gallardo nebo Mercedes SLS. V šampionátu divize 4 bojují nejlepší automobiloví jezdci z celé střední Evropy, v divizi 3 se pak představí elita ve formulových vozech.

Vstup na tribuny T3 a T5 je při Masaryk Racing Days zdarma, vstupenky do paddocku a na tribunu C stojí 150 korun.

(had)

Víte, že...

Největší akcí na Masarykově okruhu bývá srpnová Grand Prix ČR silničních motocyklů, kterou letos navštívilo přes 222 tisíc lidí. Ti sledovali suverénní vítězství Španěla Marca Marqueze v závodu MotoGP i triumf českého jezdce Karla Haničky v šampionátu Red Bull Rookies Cup. A jak se vedlo dalším Čechům na startu mistrovství? Karel Abraham bojující se zraněným ramenem dokončil závod MotoGP na 19. místě, Jakub Kornfeil v Moto3 vybojoval osmou pozici. Do cíle nedojel Lukáš Pešek, který odstoupil po pádu ve druhém kole závodu MotoGP.

▶ Loni při Velké ceně dojel devátý, letos devatenáctý. Český motocyklista Karel Abraham bojuje se zdravotními problémy. Foto: www.karelabraham.com

Olympionička zavzpomíná na zlato pro Elišku

V ten rok získal obdivuhodný československý běžec Emil Zátopek své první olympijské zlato. Londýnské hry v roce 1948 však byly významné i pro brněnský sport. Na „bedně“ tehdy stála i sportovní gymnastka Věra Růžičková ze Sokola Brno I. Za kanál La Manche tehdy odjízďela jako nejmladší členka a náhradnice reprezentačního družstva gymnastek a vracela se zpět se zlatou medailí, na jejímž zisku se aktivně podílela.

Radost ze zlata však závodnicím kačila tragická událost – Eliška Misáková, jedna z členek družstva, v Londýně podlehla dětské obrně. Jak ve své knize Neobyčejné Brno uvádí Jaroslav Štěpánek, „asi málokdo v historii sportu přijímal nejcennější kov s tak rozporuplnými pocity a smutkem mísícím se s přirozenou radostí z vítězství“. Věra Růžičková se mezi zkušenými gymnastkami neztratila, v neoficiální klasifikaci jednotlivkyň získala šesté místo z 90 závodnic.

Na olympiádu s příchutí smutku zavzpomíná gymnastka, pozdější trenérka a sportovní funkcionářka při besedě 12. září od 18 hodin v klubu Šelepova No. 1. Součástí večera bude i promítání filmu Zlato pro Elišku za účasti režiséra Miroslava Kačora. Zároveň tu Věra Růžičková oslaví 85. narozeniny, k nimž jí zazpívá Jožka Černý. Vstup je zdarma, kapacita sálu je však omezená.

Ještě předtím bude v parku před klubem od 16 hodin probíhat ve spolupráci se Sokolem Brno I sportovní odpoledne Cvičíme s Věrou. Krom dalších olympioniků a sportovců je pozvána také Věra Čáslavská.

(zug)

▶ Věře Růžičkové byla za celoživotní přínos nejen brněnskému sportu udělena Cena města Brna pro rok 2007. Foto: Z. Kolařík

Hledáme pánečka!

Útulek pro opuštěná zvířata, Palcary 1186/50, tel.: 541 420 111 (informace, spojovatel), 541 420 120 (ambulance, příjem a výdej zvířat), internet: www.mpb.cz/utulek-pro-zvirata. Otevírací doba: po–ne 10–17 hodin (kromě út: sanitární den)

Kačenka

Asi desetiletá anglická kokršpanělka. Je velice přítulná. Nevadí jí přítomnost jiných psích kamarádů a bude věrnou společníčkou. Je vhodná do domku se zahradou nebo dvorkem.

Dášenska

Asi devítiletá kříženka. Je čistotná, hodná, mazlivá, vhodná do bytu i do domku. Je vděčná za každé pohlázení a lidskou přítomnost.

Starunka

Jedenáctiletá kočka. Je plašší, ale pokud si na člověka zvykne, bude z ní kočičí miláček. Ve svém pokročilejším věku má méně zubů, zasloužila by si tedy větší péči a teplý pelíšek v bytě.

Minka

Černobílá kočka má asi osm roků. Ráda se mazlí. Je hodná, hravá, aktivní, vhodná do bytu nebo domku. Po úrazu má porušenou čelist a méně zubů, ale tento handicap pro ni není překážkou.

DĚTI V AKCI

Lamacentrum Hády

Kopec Hády na severovýchodním okraji Brna byl vždy v očích vědců opravdu unikátní botanickou a zoologickou lokalitou. Neporušená příroda však donedávna musela soutěžit s rozrůstajícím se vápencovým lomem, který všechno živé ničil.

Nakonec se však těžbařská společnost vlastníci tuto lokalitu rozhodla k přírodě zachovat opravdu zodpovědně a prodala nebo pronajala celé území ochráncům přírody. V průběhu posledních 13 let se tu povedlo vyhlásit několik chráněných území, podpořit přírodu navracující se do lomu a hlavně zachovat toto území jako přírodní součást Moravského krasu.

Nechtěli jsme tu ale ukazovat jen krásnou a nedotčenou „přírodní konzervu“. Proto v roce 2011 ožil hádecký lom stádečkem lam alpach pocházejících až z jihoamerického Chile. A tak vzniklo Lamacentrum Hády.

Proč právě lamy? Jsou to krásná, elegantní a vpravdě vznešená zvířata, na jednu stranu ostražitá a nedůvěřivá, na stranu druhou inteligentní a zvědavá. Nevadí jim burácení motorové pily v těsné blízkosti, rády třeba pozorují veterinární ošetření (samozřejmě u jiných zvířat) či umí chodit s člověkem na vodítku.

Pokud se jich ale chcete dotknout, musíte si nejprve získat jejich důvěru. Je to zkouška vaší trpělivosti. Snadno byste totiž v lamách odhalili povahu téměř kočky. Pokud se vám to však podaří, budete odměněni jemným dotekem vlny, která patří k nejkvalitnějším přírodním vláknům v celé živočišné říši.

K čemu na Hádech zvířata jsou? Bezprostřední setkání s lamou je zvlášť pro malé děti silným zážitkem. Naše zvířata jsou klidná a mímá, takže si můžeme dovolit ponechat i dětem volný přístup do ohrady.

Ročně pořádáme asi stovku zážitkových programů pro děti z mateřských a základních škol, příměstských táborů a kroužků. V mezičase lamy a ovečky pomáhají udržovat lom Džungli, který se dříve pomalu stával opravdovou neproniknutelnou džunglí. Příroda na Hádech s těmito zvířaty je zkrátka pestřejší a zajímavější.

Dostanete se k nám po kratší vycházce z Maloměřic nebo Lišně. Před cestou se určitě podívejte na webové stránky www.lamacentrum.cz, kde se dozvíte o zvířatech, o Hádech a o naší organizaci mnohem

více. Máme otevřeno každé úterý odpoledne a o víkendech.

Na 21. září od 10 do 17 hodin pak plánujeme rozloučení s létem. Uvidíte ukázky ručního spřádání vlny a děti si budou moci nechat namalovat obrázek na obličej. Oslavíme také lamí narozeniny, protože Čert bude mít osm, Richard dva a Sazi jeden rok.

Lubomír Tichý
ZO ČSOP Pozemkový spolek Hády

Soutěž

Kdo si zapamatuje a pak zpaměti vyjmenuje jména všech sedmi lam alpach, které v Lamacentru Hády žijí, dostane při vstupu do centra malý dárek.

PIJTE S MÍROU .CZ

Starobrněnská pivnice v novém

Na konci srpna letošního roku se milovníci starobrněnského piva dočkali znovuotevření pivnice na Mendlově náměstí. Její rekonstrukce, nejrozsáhlejší od roku 2004, trvala déle než měsíc. Výsledek stojí za návštěvou! Anebo ještě lépe hned za několik.

Pivnice v budově bývalé sladovny pivovaru se podle návrhu architekta Igora Valachoviče a jeho týmu díky nové antracitové podlahové krytině, zajímavé výmalbě tradičním válečkem, výzdobě netradičními pivními artefakty, ale i sudy, jasnější zeleno-hnědé barevnosti, novému nábytku a redesignu výčepu proměnila v moderně a funkčně vybavený, a přesto tradice respektující podnik. Pozornosti milovníků pivovarské historie by neměla uniknout ani speciální instalace prvorepublikového piv-

ního vedení piva v mědi se skleněnými trubkami z pivovaru.

Všechny uskutečněné změny přispěly k vylepšení služeb, většímu komfortu vás zákazníků i k vaší dobré pohodě. Všechny úpravy samozřejmě respektují historický ráz budovy, ale zároveň je u nich patrná inspirace aktuálními interiérovými trendy.

Pivnice se nachází na úpatí Žlutého kopce v místě bývalého Mlýnského náhonu a stavebně, funkčně i historicky souvisí s přilehlým augustiniánským klášteřem. Pivnice pro přibližně stovku hostů podle sdělení Josefa Blašíka, hostinského a provozovatele podniku, bude nadále nabízet starobrněnské pivo v té nejlepší kvalitě. Návštěvníci se však mohou těšit i na zajímavé pivní novinky a speciály.

Po rekonstrukci pivnice by se v návazných dvou fázích měly vylepšení dočkat i rozlehlá restaurace pivovaru Starobrnno a jedna z největších a nejoblíbenějších brněnských teras. Josef Blašík slibuje: „Na Zelený čtvrtek 2014 by měla být rekonstrukce restaurace i terasy kompletně dokončena a vy se můžete kromě Zeleného piva těšit na zážitek ze super prostředí navíc. Myslím, že v Pivovarské k sobě budou mít Brňáci ještě blíže než dosud.“

Interiér Pivovarské prošel poslední podobně rozsáhlou rekonstrukcí v roce 2004. V roce 2011 pak byla za více než čtvrt milionu korun pod dohledem památkářů opravena fasáda budovy včetně cenné sošky svatého Floriána v nice budovy. Dějiny pivovaru na Mendlově náměstí sahají až do 14. století.

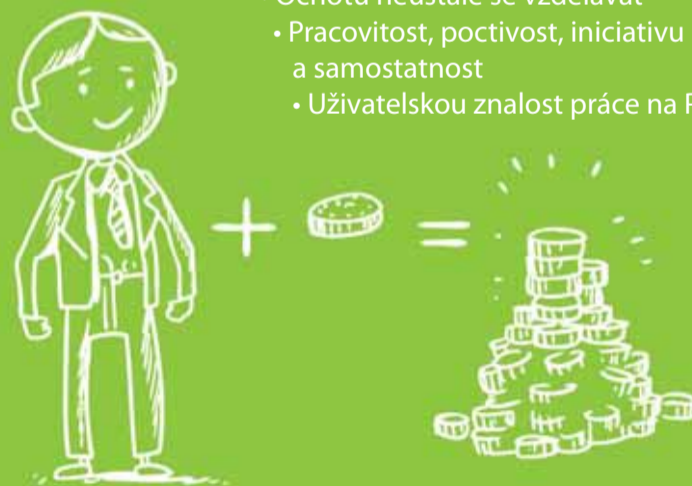
Chcete změnit svou práci a vydělávat víc?

Co děláme v našem obchodním týmu?

- Vzděláváme se v oblasti prodeje podle potřeb zákazníka, marketingu a mediálních nástrojů
- Vyhledáváme budoucí zákazníky a zjišťujeme, co potřebují za pomoci našich médií sdělit čtenářům
- Vyděláváme dle svých osobních cílů a nasazení 30 - 100 tisíc korun měsíčně

Jste ten pravý nebo ta pravá pro práci u nás?

- Požadujeme prokázání bezúhonnosti
- Minimálně středoškolské vzdělání
- Radost z práce s lidmi
- Ochotu neustále se vzdělávat
- Pracovitost, poctivost, iniciativu a samostatnost
- Uživatelskou znalost práce na PC

Hledáme talentované manažery inzerce!

Co vám nabízíme?

- Dvouměsíční Obchodní akademii Českého Domova - školení a praxe
- Průběžné doplňování obchodních i odborných znalostí a dovedností
- Možnost kariéry, know-how, ověřené produkty
- Dynamický kolektiv, společné pracovní, sportovní a kulturní setkání
- Mobilní telefon, širokou paletu benefitů

Chcete se stát členem našeho týmu?

- Úvodní dotazník vyplňte, prosím, na adrese: nabor.ceskydomov.cz
- Vybraní zájemci budou pozváni na osobní pohovor

SLAVÍME
10.
NAROZENINY

VYHRAJTE
Alfu Romeo Mito

21. ZÁŘÍ, 2013

Horní náměstí, Znojmo
TATABOJS
VIDEOMAPPING

18.00–21.00 vystoupení kapely Tatabojs
20.45 Speciální narozeninová videomappingová show na píseň Tatabojs

Freeport, Hatě
NIGHT SHOPPING
SOUTĚŽ O ALFA ROMEO

21.30–00.30 Night Shopping Party
00.00 Losování vyherce vozu Alfa Romeo
DJ's

250 značek, 75 obchodů

FREEPORT
FASHION OUTLET

Ceny trvale nižší o 30–70 %

SC 3316121

Český Domov
noviny do každé schránky...